

„Program Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku”

Zbąszynek, 2016 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
2. Uwarunkowania prawne i definicja rewitalizacji.....	6
2.1. Narodowy Plan Rewitalizacji (NPR).....	6
2.2. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w Programach Operacyjnych na lata 2014-2022	8
2.3. Ustawa o Rewitalizacji (9 października 2015r).....	17
2.4. Wybór metody realizacji Programu Rewitalizacji.....	19
2.5. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko.....	20
3. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	20
4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	35
4.1 Sfera społeczna.....	47
4.2 Sfera infrastrukturalno-gospodarcza.....	54
4.3 Sfera przestrzenno – funkcjonalna.....	60
4.4 Sfera środowiskowa	65
5. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji – określenie w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium najbardziej wymagającego wsparcia.....	69
5.1. Metodologia delimitacji obszarów zdegradowanych	70
5.2. Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego	71
5.3. Określenie obszarów zdegradowanych	73
5.4. Obszar rewitalizacji wraz z uzasadnieniem jego wyboru	106
6. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).....	118
7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	120
8. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	129
9. Charakterystyka (zbiorczy opis) pozostałych/uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	169
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	177
11. Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć (podstawowych i uzupełniających)	182
12. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	194
13. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	207
14. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	211

Spis tabel

Tabela 1 Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach krajowych programów operacyjnych	11
Tabela 2 Obszary gminy poddane diagnozie.....	37
Tabela 3 Obszary miasta Zbąszynek poddane diagnozie	38
Tabela 4 Obszary wiejskie gminy Zbąszynek poddane diagnozie	41
Tabela 5 Sfera społeczna – kryteria delimitacji	47
Tabela 6 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów	48
Tabela 7 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera społeczna.....	49

2

Tabela 8 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera społeczna.....	53
Tabela 9 Sfera infrastrukturalno - gospodarcza – kryteria delimitacji	55
Tabela 10 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów	56
Tabela 11 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera infrastrukturalno-gospodarcza.....	57
Tabela 12 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera infrastrukturalno-gospodarcza.....	59
Tabela 13 Sfera społeczna – przestrzenno – funkcjonalna	60
Tabela 14 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów	61
Tabela 15 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera przestrzenno-funkcjonalna	62
Tabela 16 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera przestrzenno - funkcjonalna.....	64
Tabela 17 Sfera środowiskowa – kryteria delimitacji.....	65
Tabela 18 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów	65
Tabela 19 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera środowiskowa.	67
Tabela 20 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera środowiskowa.....	69
Tabela 21 Granice obszarów problemowych	70
Tabela 22 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze społecznej.....	75
Tabela 23 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze infrastrukturalno-gospodarczej .	80
Tabela 24 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	84
Tabela 25 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze środowiskowej	87
Tabela 26 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze społecznej.....	90
Tabela 27 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze infrastrukturalno-gospodarczej.....	93
Tabela 28 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	96
Tabela 29 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze środowiskowej	97
Tabela 30 Liczba punktów wyliczona dla każdego z obszarów w odniesieniu do wszystkich analizowanych sfer	99
Tabela 31 Kryteria określające obszar rewitalizacji.....	107
Tabela 32 Charakterystyka obszaru rewitalizacji	114
Tabela 33 Cele programu rewitalizacji	122
Tabela 34 Indykatywne ramy finansowe realizacji zadań podstawowych Programu Rewitalizacji. ...	184
Tabela 35 Indykatywne ramy finansowe realizacji zadań uzupełniających Programu Rewitalizacji... 191	

Spis Rysunków

Rysunek 1 Obszary strategiczne i cele Strategii Rozwoju Kraju 2020	23
Rysunek 2 Cel strategiczne i cele szczegółowe Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020	24
Rysunek 3 Cele główne Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	26
Rysunek 4 Cel główny i szczegółowy Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.....	28
Rysunek 5 Cele Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020	30
Rysunek 6 Cel główny i cele szczegółowe Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej Źródło: opracowanie własne.....	31
Rysunek 7 Graficzne przedstawienie wyników analizy związanej z określeniem obszaru zdegradowanego – rysunek przedstawia poziom kumulacji negatywnych zjawisk w analizowanych sferach w odniesieniu do danego obszaru	101
Rysunek 8 Mapa Gminy i miasta z zaznaczonymi obszarami rewitalizacji.....	108

Rysunek 9 Warsztat środowiskowy – 28.09.2016r. - Zbąszyński Ośrodek Kultury w Zbąszynku	196
Rysunek 10 Warsztat środowiskowy – 17.10.2016r. - Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Wlkp ...	197
Rysunek 11 Warsztat środowiskowy – 25.10.2016r. - Świetlica wiejska w Kosieczynie	197
Rysunek 12 Warsztat środowiskowy – 26.10.2016r. - Świetlica wiejska w Rogozińcu	198
Rysunek 13 Warsztat środowiskowy – 02.11.2016r. - Ochotnicza Straż Pożarna w Kręcku	198
Rysunek 14 Zarządzenie Burmistrza Zbąszynka w sprawie powołania Biura Rewitalizacji.....	208
Rysunek 15 Zarządzenie Burmistrza Zbąszynka w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji	210

Spis Wykresów

Wykres 1 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze społecznej.....	93
Wykres 2 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze infrastrukturalno – gospodarczej.....	95
Wykres 3 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze przestrzenno- funkcjonalnej.....	97
Wykres 4 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze środowiskowej.....	98

1. Wprowadzenie

Rewitalizacja to proces przemian służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, którego realizacja odbywa się poprzez przedsięwzięcia kompleksowe i zintegrowane, uwzględniające istotne aspekty w sferach społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, gospodarczej i środowiskowej. Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, skoncentrowanym terytorialnie, inicjowanym i sterowanym przez Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), prowadzonym w ścisłej współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz. Ze względu na różnorodność aspektów i interesów wszystkich uczestników procesu rewitalizacji konieczne jest stworzenie instrumentu, który pozwoli na prowadzenie procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z celami interesariuszy tego procesu. Takim instrumentem będzie Program Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku. Priorytetami przy tworzeniu niniejszego PR były następujące zagadnienia:

- kompleksowa i rzetelna diagnoza sytuacji obszarów wsparcia,
- wyznaczenie celów operacyjnych i głównych pól interwencji, w których skoncentrowane zostaną działania rewitalizacji, aby wywołane przez nie impulsy odniosły jak najlepszy skutek,
- zapewnienie kompleksowości działań rewitalizacji poprzez łączenie projektów o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym,
- włączenie społeczności lokalnej do tworzenia PR i na każdym etapie jego realizacji, przy wyborze projektów dążenie do trwałości działań i efektów,
- montaż finansowy z różnych źródeł.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji, prowadzone są w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) i zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych). W związku z różnorodnością zjawisk degradacji i podejść do ich przezwyciężenia podstawową wskazówką prowadzenia rewitalizacji powinno być dążenie do programowania i prowadzenia działań jak najbardziej dopasowanych do lokalnych uwarunkowań.

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji wskazanego w programie rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcyjne lub techniczne lub środowiskowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi oraz interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcyjnej, technicznej, środowiskowej;

- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacja zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów (w szczególności lokalnych społeczności, przedsiębiorców, a także innych interesariuszy procesu rewitalizacji i ekspertów) w procesy programowania i realizacji działań rewitalizacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Ponadto, rewitalizacja ma sprzyjać poprawie ładu przestrzennego, realizacji idei miasta zwarteo, przeciwdziałaniu niekontrolowanej suburbanizacji zwłaszcza na styku obszar miejski – obszar wiejski.

2. Uwarunkowania prawne i definicja rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzonych w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Programu Rewitalizacji.

Działania dotyczące rewitalizacji wpisują się także w szerszy kontekst działań Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju dotyczących polityki przestrzennej kraju, w szczególności Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 i Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, m.in. w zakresie:

- przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego,
- przeciwdziałania suburbanizacji,
- optymalizacji gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiskowymi, głównie poprzez nadanie priorytetu inwestycjom typu brownfield zamiast greenfield, głęboką przebudowę i adaptację zdegradowanych obiektów do pełnienia nowych funkcji, np. kulturalnych, rekreacyjnych, społecznych, gospodarczych oraz rekultywację terenów zdegradowanych na cele przyrodnicze.

2.1. Narodowy Plan Rewitalizacji (NPR)

NPR został zaprojektowany jako zestaw rozwiązań na rzecz stworzenia korzystnych warunków do prowadzenia skutecznej rewitalizacji, w odniesieniu do przygotowanej przez samorząd gminy diagnozy lokalnych potrzeb i potencjałów. NPR zakłada działania w wielu płaszczyznach, obejmujących m.in. zmiany legislacyjne, narzędzia, informację i edukację oraz instrumenty finansowe. Mówi o kierunkach zmian, które stworzą przyjazne warunki dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce oraz upowszechnią i usystematyzują jej prowadzenie.

Horyzont czasowy systemu wsparcia rewitalizacji to 2023 rok. Wyznaczenie go związane jest z jednej strony z dużymi środkami dostępnymi dla Polski z budżetu UE na lata 2014-2020, a z drugiej

umożliwi zbudowanie mocnych podstaw dla krajowych instrumentów, które będą nabierały coraz większego znaczenia w miarę ubywania środków UE.

Wizja Narodowego Planu Rewitalizacji

Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie. Z tej perspektywy plan odnieść się ma zarówno do zagadnienia przywracania świetności dzielnicom śródmiejskim, uzdrawiania relacji społecznych i rozwiązywania problemów infrastrukturalno-technicznych w zaniedbanych dzielnicach „miasta XIX wiecznego” i blokowiskach, ponownego zagospodarowania terenów przemysłowych, powojennych, pokolejowych i poportowych, jak i innych sytuacji, w których władze samorządowe lub mieszkańcy dochodzą do wniosku, że miasto powinno być na danym obszarze „uzdrowione”.

Cel główny Narodowego Planu Rewitalizacji i definicja rewitalizacji

Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.

Taka definicja rewitalizacji, wynikająca z projektu Krajowej Polityki Miejskiej, jest podstawą prac ustawowych w tym zakresie oraz elementem Wytycznych w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych – perspektywa finansowa 2014-2020.

Programy Rewitalizacji

Program rewitalizacji ma stanowić podstawę prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Musi on być podstawowym instrumentem tworzącym ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych. Program rewitalizacji to opracowany i uchwalony przez samorząd lokalny wieloletni program działań zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju. Objęcie danego obszaru programem rewitalizacji będzie stanowiło podstawę wspierania go poprzez instrumenty/narzędzia dedykowane rewitalizacji (programy unijne i instrumenty krajowe) lub korzystania z preferencji w innych instrumentach, programach i działaniach sektorowych.

Programy rewitalizacji – generalny zakres i sposób przygotowania

Program rewitalizacji musi mieć charakter zintegrowany, wieloaspektowy, obejmujący zidentyfikowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszar kryzysowy. W procesie przygotowania programu konieczne jest także przygotowanie pogłębionej diagnozy społecznej dla określenia ewentualnych potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym (pobudzającym aktywność lokalną) przygotowujących w kolejnym etapie do działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu.

Procesy rewitalizacji muszą być określane przy założeniu precyzyjnego skoncentrowania na najbardziej zdegradowanych (problemowych) obszarach. Program rewitalizacji musi jednoznacznie wskazywać obszary w oparciu o zasadę, że rewitalizację należy prowadzić tam, gdzie występuje największe nasilenie niepożądanych zjawisk i gdzie koncentracja problemów jest największa.

Program rewitalizacji musi zawierać co najmniej:

- diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych,
- określenie terytoriów wymagających wsparcia,
- wizję wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej ze wskazaniem kierunków działań i wynikających z nich najważniejszych przedsięwzięć,
- mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na danym obszarze zdegradowanym,
- opis zaangażowania społeczności i innych partnerów w przygotowanie i realizację programu,
- ramy finansowe, z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania tj. oprócz finansowania unijnego także finansowanie krajowe czy środki prywatne (z uwzględnieniem zróżnicowania wynikającego ze stopnia pewności co do uzyskania/zapewnienia danych środków),
- system monitorowania zmiany i skuteczności działań.

2.2. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w Programach Operacyjnych na lata 2014-2022

W Wytycznych sformułowano warunki, jakie muszą spełnić projekty rewitalizacyjne, by zostały zakwalifikowane do wsparcia ze środków z UE, a tym samym otrzymywały preferencje (ułatwienia w konkursach, szansa na pozakonkursowe nabory, profilowanie kryteriów wyboru projektów). Szczególny nacisk został położony na odpowiednim przygotowaniu programów rewitalizacji, aby w sposób kompleksowy (łączy sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną i środowiskową) i skoordynowany wyprowadzać obszary zdegradowane z zapaści oraz podnieść jakość życia osób mieszkających na nich.

Głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych (wynikających z programów rewitalizacji) są środki regionalnych programów operacyjnych (EFRR i EFS), natomiast wsparcie z krajowych

programów operacyjnych jest uzupełniające i odbywa się głównie poprzez formułowanie preferencji dla projektów wynikających z programów rewitalizacji.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w Programach Operacyjnych na lata 2014-2020 weszły w życie 3 lipca 2015 r.

Kwestie definicyjne

Na potrzeby projektowania interwencji wspierających rewitalizację współfinansowaną ze środków programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 zdefiniowano następujące zagadnienia:

- 1) *Rewitalizacja* – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).
- 2) *Stan kryzysowy* – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:
  - a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
  - b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
  - c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji

- obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).
- 3) *Obszar zdegradowany* – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
- 4) *Obszar rewitalizacji* - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt 2, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.
- 5) *Program rewitalizacji* - inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.
- 6) *Projekt rewitalizacyjny* - projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w Krajowych Programach Operacyjnych

- 1) W zakresie rewitalizacji głównym zadaniem IZ KPO jest takie zaprojektowanie rozwiązań w systemie realizacji KPO, które będą wspierać i promować realizację projektów rewitalizacyjnych obejmujących różne sfery i przyczyniających się do kompleksowej i skoordynowanej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
- 2) Dla zapewnienia szerszego zaangażowania środków UE w działania rewitalizacyjne IZ KPO opracowuje system preferencji dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych.
- 3) Preferencje dla wsparcia rewitalizacji są wprowadzane poprzez:
  - a) Kryteria oceny projektów stosowane w konkursowym trybie wyboru projektów rewitalizacyjnych lub
  - b) Konkursy dotyczące projektów realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji lub
  - c) Profilowanie kryteriów dla projektów innych niż rewitalizacyjne wybieranych w trybie konkursowym lub pozakonkursowym.
- 4) Preferencje dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych stosuje się w szczególności do projektów z priorytetów inwestycyjnych w poszczególnych programach operacyjnych, wskazanych w Tabeli .

Tabela 1 Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach krajowych programów operacyjnych

Program Operacyjny	Priorytety Inwestycyjne
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	<p>4iii Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym</p> <p>4v Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu</p> <p>6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p> <p>6e (iv) Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowania działań służących zmniejszaniu hałasu</p> <p>9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych</p>
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	8ii Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży
Program Operacyjny Polska Wschodnia	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej

	multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	2a Poszerzenie zakresu dostępności łączy szerokopasmowych oraz wprowadzanie szybkich sieci internetowych oraz wspieranie wprowadzania nowych technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia

Źródło: Wytyczne w zakresie rewitalizacji

- 5) W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 możliwe będzie wsparcie procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji w regionalnych i krajowych programach operacyjnych. Wsparcie procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji może mieć następujący charakter:
- wsparcia procesu programowania rewitalizacji poprzez wsparcie procesu przygotowania programów rewitalizacji jako podstawy prowadzenia rewitalizacji, w tym identyfikacji projektów rewitalizacyjnych, które po spełnieniu warunków nałożonych przez programy operacyjne mogą starać się o dofinansowanie lub preferencje w dofinansowaniu środkami UE;
  - wsparcia procesu przygotowywania do realizacji niektórych projektów rewitalizacyjnych ze względu na ich znaczenie lub charakter.
- 6) Warunki wsparcia procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 określa ten program oraz inne dokumenty ustanawiające warunki wdrażania tego programu.

Załącznik do Wytycznych MIIR:

1. Kompleksowość programu rewitalizacji

- Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. W trakcie opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.
- Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

2. Koncentracja programu rewitalizacji

- 1) Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powodują, że programy rewitalizacji dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne z definicji skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji.
- 2) Co do zasady projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji. Do objęcia wsparciem można jednak dopuszczać także projekty rewitalizacyjne zlokalizowane poza tym obszarem, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Zwłaszcza dotyczy to inicjatyw społecznych nakierowanych np. na aktywizację zawodową mieszkańców obszarów rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza obszarem rewitalizacji. Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły tych powiązań i efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego.

3. Komplementarność projektów rewitalizacyjnych/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych (a także szerzej: przedsięwzięć) jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

3.1 Komplementarność przestrzenna

- 1) Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.
- 2) Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii.
- 3) Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.
- 4) Komplementarność przestrzenna skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy i jej otoczenia (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji.

3.2 Komplementarność problemowa

- 5) Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzennofunkcyjnym, technicznym, środowiskowym).
- 6) Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru.
- 7) W komplementarności problemowej konieczne jest określenie pożądanego stanu, do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Tak postawione zadanie ułatwi później wybór odpowiednich mierników/wskaźników osiągnięcia celów programu rewitalizacji.
- 8) Skuteczna komplementarność problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.
- 9) Dla uzyskania lepszych efektów komplementarności problemowej przydatna jest pogłębiona i usystematyzowana analiza zjawisk kryzysu na obszarze województwa przygotowana przez samorząd województwa. Analiza ta powinna obejmować m.in. sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną oraz obserwowane zjawiska i trendy demograficzne.

3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

- 10) Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.
- 11) W tworzeniu wymogów proceduralnych IZ RPO skupia uwagę na określeniu adekwatnych dla potrzeb i oczekiwanych standardów w zarządzaniu i wdrażaniu programów rewitalizacji.

3.4 Komplementarność międzyokresowa

- 12) W celu zapewnienia komplementarności międzyokresowej IZ RPO opracowuje analizę i krytyczną ocenę oraz formułuje wnioski na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007- 2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji w województwie. Na tej podstawie dokonywane jest zaplanowanie sposobu wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności 2014-2020.

- 13) W oparciu o dokonaną analizę możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020. Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Zmiany wprowadzane w programach rewitalizacji odpowiadają na te potrzeby zmian, które wynikają głównie z ich ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu.
- 14) IZ RPO w projektowaniu wsparcia dla rewitalizacji wykorzystuje doświadczenia z poprzednich perspektyw, w tym wnioski z ewaluacji.

3.5 Komplementarność źródeł finansowania

- 15) Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.
- 16) Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji.
- 17) Koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE.
- 18) Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

4. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja

- 1) Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.
- 2) W programie rewitalizacji znajduje się opis procesu jego przygotowania dokumentujący udział w nim różnych grup interesariuszy w taki sposób, by możliwe było zweryfikowanie i ocena stopnia osiągniętego uspołecznienia, jak również określenie, w jaki sposób wybrana forma zarządzania programem rewitalizacji realizuje zasadę udziału w niej interesariuszy.
- 3) Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

- 4) Partycypacja ukierunkowana jest na możliwie dojrzałe jej formy, a więc nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji, takich jak współdecydowanie czy kontrola obywatelska.

5. Minimalna zawartość (elementy) programu rewitalizacji

1) Program rewitalizacji zawiera co najmniej:

- a) opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;
- b) diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;
- c) zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;
- d) wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);
- e) cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;
- f) listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;
- g) charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;
- h) mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami / przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;
- i) indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);
- j) mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;
- k) system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;
- l) system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

- 2) Diagnoza zawarta w programie rewitalizacji obejmuje analizę wszystkich sfer, a w szczególności pogłębioną analizę kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym, co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu. Takie działania mają na celu podniesienie

skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym programem rewitalizacji.

- 3) Zasięgi przestrzenne obszaru lub obszarów rewitalizacji dokonywane są przy założeniu, że dany program rewitalizacji może obejmować więcej niż jedno terytorium wymagające wsparcia. Zasięg każdego z tych obszarów wyznaczany jest przy założeniu, że jest to terytorium ograniczone przestrzennie, tj. obejmujące tereny o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk istotne dla rozwoju danej gminy. Ustalenia zasięgu przestrzennego obszaru lub obszarów rewitalizacji dokonuje samorząd gminny, w oparciu o rozstrzygnięcia wynikające z innych dokumentów strategicznych lub planistycznych gminy lub w oparciu o indywidualne kryteria i przy uwzględnieniu kryteriów wskazanych przez IZ RPO, jeśli IZ RPO takie określi. Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców.
- 4) Opis planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać przede wszystkim:
  - a) identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji,
  - b) charakterystykę (zbiorczy opis) innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. W opisie przedsięwzięć uzupełniających należy wskazać obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.

Zarówno przedsięwzięcia główne (podstawowe), jak i uzupełniające (pozostałe), są przedsięwzięciami zaplanowanymi/wynikającymi z programu rewitalizacji.

2.3. Ustawa o Rewitalizacji (9 października 2015r)

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. stworzyła ramy prawne dla rewitalizacji w Polsce a zawarte w niej regulacje mają zachęcać coraz więcej samorządów do prowadzenia tego procesu. Jej zapisy uporządkowały pojmowanie rewitalizacji. Powinna być ona dobrze zaplanowana i uwzględniać sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Rewitalizacja nie jest jedynie remontem, modernizacją czy odbudową, ale kompleksowym, wielowymiarowym procesem, którego głównym celem jest trwałe podniesienie jakości życia na obszarze zdegradowanym. Musi więc zawierać dopasowane do danego miejsca działania aktywizacyjne, edukacyjne, kulturalne, integrujące lokalną społeczność.

Jednym z istotniejszych elementów ustawy jest uregulowanie kwestii dotyczących gminnych programów rewitalizacji (GPR). Będą one podstawowym narzędziem prowadzenia rewitalizacji, zapewniającym jej kompleksowość oraz działania w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną (a także realizowanych przez nią samą). Jego podstawą powinno być wyznaczenie obszarów wymagających działań oraz przedstawienie całościowej strategii ich prowadzenia.

Innym rozwiązaniem wzmacniającym uczestnictwo mieszkańców w procesach rewitalizacji jest przewidziana w ustawie instytucja Komitetu Rewitalizacji, czyli forum opiniującego i doradczego, w skład którego wejdą przedstawiciele gminy i lokalnej społeczności. Komitet będzie współpracował z samorządem w czasie przygotowania i realizacji procesu rewitalizacji.

Założenia ustawy przewidują także dwa specjalne rozwiązania ułatwiające prowadzenie rewitalizacji w gminie. Nie będą one obowiązkowe – będą mogły być stosowane w zależności od potrzeb i charakterystyki zaplanowanych działań. Są nimi:

- utworzenie na obszarach rewitalizowanych Specjalnej Strefy Rewitalizacji (SSR). Status SSR umożliwi korzystanie ze szczególnych udogodnień (np. możliwość przyznania dotacji na remonty budynków), a także uprości procedury administracyjne związane z realizacją GPR;
- uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji (szczególna forma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), który będzie podstawą realizacji przekształceń urbanistycznych oraz prac inwestycyjno-budowlanych ujętych w GPR. Regulacje cechujące tę specjalną postać planu miejscowego to np. możliwość zawarcia w planie miejscowym koncepcji urbanistycznych czy przypisania do nieruchomości szczegółowych warunków realizacji inwestycji przewidzianych w Planie.

W związku z wątpliwościami dotyczącymi interpretacji przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w zakresie możliwości uchwalenia programu rewitalizacji poza jej reżimem po dniu jej wejścia w życie, następujące jest stanowisko Ministra Rozwoju:

Przepis art.52 ustawy stanowi regulację przejściową, ustanawiającą dopuszczalny zakres działania gminy w sprawach z zakresu rewitalizacji poza reżimem ustawowym. Ustawa o rewitalizacji weszła bowiem w życie w momencie, w którym wiele gmin od lat prowadziło działania wpisujące się w definicję rewitalizacji, oparte o uchwały, które przyjmowano na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym, jako programy gospodarcze. Celem ustawy było utrzymanie możliwości podejmowania przez gminy działań poza reżimem ustawy o rewitalizacji w przypadku, gdy gmina chcąc realizować zespół działań, które można uznać za działania rewitalizacyjne, jednocześnie nie chce korzystać z udogodnień ustawowych, wchodząc w jej reżim.

Z uwagi na to w art. 52 ust.1 ustawy zawarto generalne uprawnienie gmin do realizacji – w okresie do końca 2023 r. – przedsięwzięć wynikających z programu rewitalizacji innego niż gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 15 ustawy. Przepis ten, ustanawiając dopuszczalny okres realizacji przedsięwzięć, nie wskazuje jednocześnie, że mają one wynikać z programu rewitalizacji uchwalonego do dnia wejścia w życie ustawy.

Zatem interpretacja przepisów art.. 52 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji prowadzi do jednoznacznego stwierdzenia, że gmina jest uprawniona do uchwalenia po 18 listopada 2015 r. programu rewitalizacji na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym, jednak nie jest uprawniona do przekształcenia takiego programu w gminny program rewitalizacji na podstawie art. 52 ust. 2-4 ustawy o rewitalizacji.

2.4. Wybór metody realizacji Programu Rewitalizacji

Do końca 2023r. obowiązuje okres przejściowy, w którym możliwe jest prowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych poprzez następujące typy programów rewitalizacyjnych sporządzanych w oparciu o:

Ustawę o rewitalizacji i Wytyczne	Gminny program rewitalizacji
Wytyczne	Program rewitalizacji (lokalny, miejski, itp.)
Tylko ustawę o samorządzie gminnym	Program rewitalizacji

Od przyjętego typu programu uzależnione jest korzystanie ze środków unijnych i krajowych (spełnienie wymogów Wytycznych) oraz narzędzi ustawowych (spełnienie dodatkowych wymogów ustawy o rewitalizacji).

Ustawa o rewitalizacji i Wytyczne	Budżet miasta i środki prywatne + Pełne możliwości korzystania z funduszy unijnych i środków krajowych + Narzędzia ustawowe
Wytyczne	Budżet miasta i środki prywatne + Pełne możliwości korzystania z funduszy unijnych i środków krajowych dedykowanych rewitalizacji
Tylko ustawa o samorządzie gminnym	Tylko budżet miasta i środki prywatne

Program Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku realizowany będzie zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r.

Uchwała w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia do wdrożenia Programu Rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku jest podstawowym narzędziem do prowadzenia rewitalizacji na obszarach zdegradowanych i stanowi kompleksową strategię przeprowadzenia na tych obszarach działań rewitalizacyjnych. Dokument ten uchwalany jest przez Radę Miejską w Zbąszynku, która zatwierdza i przyjmuje do wdrożenia „**Program Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku**”.

19

2.5. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) projekt niniejszego dokumentu został przedłożony do zaopiniowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

3. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program Rewitalizacji to nie jedyny dokument dotyczący planowania przyszłych działań na obszarze gminy. Istnieje wiele innych dokumentów, które dotyczą rozwoju danego terenu, określających jednocześnie sposoby na osiągnięcie zamierzonych celów. Program Rewitalizacji jest zgodny z innymi dokumentami strategicznymi o zasięgu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Ta komplementarność wpływa znacząco na podniesienie efektywności podejmowanych działań w ramach procesu rewitalizacji, podnosi ogólną wartość i prawdopodobieństwo realizacji niniejszego dokumentu.

DOKUMENTY O CHARAKTERZE KRAJOWYM

EUROPA 2020. STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEMU WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

Strategia „Europa 2020” jest zarówno kontynuacją śmiałej wizji rozwoju nakreślonej przez Strategię Lizbońską, jak i próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ze wzmożoną siłą ujawniły się podczas ostatniego kryzysu, który przyniósł największe od co najmniej 80 lat załamanie gospodarcze oraz uwidocznili poważne słabości strukturalne gospodarek europejskich.

Do oceny postępów w realizacji strategii „Europa 2020” określono pięć wymiernych celów rozwojowych do osiągnięcia w roku 2020 na poziomie unijnym:

1. osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród osób w wieku 20 – 64 lata,
2. zwiększenie nakładów na działalność badawczo - rozwojową, w sektorze publicznym i prywatnym do poziomu 3% PKB,
3. poprawę efektywności energetycznej, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20%, zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20%,

4. podniesienie poziomu wykształcenia, zredukowanie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do 10%, zwiększenie do 40% odsetka osób w wieku 30 - 34 lat posiadających wyższe wykształcenie,
5. zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym przynajmniej o 20 mln.

Działania ujęte w niniejszym programie prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego (Cel główny: Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w Gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gmin), dlatego też należy uznać, iż:

1. cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cel określony w dokumencie – Cel nr 5 „zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym przynajmniej o 20 mln”.
2. program jest odpowiedzią na problemy i potrzeby zidentyfikowane w dokumencie planistycznym Europa 2020 tj. Promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020 - "AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO"

Dokument ten jest główną strategią rozwojową wskazującą strategiczne zadania państwa, których podjęcie w najbliższych latach jest niezbędne w celu wzmocnienia procesów rozwojowych. Głównym celem Strategii Rozwoju Kraju jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju i poprawę jakości życia ludności.

Cele główne i obszary strategiczne:

Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

- Cel I.1 Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem (uporządkowanie kompetencji umożliwiających realizację działań rozwojowych, zwiększenie efektywności instytucji publicznych, wprowadzenie jednolitych zasad e - administracji, poprawa jakości prawa, zapewnienie ładu przestrzennego);
- Cel I.2 Zapewnienie środków na działania rozwojowe (modernizacja struktury wydatków publicznych, poprawa efektywności środków publicznych, zwiększenie wykorzystania środków pozabudżetowych);
- Cel I.3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela (poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości, rozwój kapitału społecznego, zwiększenie bezpieczeństwa obywatela, utwalenie bezpieczeństwa narodowego).

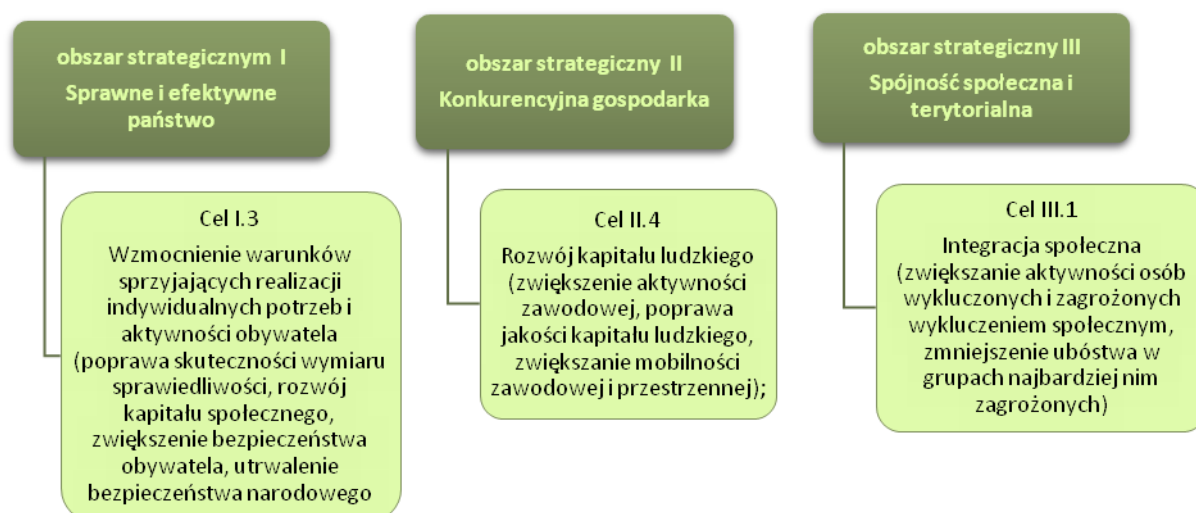
Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

- Cel II.1 Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej (uzdrowienie finansów publicznych, zwiększenie stopy oszczędności i inwestycji, integracja ze strefą euro, rozwój eksportu towarów i usług);
- Cel II.2 Wzrost wydajności gospodarki (zwiększenie produktywności gospodarki, wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie, zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno - spożywczego, poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej);
- Cel II. 3 Zwiększenie innowacyjności gospodarki (wzrost popytu na wyniki badań naukowych, podwyższenie stopnia komercjalizacji badań, zapewnienie kadr dla B+R, zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych);
- Cel II.4 Rozwój kapitału ludzkiego (zwiększenie aktywności zawodowej, poprawa jakości kapitału ludzkiego, zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej);
- Cel II.5 Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych (zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych, zapewnienie odpowiedniej jakości treści i usług cyfrowych);
- Cel II.6 Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko (racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawa efektywności energetycznej, zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii, poprawa stanu środowiska, adaptacja do zmian klimatu);
- Cel II.7 Zwiększenie efektywności transportu (zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym, modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych, udrożnienie obszarów miejskich).

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

- Cel III.1 Integracja społeczna (zwiększanie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluceniem społecznym, zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych);
- Cel III.2 Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych (podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych, zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych);
- Cel III.3 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych (tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach, wzmocnianie ośrodków wojewódzkich, tworzenie warunków do rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocniania potencjału obszarów wiejskich, zwiększenie spójności terytorialnej).

Rysunek 1 Obszary strategiczne i cele Strategii Rozwoju Kraju 2020

Źródło: opracowanie własne

Działania zaplanowane w procesie rewitalizacji wyznaczonych obszarów Gminy Zbąszynek wpisują się w cele Strategii Rozwoju Kraju 2020. Przeprowadzona rewitalizacja przyczyni się m.in. do: wzmocnienia warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli (Cel I.3), rozwoju kapitału ludzkiego (Cel II.4) oraz integracji społecznej (Cel III.1).

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego określa cele i priorytety rozwoju Polski w terytorialnym wymiarze. Wyznacza zasady i instrumenty polityki regionalnej, nową rolę regionów w ramach polityki regionalnej i mechanizm koordynacji działań podejmowanych przez poszczególne resorty. Celem strategicznym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020 jest efektywne wykorzystywanie specyficznych, regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju - wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Rozwinięciem celu strategicznego są trzy cele szczegółowe:

Cel I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:

- 1.1. Wzmacnianie funkcji metropolitarnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych;
- 1.2. Tworzenie warunków do rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi;
- 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw - działania tematyczne.

Cel II. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych:

- 2.1. Wzmacnianie spójności w układzie krajowym;
- 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe;

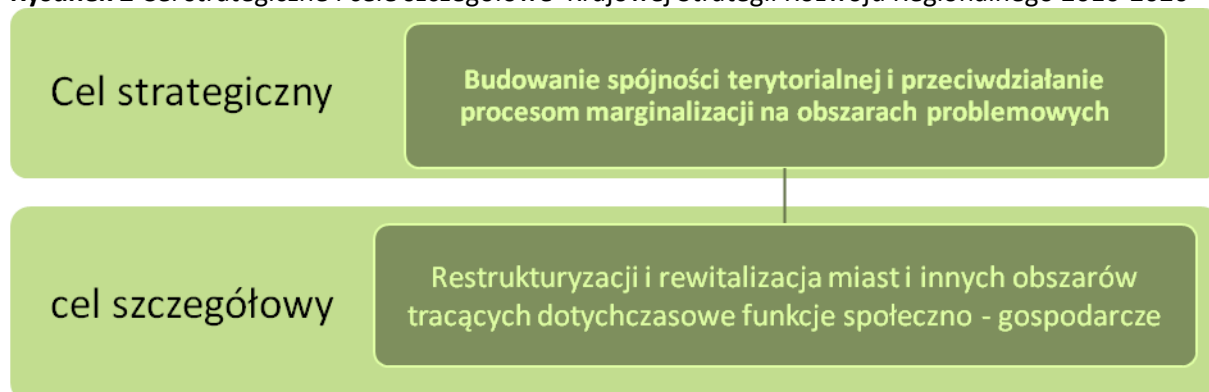
23

- 2.3. Restrukturyzacji i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno – gospodarcze;
- 2.4. Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż wewnętrznych granic UE;
- 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności.

Cel III. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

- 3.1. Wzmocnienie strategicznego wymiaru polityki regionalnej;
- 3.2. Poprawa jakości zarządzania politykami publicznymi, w tym ich właściwe ukierunkowanie terytorialne;
- 3.3. Przebudowa i wzmocnienie koordynacji w systemie wieloszczeblowego zarządzania;
- 3.4. Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej.

Rysunek 2 Cel strategiczne i cele szczegółowe Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Źródło: opracowanie własne

Zaplanowany proces rewitalizacji wyznaczonych obszarów Gminy Zbąszynek wpisuje się przede wszystkim w cel szczegółowy II. 3 dotyczący rewitalizacji i rewitalizacji miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno - gospodarcze. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020 w procesie planowania i realizacji działań rewitalizacyjnych należy wziąć pod uwagę przede wszystkim działania nakierowane na: wsparcie kapitału ludzkiego, modernizację struktury gospodarczej, wsparcie w nadrobieniu zaległości w obrębie infrastruktury technicznej, modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju.

Dokument został opracowany zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku. W dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady i mechanizmy koordynacji, wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. Tym samym KPZK 2030 ma wiele cech strategii ogólnorozwojowej, łącząc elementy zagospodarowania przestrzennego z czynnikami rozwoju społeczno-gospodarczego.

Cele główne i szczegółowe Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności

- 1.1 Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych największych polskich miast;
- 1.2 Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym;
- 1.3 Integracja obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich.

Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich

- 2.1 Wspomaganie spójności w układzie krajowym;
- 2.2 Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej;
- 2.3 Wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych.

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej

- 1.1 Poprawa dostępności polskich miast i regionów;
- 1.2 Zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu;
- 1.3 Zarządzanie strategiczne i etapowanie inwestycji;

Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

- 4.1 Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych;
- 4.2 Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej;
- 4.3 Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej;

- 4.4 Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego;
- 4.5 Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów;
- 4.6 Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby;
- 4.5 Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych.

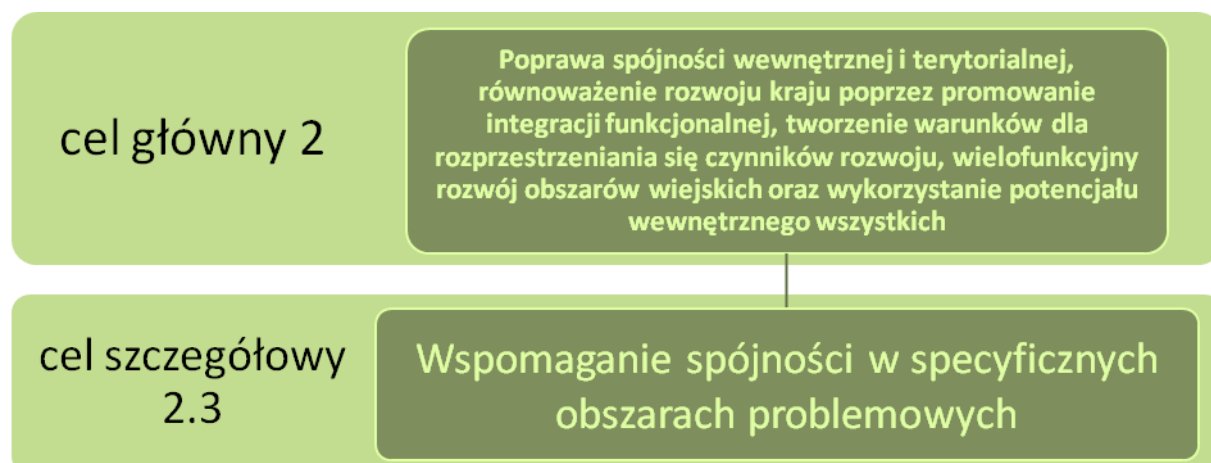
Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa

- 5.1 Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie;
- 5.2 Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi;
- 5.3 Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego

- 6.1 Wprowadzenie zintegrowanego (spójnego i hierarchicznego) systemu planowania społeczno - gospodarczego i przestrzennego zdolnego do efektywnej koordynacji działań podmiotów publicznych i polityk publicznych mających największe znaczenie dla zagospodarowania przestrzennego na różnych poziomach zarządzania;
- 6.2 Uporządkowanie regulacji zapewniających sprawność i powszechność działania systemu planowania przestrzennego;
- 6.3 Wzmocnienie instytucjonalne i jakościowe planowania przestrzennego.

Rysunek 3 Cele główne Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Źródło: opracowanie własne

Działania zaplanowane w procesie rewitalizacji wyznaczonych obszarów Gminy Zbąszynek wpisują się w cele Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Przeprowadzona rewitalizacja na terenie gminy przyczyni się m.in. do: wspomagania spójności w specyficznych obszarach problemowych (cel szczegółowy 2.3).

NARODOWY PLAN REWITALIZACJI 2022

Narodowy Plan Rewitalizacji stanowi szeroko rozumianą wykładnię dla prowadzenia procesów rewitalizacyjnych jako działań kompleksowych i zintegrowanych oraz definiuje programy rewitalizacji jako ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych, formułując zasady ich tworzenia i wdrażania.

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie Rewitalizacji prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego (Cel główny: Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gmin), dlatego też należy uznać, iż:

1. cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cel główny określony w dokumencie – Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.;
2. program jest odpowiedzią na problemy i potrzeby zidentyfikowane w dokumencie planistycznym tj. zwiększenie liczby przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowania działań służących zmniejszaniu hałasu (str. 11 rozdział 7).

USTAWA O REWITALIZACJI

Ustawa o rewitalizacji została przyjęta przez Sejm RP 9 października 2015 r. i zawiera rozwiązania umożliwiające odnowę obszarów zdegradowanych społecznie oraz infrastrukturalnie. Zgodnie z ustawą, istotą rewitalizacji będą zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, podejmowane na konkretnym obszarze i prowadzone na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie Rewitalizacji prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego (Cel główny: Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gmin), dlatego też należy uznać, iż:

1. cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cel główny określony w dokumencie – Cel główny: stworzenie ram prawnych dla rewitalizacji w Polsce, których obecnie brakuje, a także, poprzez zawarte w niej regulacje, zachęcać coraz więcej samorządów do prowadzenia tego procesu;

STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest jedną z dziewięciu strategii zintegrowanych. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 13 ust. 1) jest ona spójna ze Strategią Rozwoju Kraju 2020. SRKL stanowi odpowiedź na konieczność podniesienia jakości życia w Polsce w perspektywie roku 2020. Stanowi jednocześnie punkt wyjścia do rozbudowy i podnoszenia jakości kapitału ludzkiego w Polsce przez zastosowanie właściwych, często bardzo nowatorskich rozwiązań, dostosowanych do potrzeb osób na każdym etapie życia.

Spójna wizja przyszłości Polski pozwoliła ukierunkować Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego na obszary wymagające interwencji przez określenie celów, które ma ona wypełnić. W związku z tym wyodrębniono cel główny i cele szczegółowe.

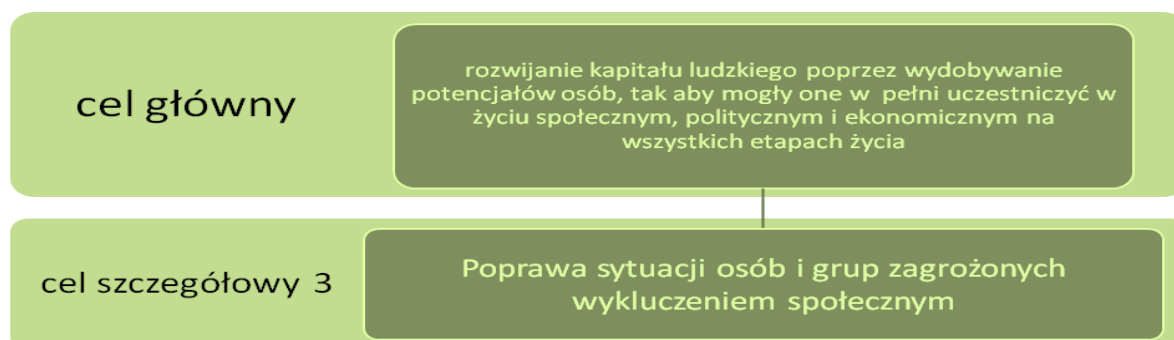
Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 jest:

- rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Natomiast cele szczegółowe SRKL 2020 to:

- Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia;
- Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji Obywateli.

Rysunek 4 Cel główny i szczegółowy Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Źródło: opracowanie własne

Zaplanowany proces rewitalizacji wyznaczonych obszarów Gminy Zbąszynek wpisuje się przede wszystkim w cel szczegółowy 3 dotyczący poprawy sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 w procesie planowania i realizacji działań rewitalizacyjnych należy wziąć pod uwagę przede wszystkim działania nakierowane na: wsparcie kapitału ludzkiego, modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych.

DOKUMENTY O CHARAKTERZE WOJEWÓDZKIM

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO 2020

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 (załącznik do Uchwały nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 listopada 2012 roku) stanowi najważniejszy dokument samorządu województwa, określający kierunki rozwoju regionalnego i wskazujący obszary szczególnej interwencji. Łączy w sobie diagnozę stanu regionu, stojące przed nim wyzwania rozwojowe i aspiracje jego mieszkańców. Strategia funkcjonować będzie, jako plan postępowania władz regionalnych, tak w procesie zarządzania województwem, jak i w inicjowaniu oraz rozwijaniu mechanizmów współpracy pomiędzy samorządem terytorialnym, sferą biznesową i mieszkańcami województwa.

Wizja województwa lubuskiego została określona w następujący sposób: **„W 2020 roku Województwo Lubuskie w pełni korzysta ze swojego położenia w Europie, walorów środowiska i dostępności komunikacyjnej. Rozwinęły się konkurencyjne i innowacyjne sektory gospodarki i turystyka, a Lubuszan można już zaliczyć do społeczeństw informacyjnych. Efektywne wykorzystanie środków unijnych, aktywność samorządów, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych zapewniły wysoki poziom życia mieszkańców i dostęp do usług o dobrym standardzie. Region postrzegany, jako miejsce zdrowego stylu życia zyskuje miano „zielonej krainy nowoczesnych technologii”.** Cel główny i cele szczegółowe określone w dokumencie przedstawia poniżej przedstawiony rysunek.

Rysunek 5 Cele Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie Rewitalizacji prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego (Cel główny: Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gmin), dlatego też należy uznać, iż:

1. cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cel określony w dokumencie SRWL 2020 – Cel szczegółowy nr 3 „Społeczna i terytorialna spójność regionu”,
2. program jest odpowiedzią na problemy i potrzeby zidentyfikowane w dokumencie planistycznym SRWL 2020 – tj. przeciwdziałanie powstawaniu i zwalczaniu dotychczasowych oraz nowych form wykluczenia społecznego. (str. 49, rozdział 7 „Cel strategiczny nr 3”).

WOJEWÓDZKI PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ

Wojewódzki Program Pomocy Społecznej określa wyzwania i założenia pomocy społecznej w stosunku do możliwości, zasobów i zdiagnozowanych potrzeb Województwa Lubuskiego. Program przedstawia główne problemy społeczne, które dotyczą mieszkańców Województwa Lubuskiego. Wyznacza także kierunki działań związanych z poprawą życia mieszkańców Województwa Lubuskiego oraz zapobieganiem ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

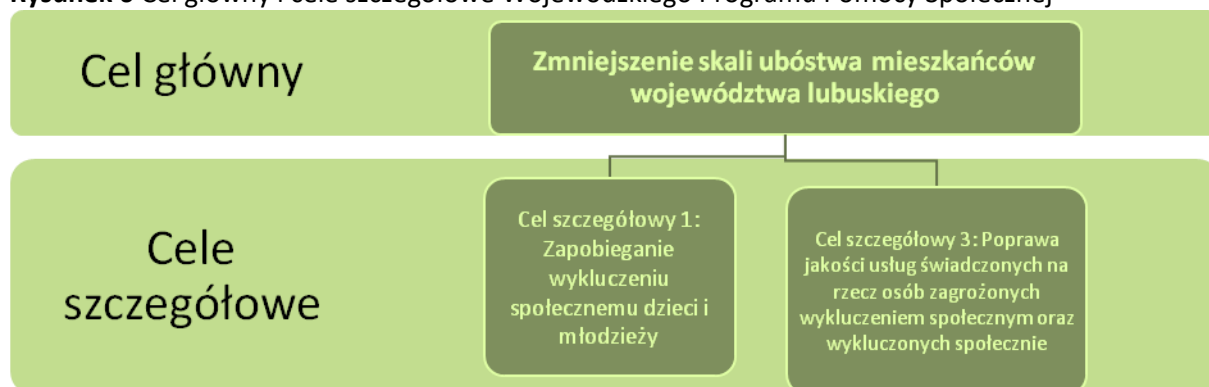
Cele Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej uwzględniają potrzeby wynikające z diagnozy problemów społecznych mieszkańców Województwa Lubuskiego oraz założenia dokumentów unijnych i krajowych odnoszących się do działań na rzecz włączenia społecznego.

Celem głównym WPPS jest: „Zmniejszenie skali ubóstwa mieszkańców województwa lubuskiego”.

W związku z realizacją celu głównego wyznaczono również następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 1: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży;
- Cel szczegółowy 2: Doskonalenie systemu wsparcia dla osób starszych;
- Cel szczegółowy 3: Poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wykluczonych społecznie;
- Cel szczegółowy 4: Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej;
- Cel szczegółowy 5: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Rysunek 6 Cel główny i cele szczegółowe Wojewódzkiego Programu Pomocy Społecznej

Źródło: opracowanie własne

Mając na względzie fakt, iż celem głównym Programu Rewitalizacji jest Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gmin, jednoznacznie należy uznać, iż cel programu jest spójny z założeniami dokumentu tj. Cel szczegółowy nr 3: „Poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wykluczonych społecznie”, w którym jednym z działań jest „Wspieranie przedsięwzięć w zakresie integracji społecznej osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka” oraz „Prowadzenie badań społecznych, mających na celu identyfikowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie”. Program jest także odpowiedzią na następujące problemy zidentyfikowane w dokumencie tj. długotrwałe bezrobocie, skrajne ubóstwo

i bezdomność. Powoduje to konieczność wdrożenia nowych i bardziej skutecznych instrumentów, które byłyby dostosowane do poprawy sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (str.34 rozdział V. Cele Wojewódzkiego Programu Polityki Społecznej).

STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO NA LATA 2014-2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020 jest ważnym elementem polityki regionalnej, uwzględniającej zapisy dokumentów krajowych oraz zasady europejskiej polityki regionalnej, mające wpływ na politykę społeczną województwa lubuskiego. W Strategii wyznaczono karty strategiczne, zawierające cztery cele główne, stanowiące ich kontynuację ze strategii przyjętej w 2005 r. Cele główne realizowane będą w oparciu o założone cele strategiczne oraz kierunki interwencji wpisujące się w założenia krajowych oraz regionalnych dokumentów strategicznych.

Cele główne Strategii:

1. Wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży;
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem;
3. Doskonalenie systemu wsparcia społecznego;
4. Wspieranie społeczeństwa obywatelskiego.

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie Rewitalizacji prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego (Cel główny: Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gmin), dlatego też należy uznać, iż:

1. cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cel główny określony w dokumencie – Cel główny: Karta strategiczna II-1: „Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem”, Cel strategiczny „Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez zatrudnianie i likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się”;
2. program jest odpowiedzią na problemy i potrzeby zidentyfikowane w dokumencie planistycznym tj. Wysokie zagrożenie wykluczeniem społecznym mieszkańców województwa lubuskiego (str. 22, rozdz. Analiza SWOT).

DOKUMENTY GMINNE

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZBĄSZYNEK do 2020 roku

Strategia Rozwoju Gminy Zbąszynek do 2020 roku jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania – efektem procesu planowania strategicznego. Przez strategię – w najogólniejszym znaczeniu – można rozumieć sposób osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez sterowanie rozwojem.

Strategia identyfikuje najistotniejsze problemy rozwojowe, formułuje misję, cele strategiczne oraz wariantowe opcje rozwoju odnoszące się do sposobów osiągnięcia założonych celów. Określa też kierunki i granice działania władz publicznych.

Strategia Rozwoju Gminy Zbąszynek do 2020 roku określa cel generalny, który brzmi następująco: **ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY JAK NAJLEPSZEGO ŚRODOWISKA DO ŻYCIA**. Realizacja celu generalnego odbywać się będzie synchronicznie poprzez realizację trzech celów strategicznych:

1. Likwidowanie barier i tworzenie możliwości dla rozwoju gospodarczego;
2. Dalszą aktywną działalność w dziedzinie ochrony środowiska;
3. Wykorzystanie istniejących i tworzenie nowych możliwości dla rozwoju Kultury i rekreacji sportowo-turystycznej a także oświaty.

Cel strategiczny nr 1. Likwidowanie barier i tworzenie możliwości dla rozwoju gospodarczego - realizacja celu odbywać się będzie poprzez:

a) rozwój przemysłu oraz średniego i małego biznesu, w tym m.in.:

- uruchomienie działań zmierzających do zagospodarowania terenów i obiektów po PKP,
- realizacja programu wsparcia podatkowego (*uchwała Rady Miejskiej*),
- tworzenie banku informacji,
- zabezpieczenie terenów pod działalność gospodarczą,
- poprawa infrastruktury technicznej – drogi,
- dobrojenie terenów przemysłowych,
- współpraca z organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze,
- monitorowanie i działanie wspierające prawnie podmioty gospodarcze,
- wspieranie budownictwa jako nośnika pobudzenia gospodarczego,
- opracowanie programu budownictwa komunalnego i socjalnego,
- tworzenie możliwości współpracy podmiotów gospodarczych z terenu gminy z kapitałem zagranicznym gmin współpracujących ze Zbąszynkiem,
- systematyczne dążenie do obniżenia stopy bezrobocia.

b) rozwój handlu i usług, w tym m.in.:

- sprzedaż lokali użytkowych gminy,
- stosowanie ulg podatkowych dla rozpoczynających działalność,
- promocja małej i średniej gastronomii,
- rozwój bazy noclegowo-hotelowej.

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie Rewitalizacji prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego, dlatego też należy uznać, iż:

1. Cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cele określone w dokumencie – Cel strategiczny I: „**Likwidowanie barier i tworzenie możliwości dla rozwoju gospodarczego**”,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ZBĄSZYNEK NA LATA 2014-2023

Podstawą rozwoju Miasta i Gminy Zbąszynek jest strategia, która określa, misję, cele i kierunki działania na lata 2014 - 2023. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Miejską zawiera również opcje i warianty rozwoju. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w dłuższej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej w gminie. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi dokument, który umożliwi spełnienie powyższych warunków.

Określone działania strategiczne podejmowane są w kierunku zabezpieczenia potrzeb socjalnych jednostek i rodzin, uzyskania stanu wolności od niedostatku, bądź od obniżenia poziomu życia spowodowanego utratą możliwości zarobkowania, chorobą, inwalidztwem, starością, zwiększonym obciążeniem rodzinnym, bezradnością oraz innymi sytuacjami losowymi.

Celem strategii jest podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w Gminie Zbąszynek i destabilizujących życie mieszkańców. Zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin jest podstawowym zadaniem aktywnej i skutecznej polityki lokalnej. Wytyczone cele zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejącego potencjału instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi mieszkańcom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług.

Cel strategiczny I: Zwiększenie umiejętności adaptacyjnych mieszkańców Gminy szczególnie na rynku pracy.

cele operacyjne:

1. Podniesienie świadomości swoich umiejętności wśród mieszkańców.
2. Rozwój przedsiębiorczości.
3. Zwiększenie adaptacyjności wśród długotrwale bezrobotnych.

Cel strategiczny II: Zwiększenie poziomu integracji społecznej.

cele operacyjne:

1. Wspieranie działań liderów społeczności lokalnych.
2. Wspieranie istniejących oraz nowopowstających organizacji pozarządowych.
3. Rozwój inicjatyw aktywizujących życie lokalnej społeczności.
4. Podejmowanie działań minimalizujących zjawisko izolacji i osamotnienia.
5. Rozszerzenie inicjatyw organizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych dla rodzin wielodzietnych, matek samotnie wychowujących dzieci.

Cel strategiczny III: Budowa systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych w kierunku usprawnienia i aktywizacji oraz promowania zdrowego stylu życia.

cele operacyjne:

1. Usprawnienie i pobudzenie do aktywności kulturalnej.
2. Aktywizowanie osób starszych w tym zwiększenie oferty edukacyjnej.
3. Rozwój sportu, jego popularyzacja i promowanie aktywności fizycznej.
4. Wspieranie działań rozszerzających usługi w zakresie: kardiologii, diabetologii, ortopedii, dostępu do usług rehabilitacyjnych, profilaktyki (cukrzyca, nadciśnienie, nowotwory).

Cel strategiczny IV: Wzmocnienie systemu profilaktyki i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

cele operacyjne:

1. Aktywizacja osób uzależnionych od pomocy społecznej.
2. Wsparcie osób i rodzin dotkniętych wykluczeniem, przemocą.
3. Podniesienie poziomu świadomości społecznej w sferze zagrożenia uzależnieniami.
4. Zwiększenie aktywności społecznej młodzieży.

Cel strategiczny V: Wsparcie rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci z rodzin wielodzietnych.

cele operacyjne:

1. Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji wychowawczo-opiekuńczych.
2. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży w tym niepełnosprawnym bezpieczeństwa socjalnego i rozwoju zgodnie z ich potrzebami.

Działania rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie Rewitalizacji prowadzą do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego, dlatego też należy uznać, iż:

1. cel programu pokrywa się, jest zbieżny i realizuje cele określone w dokumencie – Cel strategiczny IV: Wzmocnienie systemu profilaktyki i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
2. program jest odpowiedzią na problemy i potrzeby zidentyfikowane w dokumencie planistycznym tj. postępująca degradacja społeczna bezrobotnych (str. 30, rozdz. Analiza SWOT).

ZGODNOŚĆ Z KRYTERIUM FORMALNYM NR 5

Podsumowując zapisy rozdziału 3 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy, należy jednoznacznie stwierdzić, iż w programie rewitalizacji wskazano powiązania działań rewitalizacyjnych z założeniami wynikającymi z dokumentów strategicznych.

4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Przygotowanie „Program Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku” poprzedziła pogłębiona analiza kwestii społecznych i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych. W poniższym rozdziale zdiagnozowano czynniki i zjawiska kryzysowe

występujące na obszarze gminy w podziale na poszczególne obszary wraz z określeniem w każdym z przypadków skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych. **Ponadto, szczegółowo określono charakter potrzeb rewitalizacyjnych przy uwzględnieniu również innych dokumentów strategicznych gminy.**

Punktem wyjścia była diagnoza kwestii społecznych niezbędnych dla określenia koniecznych do realizacji działań o charakterze społecznym (dotyczących rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzających aktywność lokalną), co w konsekwencji pozwoliło zaprojektować realizacje rewitalizacyjne o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu, w tym inwestycje o charakterze twardym. Działania te mają na celu podniesienie skuteczności i trwałości podjętych projektów rewitalizacyjnych na terenie gminy oraz gotowości i świadomości mieszkańców co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym programem rewitalizacji.

Przyjęto, iż diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych zostanie przeprowadzona w układzie czterech sfer: społecznej (kluczowej), gospodarczej, infrastrukturalno – gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz środowiskowej.

Analiza wskaźnikowa i metodologia delimitacji obszarów dysfunkcyjnych

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 definiują obszar zdegradowany jako taki, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Z kolei stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- społecznej,
- gospodarczej, infrastrukturalno – gospodarczej,
- przestrzenno-funkcjonalnej,
- środowiskowej.

Ww. sfery zostały poddane pogłębionej analizie wskaźnikowej w podziale na zdefiniowane obszary gminy. W toku przeprowadzonych konsultacji (szczegółowo opisanych w rozdziale 12), gminę miejsko – wiejską Zbąszynek podzielono na 16 podobszarów (w tym 8 obszarów na terenie miasta Zbąszynek oraz 8 obszarów na terenach wiejskich) – przyjęta metodologia delimitacji obszaru gminy została zatwierdzona przez Komitet Rewitalizacji. W mieście oraz na obszarach wiejskich teren podzielono zgodnie z przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Zbąszynku, podziałem na stałe okręgi wyborcze.

Ponadto, obszary wyodrębniono przy założeniu, że obejmują one tereny zamieszkałe oraz w oparciu o funkcjonujące podziały urbanistyczne, bazujące na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych. Szczegółowe informacje zobrazowano na poszczególnych mapach tematycznych (poniżej). Przyjęcie takiej metodologii (demarkacja całego obszaru gminy), pozwoliło wytypować konkretne obszary o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych.

Tabela 2 Obszary gminy poddane diagnozie

Numer obszaru	Przebieg administracyjny obszaru
1	ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego Nr od 1 do 15; Kupiecka; Bolesława Chrobrego
2	ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa
3	ZBĄSZYNEK, ulice: Akacyjowa; Jana Pawła II; Kościelna; Lipowa; Ogrodowa; Okrężna; św. Piotra i Pawła; Plac Dworcowy; Platanowa; Prymasa Wyszyńskiego; Rynek; Zaufek Kościelny; osada: Bronikowo.
4	ZBĄSZYNEK, ulice: Bydgoska 20-25; Gdańska; Poznańska; Wolsztyńska; Krakowska; Warszawska; Ekspedycja Towarowa
5	ZBĄSZYNEK, ulice: Kilińskiego; Plac Wolności;
6	ZBĄSZYNEK, ulice: Bolesława Prusa; Czesława Miłosza; Długa Nr 43; Elizy Orzeszkowej; Henryka Sienkiewicza; Marii Dąbrowskiej; Marii Konopnickiej; Topolowa Nr od 1 do 20, 22, 24 A, B, C i 26; Władysława Reymonta
7	ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14
8	ZBĄSZYNEK, ulice: Topolowa Nr 21A, B, C, D, Nr 23A, B, C, D, Nr 25A, B, C, D.
9	DĄBRÓWKA WLKP., ulice: Dworcowa, Piastowska (z wyłączeniem 7-14), Zbąszyńska, Chlastawska, Główna (z wyłączeniem 22-71), Trzcielska, Polna
10	DĄBRÓWKA ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 22-71, Piastowska 7-14, 38-42, Mała 8, 11-16
11	Przysiółki: Boleń, Samsonki, Depot
12	ROGOZINIEC
13	KOSIECZYN, ulice: Główna od nr 1 do nr 50, Mała 1-17, 24, Okrężna, PodgórnaPolna, Zamkowa, Osiedle Słoneczne przysiółek: Nowy Gościniec miejscowość CHLASTAWA
14	KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste66-86, 87-89, 91-93, 95
15	KRĘCKO
16	Przysiółki: Kręcka Winnica, Stradzewo

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3 Obszary miasta Zbąszynek poddane diagnozie

Źródło: Opracowanie własne

OBSZAR NR 1

Przebieg obszaru	ZBAŚZYNEK, ulice: Wojska Polskiego Nr od 1 do 15; Kupiecka; Bolesława Chrobrego
Powierzchnia obszaru – ha	3,23
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	145

OBSZAR NR 2

Przebieg obszaru	ZBAŚZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po stronie zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa
Powierzchnia obszaru – ha	19,80
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	713

OBSZAR NR 3

Przebieg obszaru	ZBAŚZYNEK, ulice: Akacyjowa; Jana Pawła II; Kościelna; Lipowa; Ogrodowa; Okrężna; św. Piotra i Pawła; Plac Dworcowy; Platanowa; Prymasa Wyszyńskiego; Rynek; Zautek Kościelny; osada: Bronikowo
Powierzchnia obszaru – ha	138,62
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	1154

OBSZAR NR 4

Przebieg obszaru	ZBAŚZYNEK, ulice: Bydgoska 20-25; Gdańska; Poznańska; Wolsztyńska; Krakowska; Warszawska; Ekspedycja Towarowa
Powierzchnia obszaru – ha	97
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	884

OBSZAR NR 5

Przebieg obszaru	ZBĄSZYNEK, ulice: Kilińskiego; Plac Wolności
Powierzchnia obszaru – ha	9,51
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	769

OBSZAR NR 6

Przebieg obszaru	ZBĄSZYNEK, ulice: Bolesława Prusa; Czesława Miłosza; Długa Nr 43; Elizy Orzeszkowej; Henryka Sienkiewicza; Marii Dąbrowskiej; Marii Konopnickiej; Topolowa Nr od 1 do 20, 22, 24 A, B, C i 26; Władysława Reymonta
Powierzchnia obszaru – ha	46,51
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	334

OBSZAR NR 7

Przebieg obszaru	ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14
Powierzchnia obszaru – ha	57,80
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	502

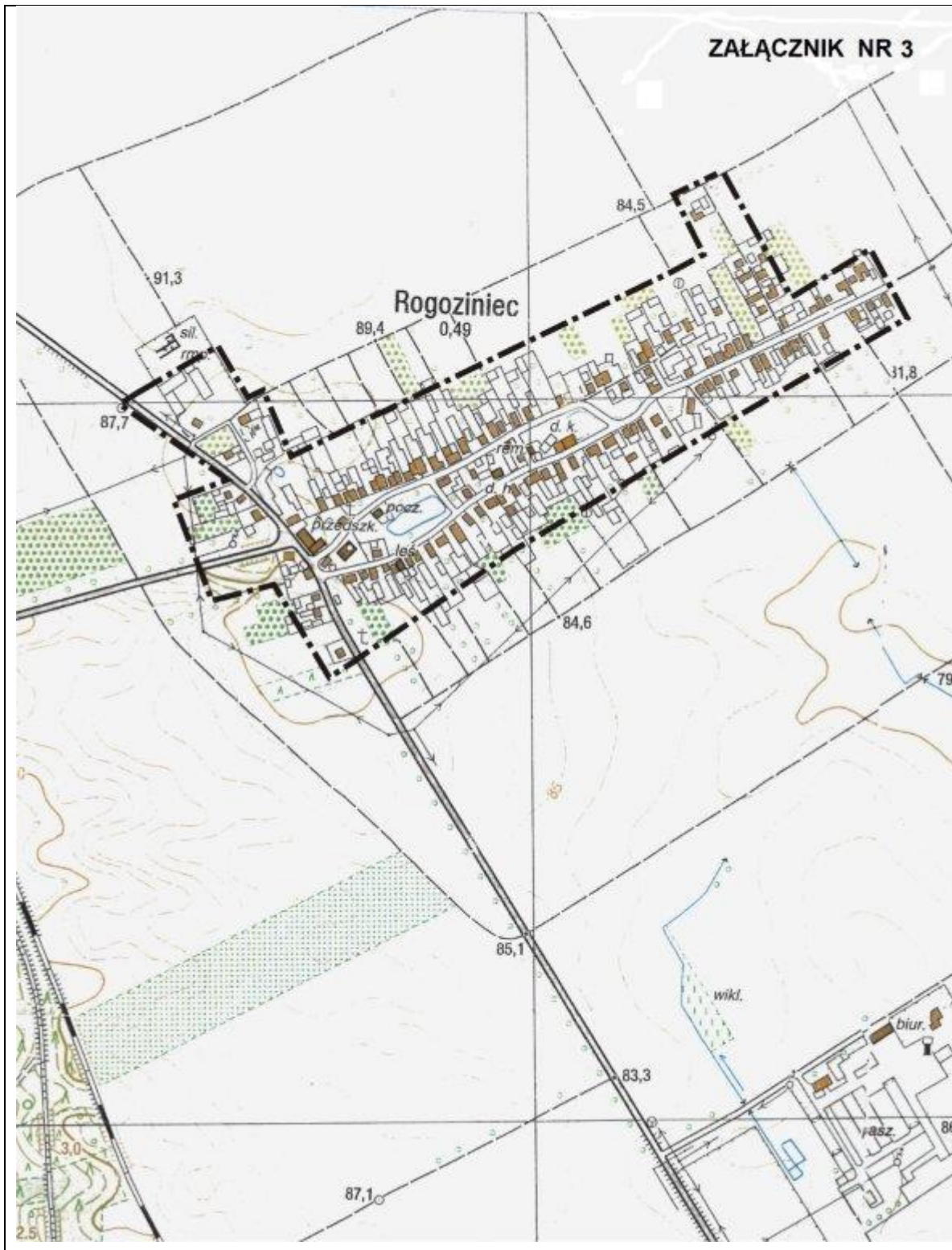
OBSZAR NR 8

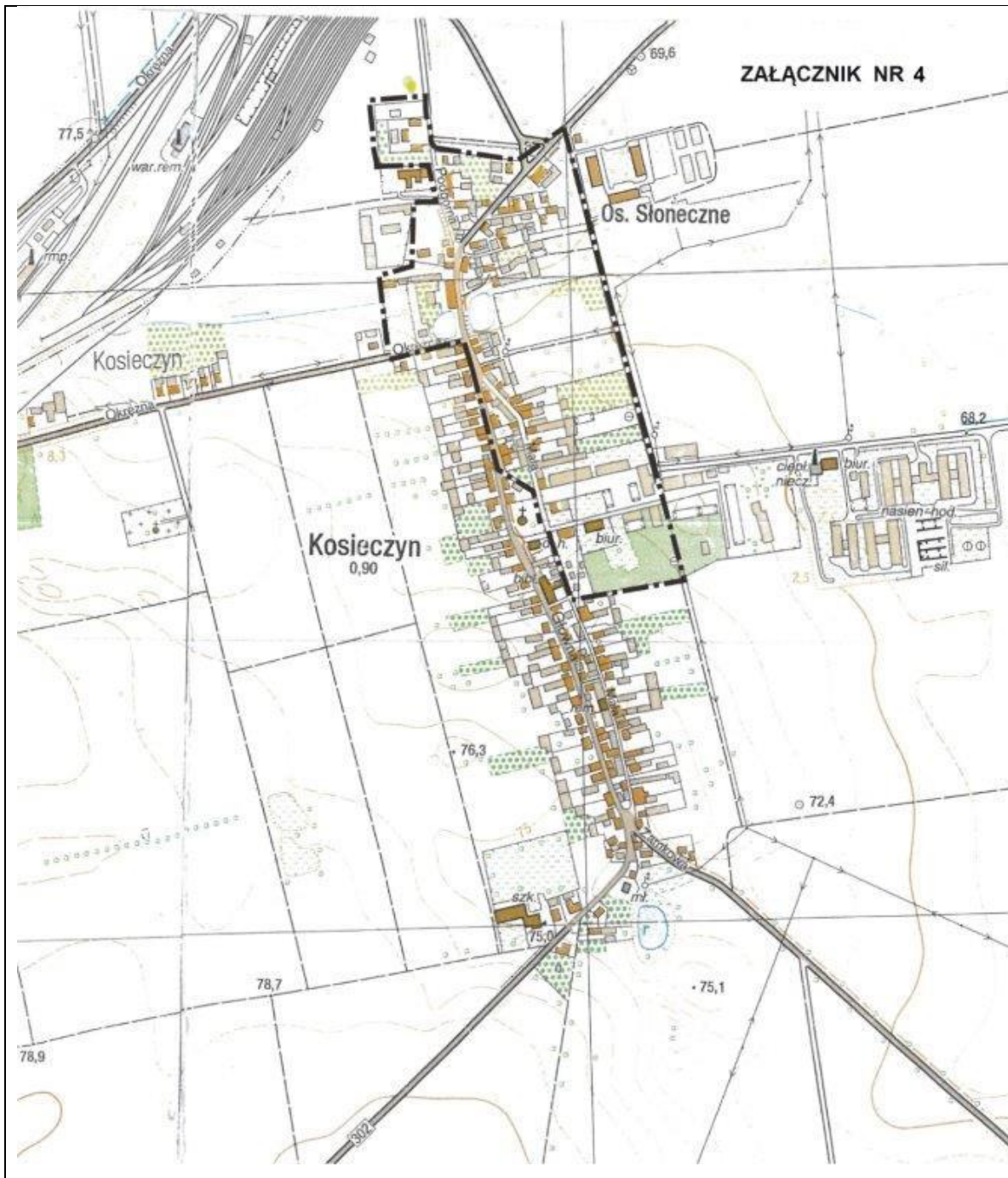
Przebieg obszaru	ZBĄSZYNEK, ulice: Topolowa Nr 21A, B, C, D, Nr 23A, B, C, D, Nr 25A, B, C, D.4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14
Powierzchnia obszaru – ha	4,55
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	608

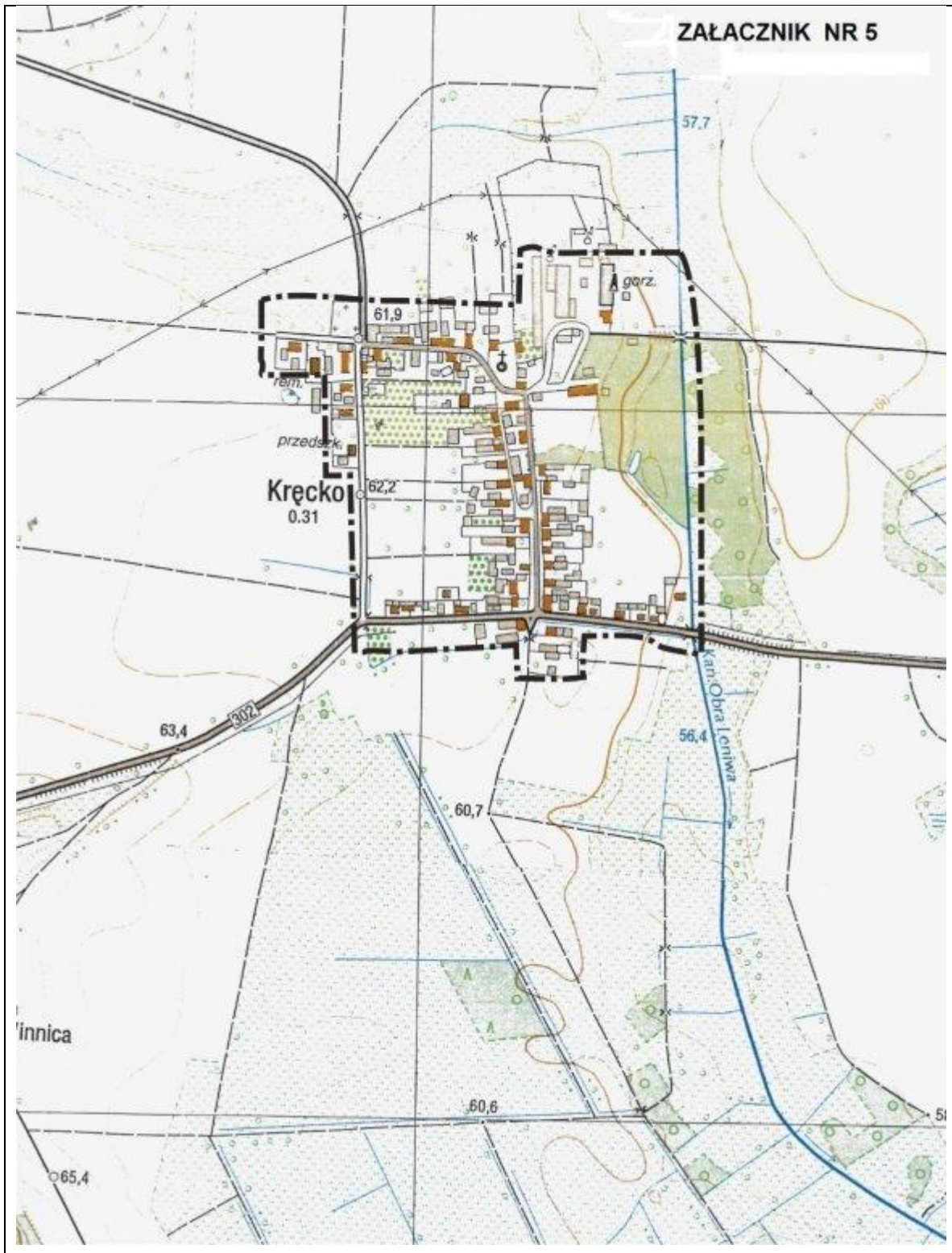

Tabela 4 Obszary wiejskie gminy Zbąszynek poddane diagnozie

Źródło: opracowanie własne

OBSZAR NR 9

Przebieg obszaru	DĄBRÓWKA WLKP., ulice: Dworcowa, Piastowska (z wyłączeniem 7-14), Zbąszyńska, Chlastawska, Główna (z wyłączeniem 22-71), Trzcielska, Polna
Powierzchnia obszaru – ha	73,12
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	1022

OBSZAR NR 10

Przebieg obszaru	DĄBRÓWKA ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 22-71, Piastowska 7-14, 38-42, Mała 8, 11-16
Powierzchnia obszaru – ha	39,40
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	146

OBSZAR NR 11

Przebieg obszaru	Przysiółki: Boleń, Samsonki, Depot
Powierzchnia obszaru – ha	4049
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	99

OBSZAR NR 12

Przebieg obszaru	ROGOZINIEC
Powierzchnia obszaru – ha	16,20
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	425

OBSZAR NR 13

Przebieg obszaru	KOSIECZYN, ulice: Główna od nr 1 do nr 50, Mała 1-17, 24, Okrężna, Podgórna Polna, Zamkowa, Osiedle Słoneczne, przysiółek: Nowy Gościńiec miejscowość CHLASTAWA
Powierzchnia obszaru – ha	653,88
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	785

OBSZAR NR 14

Przebieg obszaru	KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste66-86, 87-89, 91-93, 9
Powierzchnia obszaru – ha	18,95
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	368

OBSZAR NR 15

Przebieg obszaru	KRĘCKO
Powierzchnia obszaru – ha	35,00
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	305

OBSZAR NR 16

Przebieg obszaru	Przysiółki: Kręcka Winnica, Stradzewo
Powierzchnia obszaru – ha	4145,43
Liczba ludności (liczba osób ogółem)	43

4.1 Sfera społeczna

Na poniższym grafie przedstawiono kryteria delimitacji obszarów w analizowanej w tym rozdziale sferze społecznej. Ponadto, dla każdego z kryteriów określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr. Na podstawie zebranych danych wskaźnikowych w końcowym fragmencie podrozdziału opisano skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w zakresie każdego z rozpatrywanego kryterium delimitacji.

Tabela 5 Sfera społeczna – kryteria delimitacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln	Dane Własne/Urząd Skarbowy
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)	Dane własne
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	Dane własne
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki/100 mieszkańców	Dane statystyczne Policji
	Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki/100 mieszkańców	Dane statystyczne Policji
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)	Dane własne/ Powiatowy Urząd Pracy
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery społecznej. W ten sposób określono czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na poszczególnych obszarach wraz z określeniem w każdym z przypadków skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Tabela 7 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera społeczna

Kryterium	Wskaźnik	Źródło	Gmin a	Dane dla poszczególnych okręgów wyborczych															
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sfera społeczna																			
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze	Dane Własne/Urząd Skarbowy	2 127,0 2	2 350,3 6	1 827,7 5	2 271,2 3	2 253,7 9	2 237,6 3	2 289,7 4	1 991,9 5	2 467,3 4	2 244,0 1	2 010,0 3	2 041,9 4	2 069,5 9	2 058,9 6	1 924,9 5	1 914,3 2	2 084,4 8
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os.)	Dane własne	1490	26	135	195	154	130	60	98	101	176	38	18	83	140	73	56	7
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych, (podejmowanych przez mieszkańców obszaru)	Dane własne	39	0	1	3	4	2	6	3	3	2	1	7	1	0	2	2	2
poziom ubóstwa	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os.)	Ośrodek Pomocy Społecznej	320	3	72	7	5	7	9	48	8	27	29	8	10	6	42	34	5
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin)	OPS	76	1	18	2	1	2	2	12	2	6	6	2	3	1	9	8	1
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnościami (liczba os.)	Ośrodek Pomocy Społecznej	29	3	3	1	0	2	1	3	2	1	2	0	3	2	2	3	1
	Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogólnie)	OPS	53	0	14	0	0	2	2	10	0	4	4	0	2	1	7	7	0

	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny	OPS	21	0	3	1	0	0	2	2	1	0	2	0	2	1	3	4	0
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie	OPS	12	0	1	1	0	0	2	2	0	0	2	0	0	1	2	1	0
	Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych	OPS	14	0	2	0	0	0	1	3	0	0	1	0	2	2	2	1	0
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki (bez wykroczeń drogowych)	Dane statystyczne Policji	21	2	3	1	1	1	0	4	0	0	2	1	3	1	1	1	0
	Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki (bez wykroczeń drogowych)	Dane statystyczne Policji	13	0	2	0	2	0	2	3	0	1	2	0	0	0	1	0	0
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych	dane własne/ Urząd Pracy	311	11	22	15	18	12	16	19	21	19	28	12	46	17	28	24	3
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os.)	Powiatowy Urząd Pracy	242	11	17	12	11	8	12	15	16	14	24	8	39	13	22	18	2
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwanie bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w	Powiatowy Urząd Pracy	98	2	9	3	5	2	4	8	8	4	11	4	13	5	8	9	3

	ostatnich 24 miesiącach)																			
	(liczba os.)																			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z jednostek społecznych Gminy Zbąszynek.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w sferze społecznej autorzy dokumentu zidentyfikowali następujące problemy oraz potencjały:

SFERA SPOŁECZNA

PROBLEMY

1. trwałe bezrobocie,
2. brak aktywności i integracji wśród lokalnej społeczności,
3. duża bierność mieszkańców,
4. brak liderów lokalnych,
5. małe zaangażowanie się w działania w organizacjach,
6. uzależnienie od pomocy społecznej i pogłębianie bierności zawodowej,
7. konieczność wzbogacenia oferty zajęć aktywizacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
8. odpływ młodych ludzi, opuszczanie wsi – obniżenie patriotyzmu lokalnego,
9. szara strefa zatrudnienia,
10. zagrożenie wykluczeniem społecznym,
11. niepełnosprawność i długotrwałe choroby,
12. bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych – zła kondycja psycho-społeczna, związki nietrwałe lub dysfunkcyjne - problemy z przemocą w rodzinie, uzależnienia,
13. niskie kwalifikacje osób pozostających bez pracy,
14. niska stopa życiowa mieszkańców gminy mierzona wysokim wskaźnikiem przyznawanej pomocy społecznej,
15. problemy z alkoholem w miejscach publicznych i zauważalne chuligaństwo wśród osób młodych,
16. brak wystarczającego poczucia bezpieczeństwa związanego z występowaniem zachowań ryzykownych – agresja, ze strony młodego pokolenia,
17. brak zorganizowanego, atrakcyjnie wyposażonego miejsca o charakterze kulturalnym, a co za tym idzie zbyt mało imprez o charakterze artystycznym - warsztatów, wystaw, koncertów zachęcających mieszkańców (zwłaszcza młodzieży) do aktywności,

POTENCJAŁY

1. trwałe więzi społeczne,
2. mieszkańcy wykazują przywiązanie do obszarów, wskazują na aktywność społeczną i dobrą wolę, co odpowiednio skanalizowane, przyczyni się do efektywnej aktywizacji społecznej,
3. Dom Senior – Wigor,
4. Stowarzyszenie Klub Seniora „Pogodna Jesień”,
5. Zbąszyński Ośrodek Kultury – ZOK,
6. Biblioteka Publiczna miejsko-wiejska,

7. Strefa Piłki Siatkowej i ZBAŚZYNECKA Akademia Piłkarska, Ognisko Semafor – wspieranie kultury fizycznej,
8. Fundacja „Spieszmy się” - integrowanie społeczności lokalnej,
9. Aktywizowanie seniorów – wycieczki, spacer, zabawy, uroczystości cykliczne, co znacznie poprawia jakość życia seniorów,
10. Ochotnicza Straż Pożarna,
11. Kurkowe Bractwo Strzeleckie,
12. Związek Kombatantów,
13. Miejsce spotkań rekreacyjnych – Jezioro Koźlarskie,
14. wysoka aktywność władz gminy oraz poszczególnych instytucji w zakresie aktywizacji i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wykluczonych społecznie; doświadczenie i wykwalifikowana kadra w realizacji tego typu działań.

Dodatkowo, w poniższym zestawieniu tabelarycznym autorzy podjęli próbę określenia skali problemu i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych w odniesieniu do każdego ze zdefiniowanych kryteriów w podziale na poszczególne obszary terytorialne. Dla obu parametrów (skala problemów i potrzeby rewitalizacyjne) określono maksymalną i minimalną liczbę punktów w poszczególnych kryteriach. Punktację poszczególnym parametrom nadawano w następującej skali:

SKALA PROBLEMU:	CHARAKTER POTRZEB:
<ul style="list-style-type: none"> • nieistotna – 0 punktów, • niewielka – 1 punkt, • umiarkowana – 2 punkty, • istotna – 3 punkty, • bardzo duża – 4 punkty. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak – 0 punktów, • niewielki – 1 punkt, • umiarkowany – 2 punkty, • znaczący – 3 punkty, • bardzo duży – 4 punkty.

Następnym etapem analizy było określenie jakościowego oddziaływania poszczególnych parametrów na poszczególne kryteria i przypisanie ocen punktowych. W poniższej tabeli szczegółowo zobrazowano przeprowadzoną analizę.

Tabela 8 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera społeczna

Kryterium	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Poziom ubóstwa															
Skala problemów		3								4				2	1	
Charakter potrzeb		3								4				2	1	

Poziom obciążenia demograficznego																	
Skala problemów							1			4	2	3					
Charakter potrzeb							1			4	2	3					
Poziom aktywności społecznej																	
Skala problemów	4	2						1					4				
Charakter potrzeb	4	2						1					4				
Poziom zagrożenia wykluczeniem																	
Skala problemów							1			4				2	3		
Charakter potrzeb							1			4				2	3		
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)																	
Skala problemów	2						3			4		1					
Charakter potrzeb	2						3			4		1					
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia																	
Skala problemów										4	2	1					3
Charakter potrzeb										4	2	1					3

Źródło: opracowanie własne

4.2 Sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Wysoki poziom życia mieszkańców Gminy w dużej mierze zależy od rozwoju przedsiębiorstw zlokalizowanych na jej terenie. Poprzez działalność produkcyjną i usługową w dużym stopniu wpływają na wzrost zatrudnienia w gminie (a tym samym ograniczenie poziomu bezrobocia), a także wysokość dochodów Gminy – część podatku dochodowego od osób prawnych CIT (19%) trafia jako subwencja do budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Na poniższym grafie przedstawiono kryteria delimitacji obszarów w analizowanej w tym rozdziale sferze infrastrukturalno - gospodarczej. Ponadto, dla każdego z kryteriów określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr. Na podstawie zebranych danych wskaźnikowych w końcowym fragmencie podrozdziału opisano skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w zakresie każdego z rozpatrywanego kryterium delimitacji.

Tabela 9 Sfera infrastrukturalno - gospodarcza – kryteria delimitacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)	Dane własne
Dostępność miejsc pracy	Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne
	Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze	Dane własne
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne
	Udział budynków wybudowanych przed r. 1989 w budynkach ogółem	Dane własne

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery infrastrukturalno - gospodarcza. W ten sposób określono czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na poszczególnych obszarach wraz z określeniem w każdym z przypadków skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Tabela 11 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Kryterium	Wskaźnik	Źródło	Wartość dla całej gminy	Dane dla poszczególnych okręgów wyborczych															
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sfera infrastrukturalno-gospodarcza																			
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Dane własne	801	35	52	136	68	72	45	34	62	86	32	6	42	76	15	32	8
Dostępność miejsc pracy	Liczba ofert pracy	Powiatowy Urząd Pracy	44	5	3	10	4	5	2	2	6	1	1	3	0	2	0	0	0
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	21	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	3	3	2	4	3	3
	Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze	Dane własne	7,00%	2,00%	5,00%	3,00%	4,00%	2,00%	3,00%	4,00%	3,00%	3,00%	15,00%	b/d	12,00%	12,00%	16,00%	14,00%	b/d
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,00%	1,00%	2,00%	2,00%	1,50%	2,00%	1,00%
	Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem	Dane własne	2012/1578/7 8,43%	68/80%	112/90%	179/70%	298/79%	96/59%	128/20%	177/90%	197/65%	226/95%	45/88%	35/78%	124/91%	178/88%	66/90%	65/91%	18/80%

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w sferze społecznej autorzy dokumentu zidentyfikowali następujące problemy oraz potencjały:

SFERA INFRASTRUKTURALNO - GOSPODARCZA

PROBLEMY

1. niedostatek instytucji życia publicznego i komercyjnego, placówek handlowo -usługowych,
2. brak wyeksponowania zabytków i konieczność ich promowania, pokazywania,
3. dewastacja, niszczenie zabytków i wysokie koszty inwestycji renowacyjnych,
4. niezagospodarowane zabytki, parki,
5. zły stan techniczny budynków w gminie,
6. brak koncepcji zagospodarowania przestrzeni publicznej,
7. brak kawiarni/restauracji w centrum miasta skupiającej mieszkańców,
8. małe eksponowanie walorów turystycznych,
9. mało miejsc typu: kręgielnia, pływalnia wzmagające aktywność fizyczną i integrujące młodzież,
10. brak punktów usługowych w zawodach rzemieślniczych typu: szewc, zegarmistrz,
11. brak rozwoju małych przedsiębiorstw i edukowania w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej, form dofinansowania biznesu,
12. niewystarczająca ilość ścieżek pieszych i rowerowych,
13. konieczność doposażenia miejsc rekreacyjnych dla mieszkańców,
14. brak pomysłów ze strony prywatnych właścicieli na stworzenie ciekawych ofert dla zewnętrznych inwestorów,
15. wiele barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
16. konieczność poprawy komunikacji publicznej,
17. wymagana poprawa infrastruktury drogowej.

POTENCJAŁY

1. Rzeźnictwo Zygua Zbąszynek Sp. z o. o. Sp. K. - zakłady mięsne,
2. IKEA Industry Poland Sp. z o.o. - oddział fabryki WEST w Zbąszynku /Chlastawa,
3. Koleje Wielkopolskie,
4. Sklepy wielkopowierzchniowe: Biedronka, Dino, INTERMARCHE,
5. Apteki,
6. Zakłady fryzjerskie,
7. Placówki edukacyjne – Szkoła Podstawowa z oddziałami Integracyjnymi, Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków, Zespół Szkół Technicznych, Niepubliczne Liceum dla Dorosłych,
8. Gmina Zbąszynek należy do Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Polskiej Regionu Kozła – działania na rzecz rozwoju gospodarczego, turystycznego, kulturalnego,

9. Niska stopa bezrobocia,
10. Sprzyjające warunki rozwijania działalności agroturystycznych na terenie gminy,
11. Zbąszynek miastem partnerskim – Zbąszyń, Bedum, Peitz.

Dodatkowo, w poniższym zestawieniu tabelarycznym autorzy podjęli próbę określenia skali problemu i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych w odniesieniu do każdego ze zdefiniowanych kryteriów w podziale na poszczególne obszary terytorialne. Dla obu parametrów (skala problemów i potrzeby rewitalizacyjne) określono maksymalną i minimalną ilość punktów w poszczególnych kryteriach. Punktację poszczególnym parametrom nadawano w następującej skali:

SKALA PROBLEMU:	CHARAKTER POTRZEB:
<ul style="list-style-type: none"> • nieistotna – 0 punktów, • niewielka – 1 punkt, • umiarkowana – 2 punkty, • istotna – 3 punkty, • bardzo duża – 4 punkty. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak – 0 punktów, • niewielki – 1 punkt, • umiarkowany – 2 punkty, • znaczący – 3 punkty, • bardzo duży – 4 punkty.

Następnym etapem analizy było określenie jakościowego oddziaływania poszczególnych parametrów na poszczególne kryteria i przypisanie ocen punktowych. W poniższej tabeli szczegółowo zobrazowano przeprowadzoną analizę.

Tabela 12 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Kryterium																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Poziom aktywności gospodarczej																
Skala problemów												2		4	3	1
Charakter potrzeb												2		4	3	1
Dostępność miejsc pracy																
Skala problemów												4		4	4	4
Charakter potrzeb												4		4	4	4
Szczególnie zniszczone otoczenie																
Skala problemów										1		2		3	4	
Charakter potrzeb										1		2		3	4	

Źródło: opracowanie własne

4.3 Sfera przestrzenno – funkcjonalna

Na poniższym grafie przedstawiono kryteria delimitacji obszarów w analizowanej w tym rozdziale sferze przestrzenno - funkcjonalnej. Ponadto, dla każdego z kryteriów określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr. Na podstawie zebranych danych wskaźnikowych w końcowym fragmencie podrozdziału opisano skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w zakresie każdego z rozpatrywanego kryterium delimitacji.

Tabela 13 Sfera społeczna – przestrzenno – funkcjonalna

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery przestrzenno – funkcjonalnej.

Tabela 15 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera przestrzenno-funkcjonalna

Kryterium	Wskaźnik	Źródło	Wartość dla całej gminy	Dane dla poszczególnych okręgów wyborczych															
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sfera przestrzenno - funkcjonalna																			
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne	27%	12%	51%	33%	31%	14%	18%	34%	23%	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne	34%	20%	65%	45%	15%	45%	62%	50%	20%	30%	10%	35%	25%	2%	60%	50%	15%
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne	26	2	0	3	2	2	3	1	3	2	1	2	1	2	1	0	2

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w sferze przestrzenno – funkcjonalnej autorzy dokumentu zidentyfikowali następujące problemy oraz potencjały:

SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA

PROBLEMY

1. nieuporządkowanie przestrzeni (zaniedbane podwórka, zdegradowane obszary zielone),
2. brak miejsc skupiających mieszkańców, umożliwiających integrację,
3. mała powierzchnia terenów zieleni zielonych, za mała biblioteka i zlokalizowana poza centrum miasta,
4. brak miejsca spotkań towarzyskich typu: kawiarnia, restauracja,
5. niedokończona budowa ścieżek i tras rowerowych,
6. zaniedbana elewacja budynku ZOK, stary napis, ubogie wyposażenie sal,
7. odnowienie starych budynków i zagospodarowanie zaniedbanych terenów,
8. zaniedbane budynki po kolejowe,
9. małe place zabaw,
10. zbyt mało ławek, miejsc rekreacyjnych, skwerów wypoczynkowych,
11. zbyt małe przedszkole i brak żłobka – brak miejsc dla dzieci,
12. zaniedbany budynek Gimnazjum – elewacja,
13. brak wystarczającej ilości miejsc siedzących nad Jeziorkiem Koźlarskim,
14. duża częstotliwość przejazdów samochodów ciężarowych przez miasto,
15. niszczący pomnik „lokomotywy” w centrum miasta,
16. ubogie, mało nowoczesne wyposażenie sal dydaktycznych w szkołach.

POTENCJAŁY

1. rewitalizacja pozwoli ukształtować na nowo zabudowę (place, skwery, podwórka, zaplecza) i nadać obiektom/placom nowe funkcje społeczne i rekreacyjne.
2. stały proces rewitalizacji przestrzeni publicznych w gminie,
3. bogata oferta w zakresie usług turystyczno – rekreacyjnych,
4. Biblioteka Publiczna Miejsko-Gminna,
5. Medyczne Centrum ZDROVITA,
6. Gabinety lekarskie przy ul. Długiej,
7. Budynek Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków,
8. Budynek Poczty Polskiej,
9. Dom Senior-Wigor,
10. Ścieżki rowerowe na terenie gminy ,
11. Niepubliczne Przedszkole,
12. Jeziorko Koźlarskie,

13. Zbąszyński Ośrodek Kultury – ZOK ,
14. „Lokomotywa” - pomnik w centrum miasta - symbol kolejarskiej historii Zbąszynka,
15. Fontanna,
16. Oświetlone miasto – poziom zadowalający

Dodatkowo, w poniższym zestawieniu tabelarycznym autorzy podjęli próbę określenia skali problemu i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych w odniesieniu do każdego ze zdefiniowanych kryteriów w podziale na poszczególne obszary terytorialne. Dla obu parametrów (skala problemów i potrzeby rewitalizacyjne) określono maksymalną i minimalną ilość punktów w poszczególnych kryteriach. Punktacja poszczególnym parametrom nadawano w następującej skali:

SKALA PROBLEMU:	CHARAKTER POTRZEB:
<ul style="list-style-type: none"> • nieistotna – 0 punktów, • niewielka– 1 punkt, • umiarkowana– 2 punkty, • istotna– 3 punkty, • bardzo duża– 4 punkty. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak – 0 punktów, • niewielki– 1 punkt, • umiarkowany– 2 punkty, • znaczący – 3 punkty, • bardzo duży– 4 punkty.

Następnym etapem analizy było określenie jakościowego oddziaływania poszczególnych parametrów na poszczególne kryteria i przypisanie ocen punktowych. W poniższej tabeli szczegółowo zobrazowano przeprowadzoną analizę.

Tabela 16 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera przestrzenno - funkcjonalna

Kryterium	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna															
Skala problemów		4	2			1	3									
Charakter potrzeb		4	2			1	3									
Funkcjonalność przestrzeni publicznych																
Skala problemów		4					1			4		1		1	4	
Charakter potrzeb		4					1			4		1		1	4	

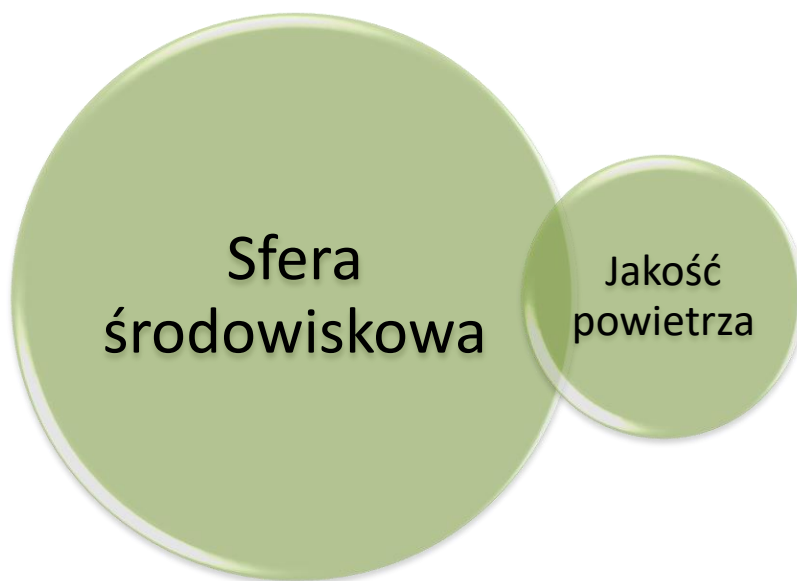
Źródło: opracowanie własne

4.4 Sfera środowiskowa

Na poniższym grafie przedstawiono kryteria delimitacji obszarów w analizowanej w tym rozdziale sferze środowiskowej. Ponadto, dla każdego z kryteriów określono katalog wskaźników charakteryzujących dany parametr. Na podstawie zebranych danych wskaźnikowych w końcowym fragmencie podrozdziału opisano skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w zakresie każdego z rozpatrywanego kryterium delimitacji.

Tabela 17 Sfera środowiskowa – kryteria delimitacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18 Wskaźniki delimitacji dla poszczególnych kryteriów

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono zebrane dane dla poszczególnych wskaźników specyficznych dla badanej sfery środowiskowej. W ten sposób określono czynniki i zjawiska kryzysowe występujące na poszczególnych obszarach wraz z określeniem w każdym z przypadków skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Tabela 19 Wartości wskaźników delimitacji dla poszczególnych obszarów – sfera środowiskowa.

Kryterium	Wskaźnik	Źródło	Wartość dla całej gminy	Dane dla poszczególnych okręgów wyborczych															
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sfera środowiskowa																			
Jakość powietrza	Liczba budynków o niskiej termoizolacyjności (w sztukach)	Dane własne	1503	49	87	132	219	69	96	142	143	170	28	21	97	134	52	55	9
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	59,31%	25%	35%	24%	22%	21%	18%	37%	19%	91%	95%	92%	94%	92%	96%	97%	91%
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	3,50%	3%	2%	8%	7%	5%	10%	3%	4%	3%	1%	3%	0	2%	1%	1%	3%
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne	14,6	0,25	0,2	0,8	1,1	0,6	0,4	0,3	0,7	1,2	0,4	4,2	0,35	0,4	0,3	0,2	3,2

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w strefie środowiskowej autorzy dokumentu zidentyfikowali następujące problemy oraz potencjały:

SFERA ŚRODOWISKOWA

PROBLEMY

1. relatywnie niska termoizolacyjność budynków i duża emisja CO₂,
2. negatywny wpływ na stan środowiska naturalnego niszczących budynków,
3. palenie śmieciami,
4. zaśmiecanie miasta,
5. wyrzucanie śmieci do lasu,
6. mało zadbana roślinność,
7. mało nasadzeń, gazonów z kwiatami w przestrzeni publicznej, za duża wycinka drzew,
8. zbyt mało ławek, skwerów, miejsc wypoczynku w mieście,
9. zbyt mało placów zabaw i bezpiecznej przestrzeni zielonej dla najmłodszych mieszkańców.

POTENCJAŁY

1. atrakcyjne położenie (dostępność lasów),
2. parki, skwery, bogate tereny zielone,
3. ścieżki rowerowe,
4. Jezioro Koźlarskie – miejsce rekreacji i spędzania czasu wolnego przez mieszkańców,
5. szlaki turystyczne,
6. rewitalizacja uruchomi potencjał turystyczny i rekreacyjny gminy.

Dodatkowo, w poniższym zestawieniu tabelarycznym autorzy podjęli próbę określenia skali problemu i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych w odniesieniu do każdego ze zdefiniowanych kryteriów w podziale na poszczególne obszary terytorialne. Dla obu parametrów (skala problemów i potrzeby rewitalizacyjne) określono maksymalną i minimalną liczbę punktów w poszczególnych kryteriach. Punktacja poszczególnym parametrom nadawano w następującej skali:

SKALA PROBLEMU:

- nieistotna – 0 punktów,
- niewielka – 1 punkt,
- umiarkowana – 2 punkty,
- istotna – 3 punkty,
- bardzo duża – 4 punkty.

CHARAKTER POTRZEB:

- brak – 0 punktów,
- niewielki – 1 punkt,
- umiarkowany – 2 punkty,
- znaczący – 3 punkty,
- bardzo duży – 4 punkty.

Następnym etapem analizy było określenie jakościowego oddziaływania poszczególnych parametrów na poszczególne kryteria i przypisanie ocen punktowych. W poniższej tabeli szczegółowo zobrazowano przeprowadzoną analizę.

Tabela 20 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych – sfera środowiskowa

Kryterium	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Jakość powietrza															
Skala problemów												3	1	2	4	
Charakter potrzeb												3	1	2	4	

Źródło: opracowanie własne

5. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji – określenie w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium najbardziej wymagającego wsparcia

Cytując Ustawę o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” (Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 2 sierpień 2016 r., MR/H 2014-2020/20(2)/08/2016) rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Obszar zdegradowany to natomiast przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Szczególne znaczenie odgrywać będzie obszar rewitalizacji. Jest to "obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, (...) na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację". Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Delimitacji przestrzennej obszarów wymagających interwencji w ramach Programu Rewitalizacji dokonano na podstawie wieloczynnikowej analizy ilościowej i jakościowej i na tej podstawie wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Identyfikacji występujących na terenie gminy problemów, czynników i zjawisk kryzysowych dokonano w odniesieniu do sfery społecznej, infrastrukturalno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Efektem prezentowanej diagnozy jest wskazanie obszaru o największej kumulacji zjawisk kryzysowych. Analizę poszczególnych obszarów oparto na zestawie wskaźników pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych stref.

5.1. Metodologia delimitacji obszarów zdegradowanych

Na potrzeby procesu wyznaczenia obszarów zdegradowanych przyjęto podział terytorium gminy na 16 obszarów funkcjonalnych. Delimitacja była prowadzona w odniesieniu do sfer:

- społecznej,
- infrastrukturalno-gospodarczej,
- przestrzenno-funkcjonalnej,
- środowiskowej.

Tabela 21 Granice obszarów problemowych

Obszar	Ulice
1	ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego Nr od 1 do 15; Kupiecka; Bolesława Chrobrego
2	ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa
3	ZBĄSZYNEK, ulice: Akacyjowa; Jana Pawła II; Kościelna; Lipowa; Ogrodowa; Okrężna; św. Piotra i Pawła; Plac Dworcowy; Platanowa; Prymasa Wyszyńskiego; Rynek; Zaułek Kościelny;
4	ZBĄSZYNEK, ulice: Bydgoska 20-25; Gdańska; Poznańska; Wolsztyńska; Krakowska; Warszawska; Ekspedycja Towarowa
5	ZBĄSZYNEK, ulice: Kilińskiego; Plac Wolności;
6	ZBĄSZYNEK, ulice: Bolesława Prusa; Czesława Miłosza; Długa Nr 43; Elizy Orzeszkowej; Henryka Sienkiewicza; Marii Dąbrowskiej; Marii Konopnickiej; Topolowa Nr od 1 do 20, 22, 24 A, B, C i 26; Władysława Reymonta
7	ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14
8	ZBĄSZYNEK, ulice: Topolowa Nr 21A, B, C, D, Nr 23A, B, C, D, Nr 25A, B, C, D.
9	DĄBRÓWKA WLKP., ulice: Dworcowa, Piastowska (z wyłączeniem 7-14 i 38-42), Zbąszyńska, Chlastawska, Główna (z wyłączeniem 22-71), Trzcielska, Polna
10	DĄBRÓWKA ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 11-73, Piastowska 7-14, 37-42, Mała 8, 11-16
11	Przysiółki: Boleń, Samsonki, Depot
12	ROGOZINIEC
13	KOSIECZYN, ulice: Główna od nr 1 do nr 50, Mała 1-17, 24, Okrężna, Podgórna, Polna, Zamkowa, Osiedle Słoneczne przysiółek: Nowy Gościniec miejscowość CHLASTAWA
14	KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste 66-86, 87-89, 91-93, 95, Podgórna 1-15, Okrężna 1-2a
15	KRĘCKO

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy oraz konsultacji społecznych.

Mając na uwadze specyfikę województwa lubuskiego i uwarunkowań występujących głównie na terenach zurbanizowanych oraz możliwości dostępu do danych statystycznych obrazujących zmiany społeczno-ekonomiczne, a także stan infrastruktury technicznej, w badaniu przyjęto następujące kryteria w poszczególnych sferach:

Społeczna

- Poziom ubóstwa,
- Poziom obciążenia demograficznego,
- Poziom aktywności społecznej,
- Poziom zagrożenia wykluczeniem społecznym,
- Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń),
- Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia.

Infrastrukturalno-gospodarcza

1. Poziom aktywności gospodarczej,
2. Dostępność miejsc pracy,
3. Szczególnie zniszczone otoczenie.

Przestrzenno-funkcjonalna

- Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna,
- Funkcjonalność przestrzeni publicznych.

Środowiskowa

- Jakość powietrza.

5.2. Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego

Ocena sytuacji kryzysowej w badanych sferach odbywała się poprzez analizę wskaźników ilościowych, gdzie za obszary kwalifikujące się do wsparcia uznano te, dla których wartości wskaźników były gorsze niż wartości referencyjne dla gminy oraz opisów jakościowych opartych na wywiadach z mieszkańcami badanych obszarów. Przyjęta metodologia została opracowana na podstawie wskazówek zawartych w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. W pierwszym kroku określano wartość referencyjną dla wskaźnika w odniesieniu do całej gminy, a następnie porównywano wartość wskaźnika obliczoną dla ustalonego obszaru z wartościami referencyjnymi. Dla lepszego zobrazowania wyników w niżej prezentowanych tabelach użyto kolorów, których intensywność jest skorelowana z wartością danego wskaźnika. Im użyty kolor jest ciemniejszy tym gorszy wynik analizowanego aspektu.

Po wyliczeniu wszystkich wartości następowało przyznawanie od 1 do 3 tzw. „małych” punktów dla tych obszarów, w których wartość wskaźnika wskazywała na kumulację negatywnych zjawisk. Według przyjętej metodologii obszar z najgorszym wynikiem otrzymywał 3 punkty, drugi w

kolejności 2 punkty oraz trzeci 1 punkt. Pozostałe obszary nie były już punktowane. Następnie sumowano liczbę zdobytych punktów i wg tej gradacji uporządkowywano Obszary od najgorszego do najlepszego w danej sferze. W celu umożliwienia rzetelnego porównywania wyników Obszarów dla poszczególnych sfer i uniknięcia błędu uzależniającego wyniki od ilości przyjętych wskaźników ponownie każdemu obszarowi przyznano tzw. „duże” punkty, tym razem od 16 do 1 zgodnie z kolejnością wcześniej zdobytych „małych” punktów. Na koniec każdej ze sfer przyporządkowano wagę, która ma oddawać istotę analizowanych problemów w kontekście aktualnej definicji rewitalizacji. W uproszczeniu można stwierdzić, że dla autorów Programu najważniejszym elementem przy wyznaczaniu obszarów kryzysowych był człowiek i problemy społeczne, a kwestie infrastrukturalne, gospodarcze, czy środowiskowe plasowały się na dalszych miejscach. Stąd przyjęto następujący podział wag:

1. Sfera społeczna – 0,4,
2. Sfera infrastrukturalno-gospodarcza – 0,2,
3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna – 0,3,
4. Sfera środowiskowa – 0,1.

Przyporządkowane dla każdego z obszarów „duże” punkty w poszczególnych sferach były mnożone przez przyjętą wagę i dopiero ostatecznie wyliczona wartość pozwala nam rzetelnie wskazać obszary, w których występuje szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk świadczących o poziomie degradacji danego obszaru pod każdym z analizowanych względów. Ostatecznie, jako obszar zdegradowany przyjęto ten teren, dla którego wyliczona wartość przekracza o minimum 130% wartość średnią dla wszystkich obszarów. Bezsprzecznie należy przyjąć, że przekroczenie tak przyjętego poziomu świadczy o wyraźnej potrzebie pilnej interwencji i podjęciu działań zaradczych zapobiegających degradacji, których skutki w najbliższym czasie mogą stać się nieodwracalne.

Zastosowane wskaźniki w poszczególnych sferach to:

Społeczna

- Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w PLN.,
- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców),
- Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców,
- Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców),
- Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki/100 mieszkańców,

- Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki/100 mieszkańców,
- Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców),
- Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców).

Infrastrukturalno-gospodarcza

4. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców),
5. Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców),
6. Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %),
7. Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze,
8. Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %),
9. Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem.

Przestrzenno-funkcjonalna

- Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%),
- Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%),
- Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka).

Środowiskowa

- Liczba budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%),
- Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%),
- Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%),
- Powierzchnia terenów zielonych (ha).

Przyjęty w badaniu katalog wskaźników, dających możliwość przeprowadzenia analizy porównawczej obszarów, został dostosowany do specyfiki społeczności zamieszkującej gminę Zbąszynek oraz skonsultowany z pracownikami m.in. Urzędu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie i Urzędu Skarbowego. Podstawowym zadaniem było zebranie danych zagregowanych dla poszczególnych obszarów i ich odpowiednia interpretacja. W poprzednim rozdziale podano także źródła danych dla poszczególnych wskaźników.

5. 3. Określenie obszarów zdegradowanych

Przedstawiona w poprzednim rozdziale metodologia prowadzonej analizy wskaźnikowej pozwala określić takie przestrzenie funkcjonalne, które aktualnie są najbardziej zdegradowane.

Zaniechanie podejmowania działań zaradczych na tych obszarach spowoduje ich dalszą dewastację oraz stałe obniżanie poziomu życia zamieszkujących je osób. W każdej z weryfikowanych sfer poszczególne obszary zostały zaprezentowane wg natężenia skali zjawisk kryzysowych występujących na danym terenie.

Sfera społeczna

Tabela 22 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze społecznej

Sfera społeczna											
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość referencyj na dla całej gminy	Obszary							
				1	2	3	4	5	6	7	8
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln	Dane Własne/Urząd Skarbowy	2 127,02	2 350,36	1 827,75	2 271,23	2 253,79	2 237,63	2 289,74	1 991,95	2 467,34
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej	3,85	2,07	10,10	0,61	0,57	0,91	2,69	9,56	1,32
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)	OPS	0,92	0,69	2,52	0,17	0,11	0,26	0,60	2,39	0,33
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)	Dane własne	17,95	17,93	18,93	16,90	17,42	16,91	17,96	19,52	16,61
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	Dane własne	0,47	0,00	0,14	0,26	0,45	0,26	1,80	0,60	0,49
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej	0,35	2,07	0,42	0,09	0,00	0,26	0,30	0,60	0,33
	Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,64	0,00	1,96	0,00	0,00	0,26	0,60	1,99	0,00
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,25	0,00	0,42	0,09	0,00	0,00	0,60	0,40	0,16

	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,14	0,00	0,14	0,09	0,00	0,00	0,60	0,40	0,00
	Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,17	0,00	0,28	0,00	0,00	0,00	0,30	0,60	0,00
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki/100 mieszkańców	Lokalny Posterunek Policji	0,25	1,38	0,42	0,09	0,11	0,13	0,00	0,80	0,00
	Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki/100 mieszkańców	Lokalny Posterunek Policji	0,16	0,00	0,28	0,00	0,23	0,00	0,60	0,60	0,00
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)	dane własne/Urząd Pracy	3,75	7,59	3,09	1,30	2,04	1,56	4,79	3,78	3,45
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	2,91	7,59	2,38	1,04	1,24	1,04	3,59	2,99	2,63
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	1,18	1,38	1,26	0,26	0,57	0,26	1,20	1,59	1,32

Sfera społeczna

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość referencyjna dla całej gminy	Obszary							
				9	10	11	12	13	14	15	16
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln	Dane Własne/Urząd Skarbowy	2 127,02	2 244,01	2 010,03	2 041,94	2 069,59	2 058,96	1 924,95	1 914,32	2 084,48
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej	3,85	2,64	19,86	8,08	2,35	0,76	11,41	11,15	11,63
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)	OPS	0,92	0,59	4,11	2,02	0,71	0,13	2,45	2,62	2,33
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)	Dane własne	17,95	17,22	26,03	18,18	19,53	17,83	19,84	18,36	16,28
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	Dane własne	0,47	0,20	0,68	7,07	0,24	0,00	0,54	0,66	4,65
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)	Ośrodek Pomocy Społecznej	0,35	0,10	1,37	0,00	0,71	0,25	0,54	0,98	2,33
	Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,64	0,39	2,74	0,00	0,47	0,13	1,90	2,30	0,00
	Liczba rodzin korzystających ze	OPS	0,25	0,00	1,37	0,00	0,47	0,13	0,82	1,31	0,00

	wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców)										
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,14	0,00	1,37	0,00	0,00	0,13	0,54	0,33	0,00
	Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców)	OPS	0,17	0,00	0,68	0,00	0,47	0,25	0,54	0,33	0,00
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztyki/100 mieszkańców	Lokalny Posterunek Policji	0,25	0,00	1,37	1,01	0,71	0,13	0,27	0,33	0,00
	Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztyki/100 mieszkańców	Lokalny Posterunek Policji	0,16	0,10	1,37	0,00	0,00	0,00	0,27	0,00	0,00
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)	dane własne/Urząd Pracy	3,75	1,86	19,18	12,12	10,82	2,17	7,61	7,87	6,98
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	2,91	1,37	16,44	8,08	9,18	1,66	5,98	5,90	4,65
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwanie bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	1,18	0,39	7,53	4,04	3,06	0,64	2,17	2,95	6,98

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miejskiego, Urzędu Skarbowego, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Lokalnych Posterunków Policji

W sferze społecznej za obszar kryzysowy uznano te tereny, które wykazały kumulację negatywnych zjawisk w co najmniej dziewięciu z piętnastu wykorzystanych w badaniu wskaźników (60%). Wskaźniki badano dla następujących kryteriów: Poziom ubóstwa, Poziom obciążenia demograficznego, Poziom aktywności społecznej, Poziom zagrożenia wykluczeniem społecznym, Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń), Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia. Obszar znajdujący się w najtrudniejszej sytuacji to:

- Obszar nr 10.

Również w trudnej sytuacji znalazły się obszary:

- Obszar 1,

- Obszar 2,

- Obszar 15,

- Obszar 16.

Wymienione obszary wypadły najgorzej w odniesieniu do badanych cech i przyjmowały dla nich najwyższe (lub odpowiednio najniższe) wartości liczbowe w odniesieniu do całej gminy. W najtrudniejszej sytuacji pod tym względem znajduje się jednak Obszar nr 10. Potwierdzają to wartości wskaźników, w przypadku których, aż dla trzynastu z nich obszar ten miał wyniki gorsze niż referencyjne. Zaraz za wymienionym terenem na drugim miejscu plasował się Obszar nr 2 i 15. Należy tutaj zauważyć, że w analizowanej sferze najlepiej wypadły Obszary położone na obrzeżach miasta Zbąszynek, tj. na nowych osiedlach. Oznacza to, że mieszkańcy najtrudniejszych obszarów cechują się niższą zamożnością niż mieszkańcy nowych osiedli, wykazują niższą aktywność w zakresie kreowania i realizacji inicjatyw społecznych a także są zamieszkałe przez osoby starsze. Podobnie złą sytuację w tym zakresie można znaleźć na obszarach wiejskich. We wskazanym obszarze nr 10 ponadto występuje:

- skupienie patologii społecznych –najwyższy wskaźnik Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców), - 1,37;
- ubóstwo i zagrożenie wykluczeniem – niskie dochody, wielomiesięczne zadłużenia czynszowe,
- bezrobocie – na 24 bezrobotnych, 11 osób to osoby długotrwale bezrobotne;
- znacznie wyższy niż na innych obszarach gminy stopień wykluczenia z życia społecznego: nieporadność życiowa, roszczeniowy stosunek do instytucji publicznych, brak inicjatyw społecznych, niski odsetek osób korzystających z oferty kulturalnej i sportowej oraz systemu dokształcania, wykluczenie cyfrowe.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest: Obszar nr 10. Tylko w nieco lepszej sytuacji znajdują się Obszary nr 1, 2, 15 i 16.

Sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Tabela 23 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze infrastrukturalno-gospodarczej

Sfera infrastrukturalno-gospodarcza											
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary							
				1	2	3	4	5	6	7	8
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)	Dane własne	9,65	24,14	7,29	11,79	7,69	9,36	13,47	6,77	10,20
Dostępność miejsc pracy	Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	0,53	3,45	0,42	0,87	0,45	0,65	0,60	0,40	0,99
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	1,04%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
	Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze	Dane własne	7,00%	2,00%	5,00%	3,00%	4,00%	2,00%	3,00%	4,00%	3,00%
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	1,63%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem	Dane własne	2012/1578/78,43%	68/80%	112/90%	179/70%	298/79%	96/59%	128/20%	177/90%	197/65%
--	-------------	------------------	--------	---------	---------	---------	--------	---------	---------	---------

Sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary							
				9	10	11	12	13	14	15	16
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)	Dane własne	9,65	8,41	21,92	6,06	9,88	9,68	4,08	10,49	18,60
Dostępność miejsc pracy	Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców)	Powiatowy Urząd Pracy	0,53	0,10	0,68	3,03	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	1,04%	0%	4%	9%	2%	1%	6%	5%	17%
	Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze	Dane własne	7,00%	3,00%	15,00%	b/d	12,00%	12,00%	16,00%	14,00%	b/d
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)	Dane własne	1,63%	0,00%	2,00%	1,00%	2,00%	2,00%	1,50%	2,00%	1,00%

	Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem	Dane własne	2012/1578/78,43%	226/95%	45/88%	35/78%	124/91%	178/88%	66/90%	65/91%	18/80%
--	--	-------------	------------------	---------	--------	--------	---------	---------	--------	--------	--------

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miejskiego, Powiatowego Urzędu Pracy

W sferze infrastrukturalno-gospodarczej analizowano wskaźniki odwołujące się do ilości i jakości infrastruktury technicznej oraz poziomu rozwoju gospodarczego na danym terenie. Za obszary zdegradowane w tej sferze uznano te tereny, które wypadły najgorzej w minimum trzech spośród sześciu analizowanych kryteriów. Taka sytuacja zaistniała w Obszarze nr 14.

Podobnie trudna sytuacja została zdiagnozowana w:

- Obszarze nr 15,
- Obszarze nr 12,
- Obszarze nr 16.

Zaprezentowane zestawienie pozwala uznać, że to na Obszarze nr 14 mamy do czynienia z najtrudniejszą sytuacją dotyczącą poziomu rozwoju gospodarczego i niską jakością infrastruktury technicznej. Mieszkańcy wsi w dużym stopniu korzystają z tradycyjnych źródeł energii. W gminie na całym obszarze ułożono kanalizację ściekową, jedynie część mieszkańców max do 2% na badanych obszarach korzysta z bezodpływowych zbiorników na ścieki. W samym Zbąszynku wszystkie budynki podłączone są do sieci kanalizacji ściekowej. Na terenach wiejskich funkcjonuje stosunkowo mniej przedsiębiorstw niż na obszarach silnie zurbanizowanych (wyjątkiem jest tu obszar nr 2 i 4). Podsumowując, na w/w obszarach można zauważyć, że charakteryzują się one :

- złym stanem technicznym budynków mieszkalnych (około 95% budynków wybudowano przed rokiem 1989, szczególnie na Obszarze nr 9 i Obszarze nr 12 i 15. Wiele z nich wymaga remontów i termomodernizacji;

- zarówno w centrum miasta, jak i na obszarach wiejskich modernizacji wymaga infrastruktura oświetleniowa.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarami zdegradowanymi o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze infrastrukturalno-gospodarczym są: Obszar nr 14, Obszar nr 15 i Obszary nr 12 i 16.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 24 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Sfera przestrzenno - funkcjonalna											
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary							
				1	2	3	4	5	6	7	8
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne	27%	12%	51%	33%	31%	14%	18%	34%	23%
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne	34%	20%	65%	45%	15%	45%	62%	50%	20%
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne	26	2	0	3	2	2	3	1	3

Sfera przestrzenno - funkcjonalna											
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary							
				9	10	11	12	13	14	15	16
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne	27%	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne	34%	30%	10%	35%	25%	2%	60%	50%	15%

Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne	26	2	1	2	1	2	1	0	2
---	--	-------------	----	---	---	---	---	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miejskiego

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej oparta była na ocenie skali kryzysu dotyczącego dwóch wskaźników, tj.: szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna weryfikowana udziałem zaniedbanych podwórek w ilości podwórek ogółem oraz udziałem powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych oraz funkcjonalność przestrzeni publicznych (Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych). Za obszary kryzysowe uznano takie, które przyjmują jedno z najniższych wartości obydwu kryteriów. Jest to:

- Obszar nr 2,

Tylko nieznacznie lepsze wartości określono dla:

- Obszaru nr 7,

- Obszaru nr 10,

- Obszaru nr 14,

- Obszaru nr 15.

W przypadku tej sfery mamy do czynienia ze zróżnicowaniem poziomu zagospodarowania przestrzenno-funkcjonalnego poszczególnych obszarów. W najtrudniejszej sytuacji znajduje się obszar nr 2. W przypadku Obszaru nr 2 stwierdzono również następujące kwestie:

- niewykorzystanie potencjału centrum miasta – duża liczba niezagospodarowanych działek i placów wewnętrznych kwartałów ulic;
- zła nawierzchnia dróg.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszarem zdegradowanym o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnym jest Obszar nr 2.

Sfera środowiskowa

Tabela 25 Gradacja wartości poszczególnych wskaźników w sferze środowiskowej

Sfera środowiskowa											
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszary							
				1	2	3	4	5	6	7	8
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne	66,20%	72%	78%	74%	73%	72%	75%	80%	73%
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	59,31%	25%	35%	24%	22%	21%	18%	37%	19%
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	3,50%	3,00%	2,00%	8,00%	7,00%	5,00%	10,00%	3,00%	4,00%
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne	14,6	0,25	0,2	0,8	1,1	0,6	0,4	0,3	0,7

Sfera środowiskowa

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Wartość dla całej gminy	Obszar							
				9	10	11	12	13	14	15	16
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne	66,20%	75%	62%	60%	78%	75%	79%	85%	50%
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	59,31%	91%	95%	92%	94%	92%	96%	97%	91%
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne	3,50%	3,00%	1,00%	3,00%	0,00%	2,00%	1,00%	1,00%	3,00%
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne	14,6	1,2	0,4	4,2	0,35	0,4	0,3	0,2	3,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z Urzędu Miejskiego

W sferze środowiskowej przyjęto kryteria bezpośrednio związane z czynnikami wpływającymi niekorzystnie na środowisko przyrodnicze badanych obszarów (Jakość powietrza, Jakość i stan terenów zielonych). Wybrano wskaźniki: Liczba budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%), Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%), Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%), Powierzchnia terenów zielonych (ha).

Uznanie danego terenu za obszar kryzysowy następowało w przypadku, gdy na badanym obszarze co najmniej dwa wskaźniki prezentowały najmniej korzystne wyniki. Taką sytuację odnotowano w Obszarze nr 15.

Ponadto trudna sytuacja występuje również w:

- Obszarze nr 14,
- Obszarze nr 2,
- Obszarze nr 7.
- Obszarze nr 10,
- Obszarze nr 12.

Analizowanie tej sfery opierało się na badaniach przeprowadzonych w roku 2015, kiedy opracowywano Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zbąszynek. Dzięki temu możemy obserwować aktualne wskaźniki zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego.

Przeprowadzenie powyższych analiz pozwala jednoznacznie wskazać, że obszary zdegradowane o szczególnie wysokim natężeniu zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej to w mieście Obszar 2 i 7, natomiast na obszarach wiejskich to Obszary 10, 12, 14 i 15.

Podsumowując analizę wskaźników dla każdej ze sfer poniżej zaprezentowano liczbę punktów, jakie otrzymały Obszary w odniesieniu do poszczególnych wskaźników.

Sfera społeczna

Tabela 26 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze społecznej

Kryterium	Wskaźnik	Obszary							
		1	2	3	4	5	6	7	8
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln		3						
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)								
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)		1						
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)								
Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	3	2						
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)	2							
	Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców)							1	
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców)								
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)						2		
	Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców)								2

Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki/100 mieszkańców	3							
	Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki/100 mieszkańców		1				2	2	
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)								
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)								
	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)								
	Suma punktów	8	7	0	0	0	4	5	0
	Punkty za pozycję	15	13	0	0	0	7	10	0

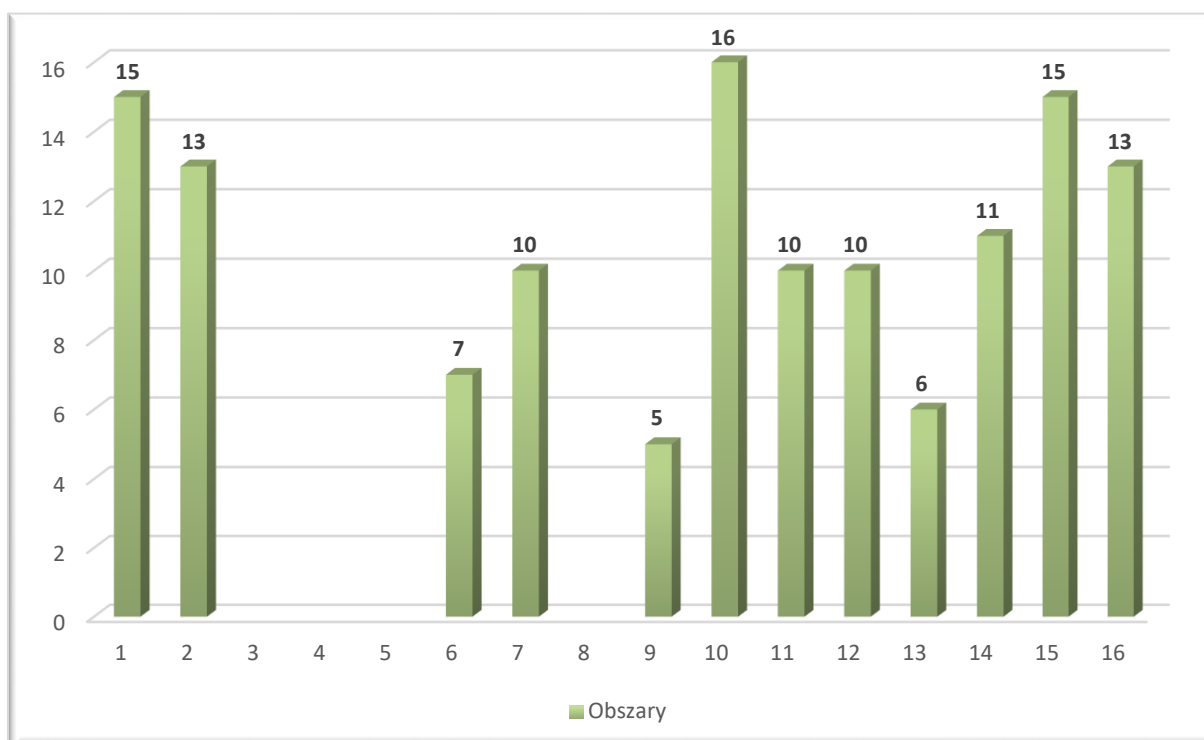
Kryterium	Wskaźnik	Obszary							
		9	10	11	12	13	14	15	16
Poziom ubóstwa	Średni dochód na 1 mieszkańca w danym obszarze w pln							1	2
	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców)		3					1	2
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców)		3						2
Poziom obciążenia demograficznego	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców)		3		1			2	

Poziom aktywności społecznej	Liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych przez mieszkańców danego obszaru/100 mieszkańców	1				3			
Poziom zagrożenia wykluczeniem	Liczba osób z niepełnosprawnością (liczba os./100 mieszkańców)		1						3
	Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców)		3					2	
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców)		3		1			2	
	Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców)		3				1		
	Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców)		3				1		
Poziom przestępczości i naruszeń prawa (wykroczeń)	Liczba zarejestrowanych przestępstw – sztuki/100 mieszkańców		2	1					
	Liczba czynów karalnych osób nieletnich – sztuki/100 mieszkańców		3						
Poziom długotrwałego bezrobocia oraz bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców)		3	2	1				
	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców)		3	1	2				

	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ostatnich 24 miesiącach) (liczba os./100 mieszkańców)								
			3	1					2
	Suma punktów	1	36	5	5	3	6	8	7
	Punkty za pozycję	5	16	10	10	6	11	15	13

Źródło: opracowanie własne

Wykres 1 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne

Sfera Infrastrukturalno-gospodarcza

Tabela 27 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze infrastrukturalno-gospodarczej

Kryterium	Wskaźnik	Obszary							
		1	2	3	4	5	6	7	8

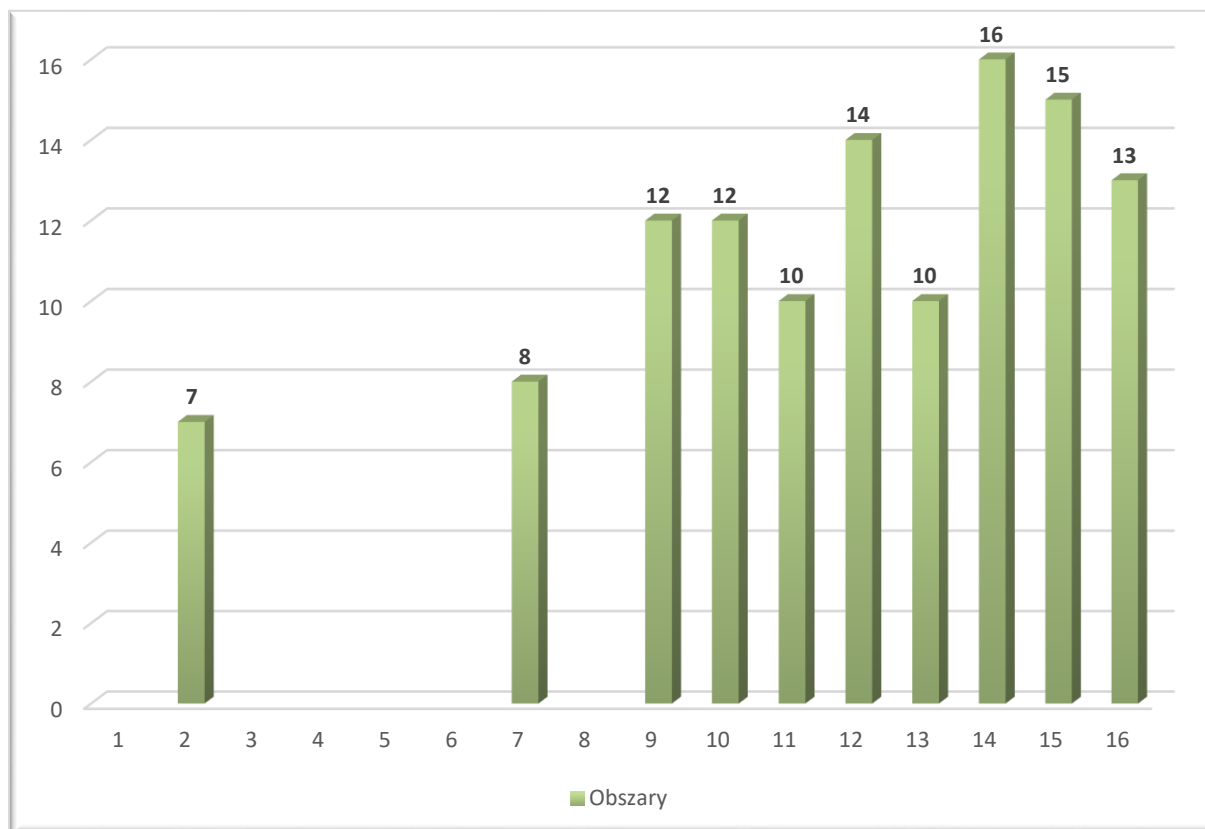
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)							2	
Dostępność miejsc pracy	Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców)								
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)								
	Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze								
	Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)								
	Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem		1						
Suma punktów		0	1	0	0	0	0	2	0
Punkty za pozycję		0	7	0	0	0	0	8	0

Kryterium	Wskaźnik	Obszary							
		9	10	11	12	13	14	15	16
Poziom aktywności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki (ogółem/100 mieszkańców)			1			3		
Dostępność miejsc pracy	Liczba ofert pracy (ogółem/100 mieszkańców)	2			3	1	3	3	3
Szczególnie zniszczone otoczenie	Liczba budynków bez wodociągów (w sztukach) oraz udział tych budynków do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)			2			1		3

Udział budynków bez dostępu do sieci gazowej (w %) do ogólnej liczby budynków na danym obszarze			2				3	1	
Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %)			3	1	3	3	2	3	1
Liczba budynków Ogólnie / liczba budynków wybudowanych przed r. 1989/udział tych budynków w budynkach ogółem					2			2	
Suma punktów	5	5	4	8	4	12	9	7	
Punkty za pozycję	12	12	10	14	10	16	15	13	

Źródło: opracowanie własne

Wykres 2 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze infrastrukturalno – gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Tabela 28 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

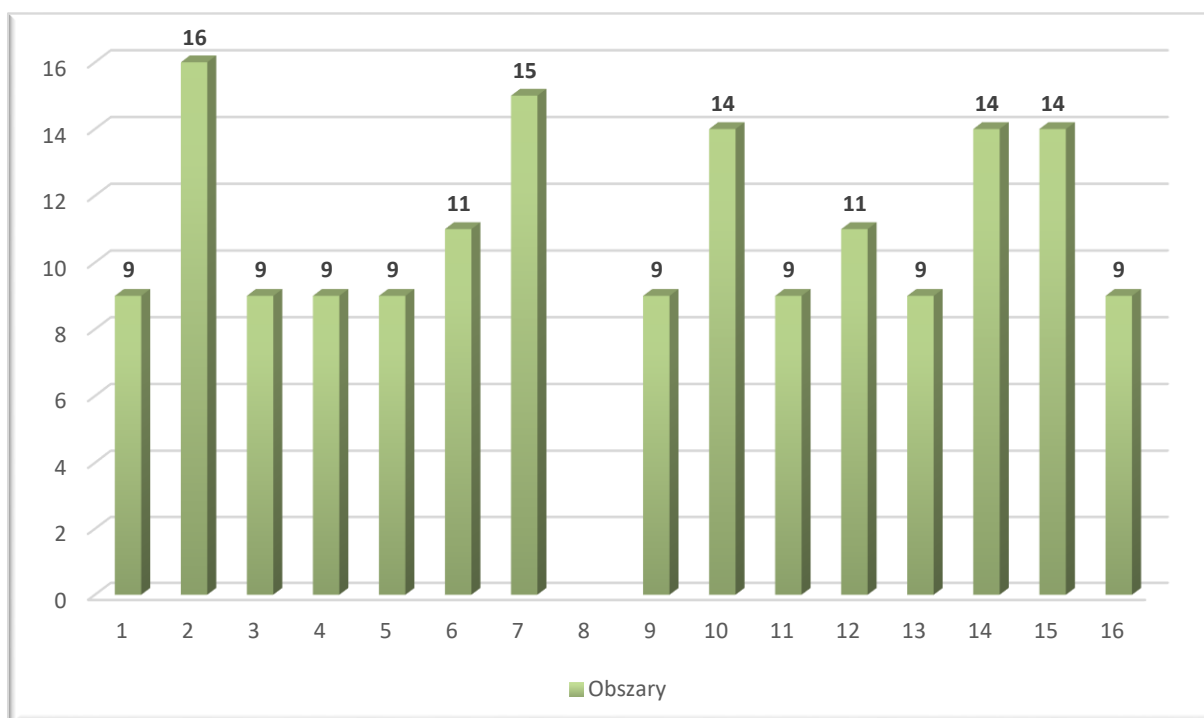
Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne		3	1					2	
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne		3					2		
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne		3		1	1			2	
	Suma punktów		1	9	1	1	1	2	4	0	
	Punkty za pozycję		9	16	9	9	9	11	15	0	

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Obszary							
			9	10	11	12	13	14	15	16
Szczególnie zdegradowana przestrzeń publiczna	Udział zaniedbanych podwórek w ogólnej liczbie podwórek (%)	Dane własne								
	Udział powierzchni zdegradowanych obszarów zielonych w powierzchni ogółem obszarów zielonych (%)	Dane własne						1		
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka)	Dane własne	1	3	1	2	1	2	3	1
	Suma punktów		1	3	1	2	1	3	3	1
	Punkty za pozycję		9	14	9	11	9	14	14	9

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Źródło: opracowanie własne

Sfera środowiskowa

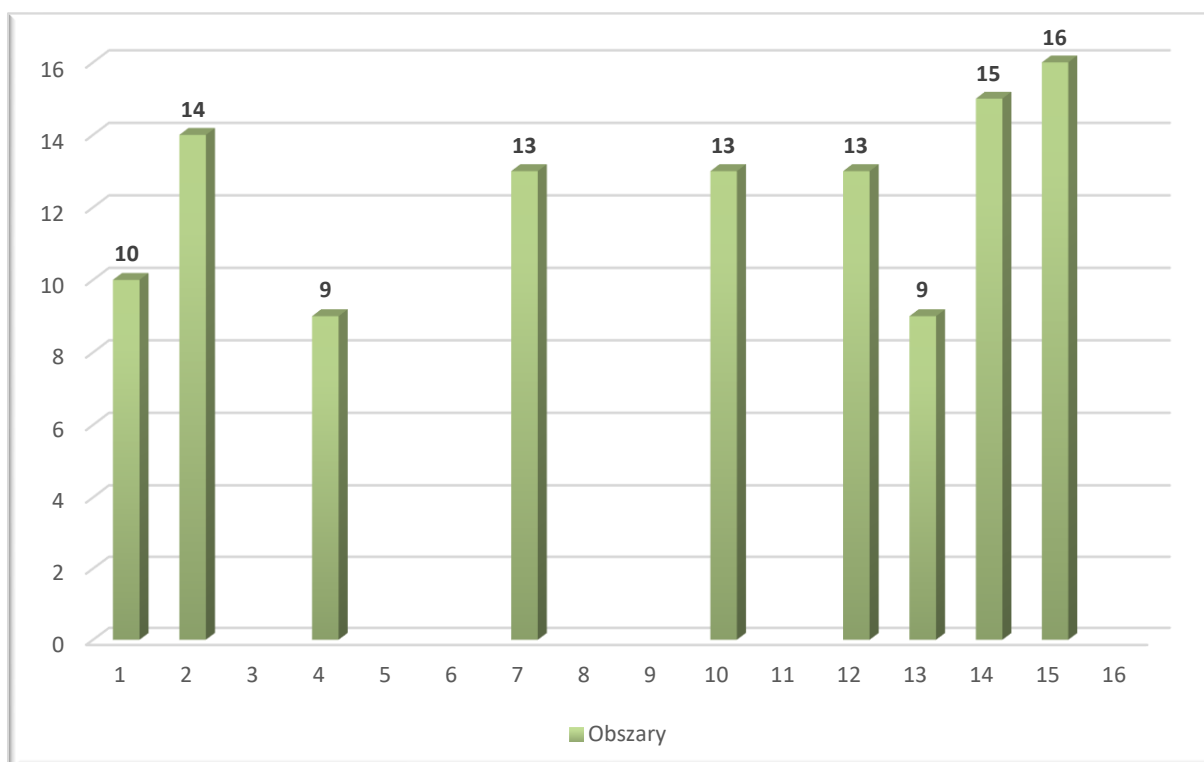
Tabela 29 Liczba punktów przyznanych każdemu z obszarów w zależności od wartości wskaźnika dla danego kryterium w sferze środowiskowej

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Obszary								
			1	2	3	4	5	6	7	8	
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne								2	
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne									
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne		1							
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne	2	3		1				1	
Suma punktów			2	4	0	1	0	0	3	0	
Punkty za pozycję			10	14	0	9	0	0	13	0	

Kryterium	Wskaźnik	Źródło wskaźnika	Obszary											
			9	10	11	12	13	14	15	16				
Jakość powietrza	Udział budynków o niskiej termoizolacyjności w ogóle budynków (%)	Dane własne							1	3				
	Udział niskoemisyjnych źródeł ciepła w instalacjach ogółem (%)	Dane własne		1						2	3			
	Udział instalacji OZE w instalacjach ogółem (%)	Dane własne		2		3	1	2	2					
	Powierzchnia terenów zielonych (ha)	Dane własne										3		
Suma punktów			0	3	0	3	1	5	11	0				
Punkty za pozycję			0	13	0	13	9	15	16	0				

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4 Liczba punktów przyporządkowanych każdemu z obszarów w sferze środowiskowej

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego nastąpiło poprzez wykonanie działań arytmetycznych, polegających na przemnożeniu otrzymanych wcześniej punktów przez wagi przyporządkowane

poszczególnym sferom i zsumowaniu otrzymanych wyników. Wykonane obliczenia prezentują w sposób przedstawiony w poniższej tabeli.

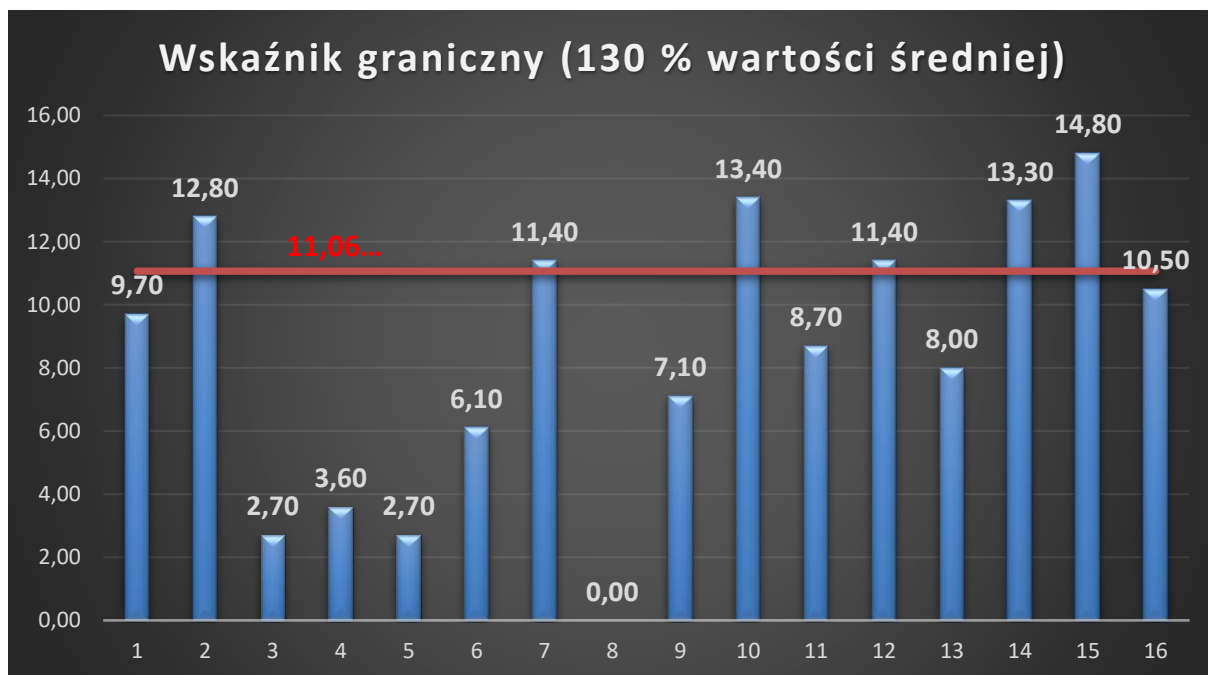
Tabela 30 Liczba punktów wyliczona dla każdego z obszarów w odniesieniu do wszystkich analizowanych sfer

	Obszary							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Sfera społeczna	6	5,2	0	0	0	2,8	4	0
Sfera infrastrukturalno-gospodarcza	0	1,4	0	0	0	0	1,6	0
Sfera przestrzenno-funkcyjna	2,7	4,8	2,7	2,7	2,7	3,3	4,5	0
Sfera środowiskowa	1	1,4	0	0,9	0	0	1,3	0
	9,70	12,80	2,70	3,60	2,70	6,10	11,40	0,00

	Obszary									
	9	10	11	12	13	14	15	16		
Sfera społeczna	2	6,4	4	4	2,4	4,4	6	5,2		
Sfera infrastrukturalno-gospodarcza	2,4	2,4	2	2,8	2	3,2	3	2,6		
Sfera przestrzenno-funkcyjna	2,7	3,3	2,7	3,3	2,7	4,2	4,2	2,7		
Sfera środowiskowa	0	1,3	0	1,3	0,9	1,5	1,6	0		
	7,10	13,40	8,70	11,40	8,00	13,30	14,80	10,50		

1	9,70	☹☹☹☹☹☹☹☹
2	12,80	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹
3	2,70	☹☹
4	3,60	☹☹☹
5	2,70	☹☹
6	6,10	☹☹☹☹☹☹
7	11,40	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹
8	0,00	
9	7,10	☹☹☹☹☹☹☹
10	13,40	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹
11	8,70	☹☹☹☹☹☹☹☹
12	11,40	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹
13	8,00	☹☹☹☹☹☹☹☹
14	13,30	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹
15	14,80	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹
16	10,50	☹☹☹☹☹☹☹☹☹☹

Obliczenie wskaźnika granicznego służącego wyznaczeniu obszarów zdegradowanych

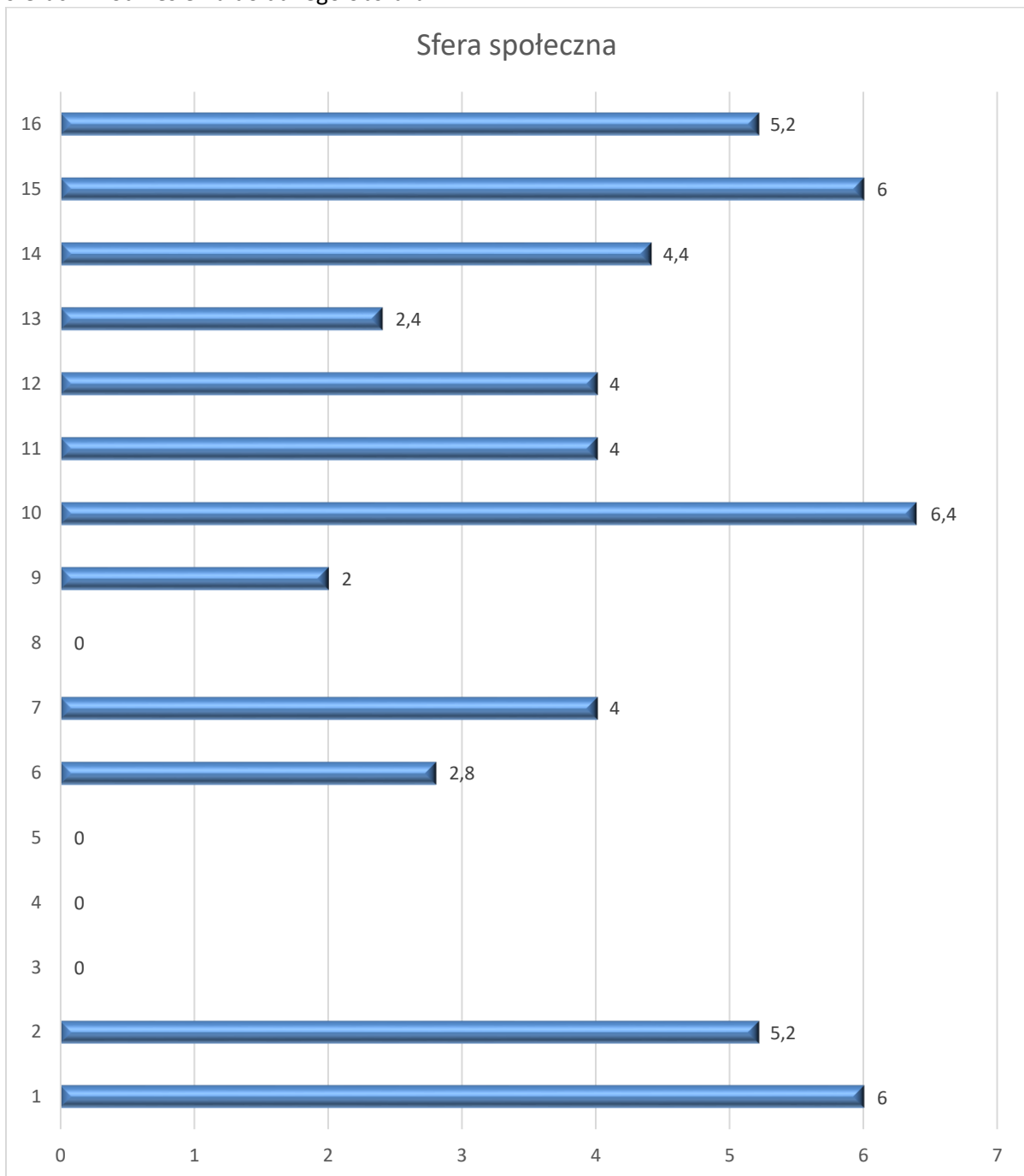

Źródło: opracowanie własne

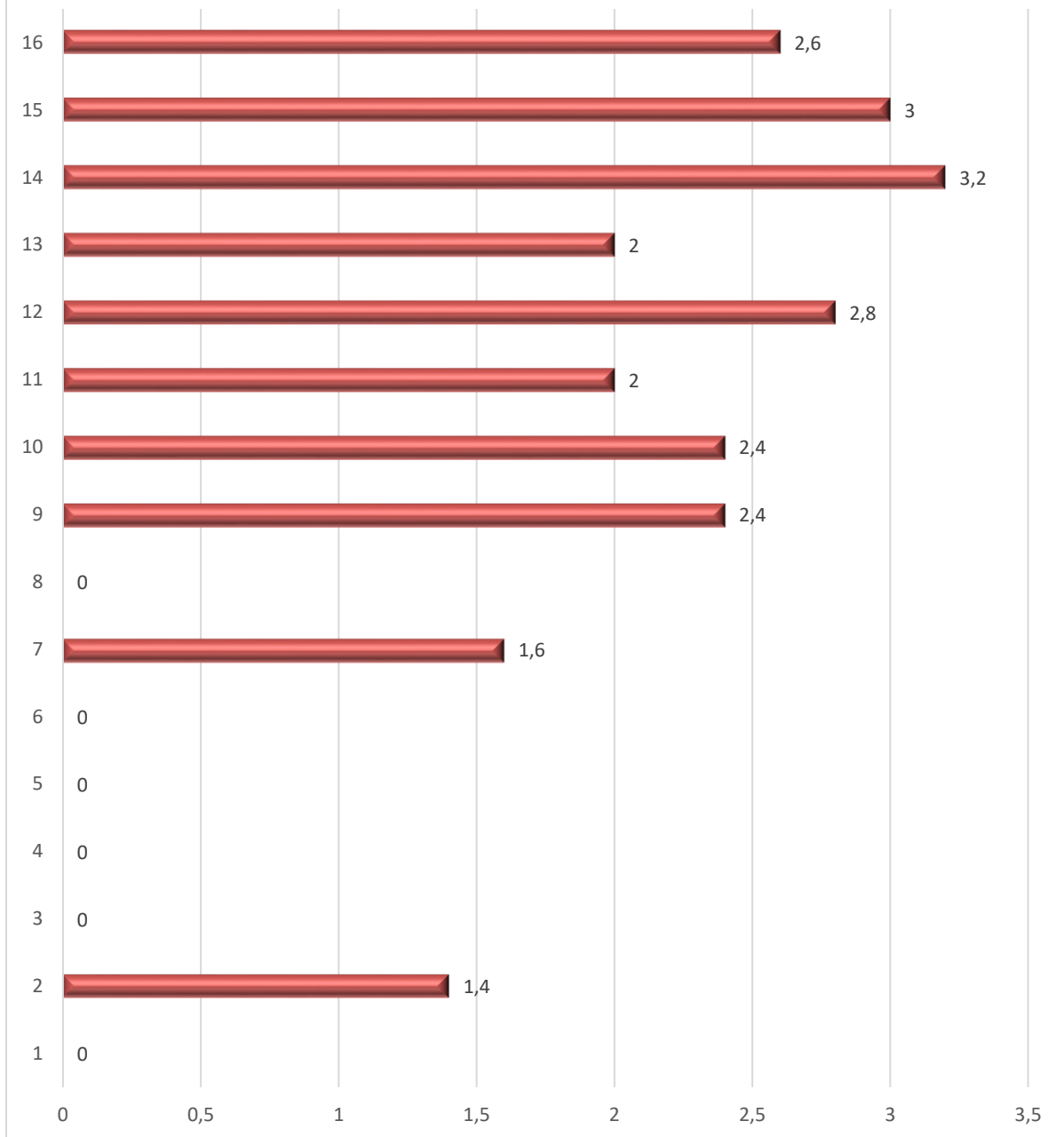
Wśród analizowanych jednostek terytorialnych to Obszary nr 2, 7, 10, 12, 14 i 15 wykazały pełną koncentrację zjawisk kryzysowych. W obszarach tych jednoznacznie wykazano relatywnie największą ilość problemów oraz osiągały one w większości najgorsze wartości wskaźników w poszczególnych kryteriach. Ponadto wyliczono próg, od którego dany Obszar należy traktować, jako zdecydowanie zdegradowany. Jest to min. 130% wartości średniej obliczonej dla wszystkich obszarów. Wartość ta wynosi 11,06625 punktów. Oznacza to, że 2 obszary w mieście Zbąszynek oraz 4 obszary na terenach wiejskich są zdegradowane i wymagają interwencji zmierzającej do wyprowadzenia ich z kryzysu. Przeprowadzone badania w sposób niebudzący wątpliwości pozwalają określić, że w przypadku Gminy Zbąszynek za obszary zdegradowane należy uznać:

- Obszar 2 - ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa.
- Obszar 7 - ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14.
- Obszar 10 - DĄBRÓWKA ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 11-73, Piastowska 7-14, 37-42, Mała 8, 11-16.
- Obszar 12 – ROGOZINIEC.
- Obszar 14 - KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste 66-86, 87-89, 91-93, 95, Podgórna 1-15, Okrężna 1-2a.
- Obszar 15 – KRĘCKO

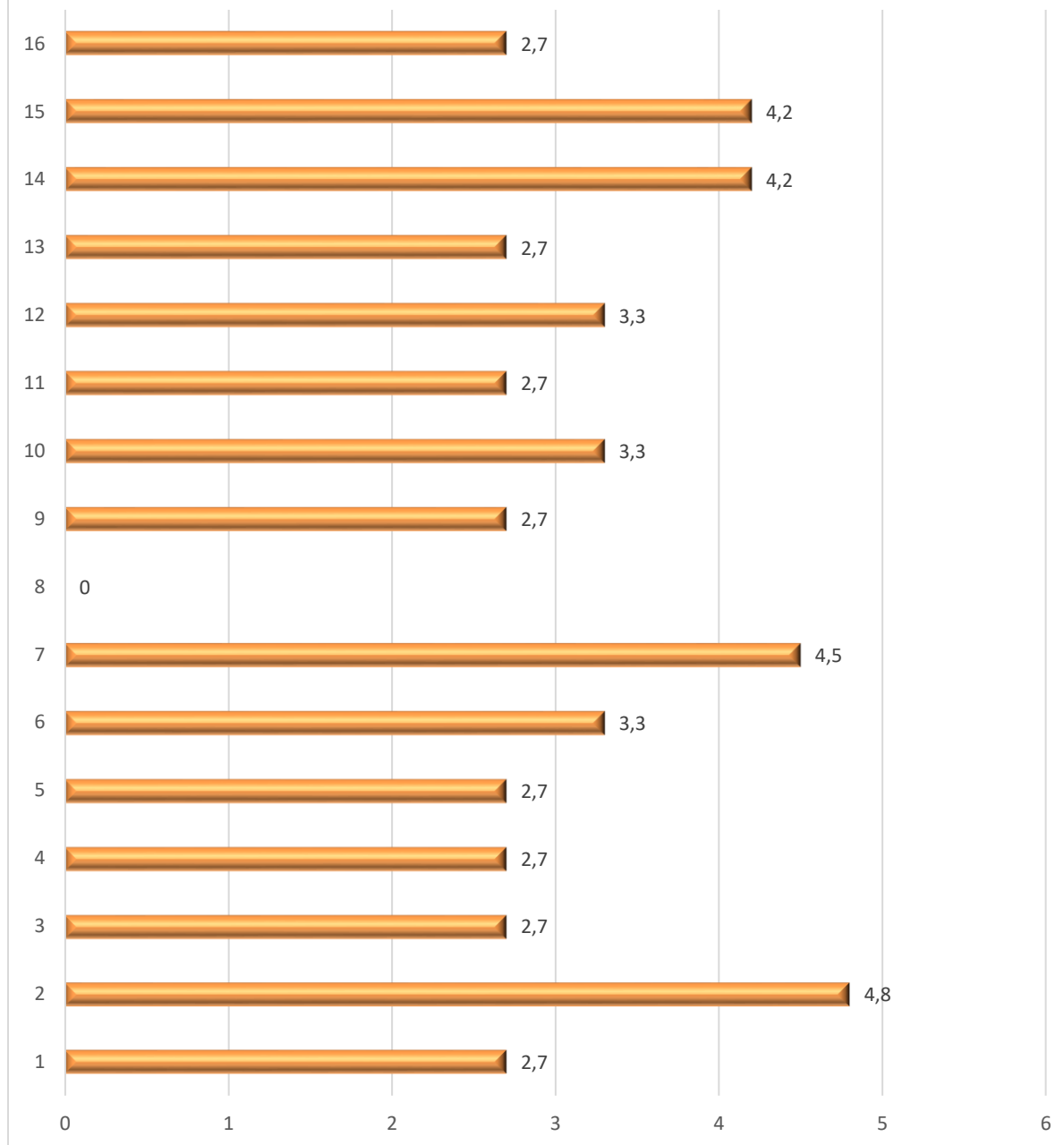
Rysunek 7 Graficzne przedstawienie wyników analizy związanej z określeniem obszaru zdegradowanego – rysunek przedstawia poziom kumulacji negatywnych zjawisk w analizowanych sferach w odniesieniu do danego obszaru.

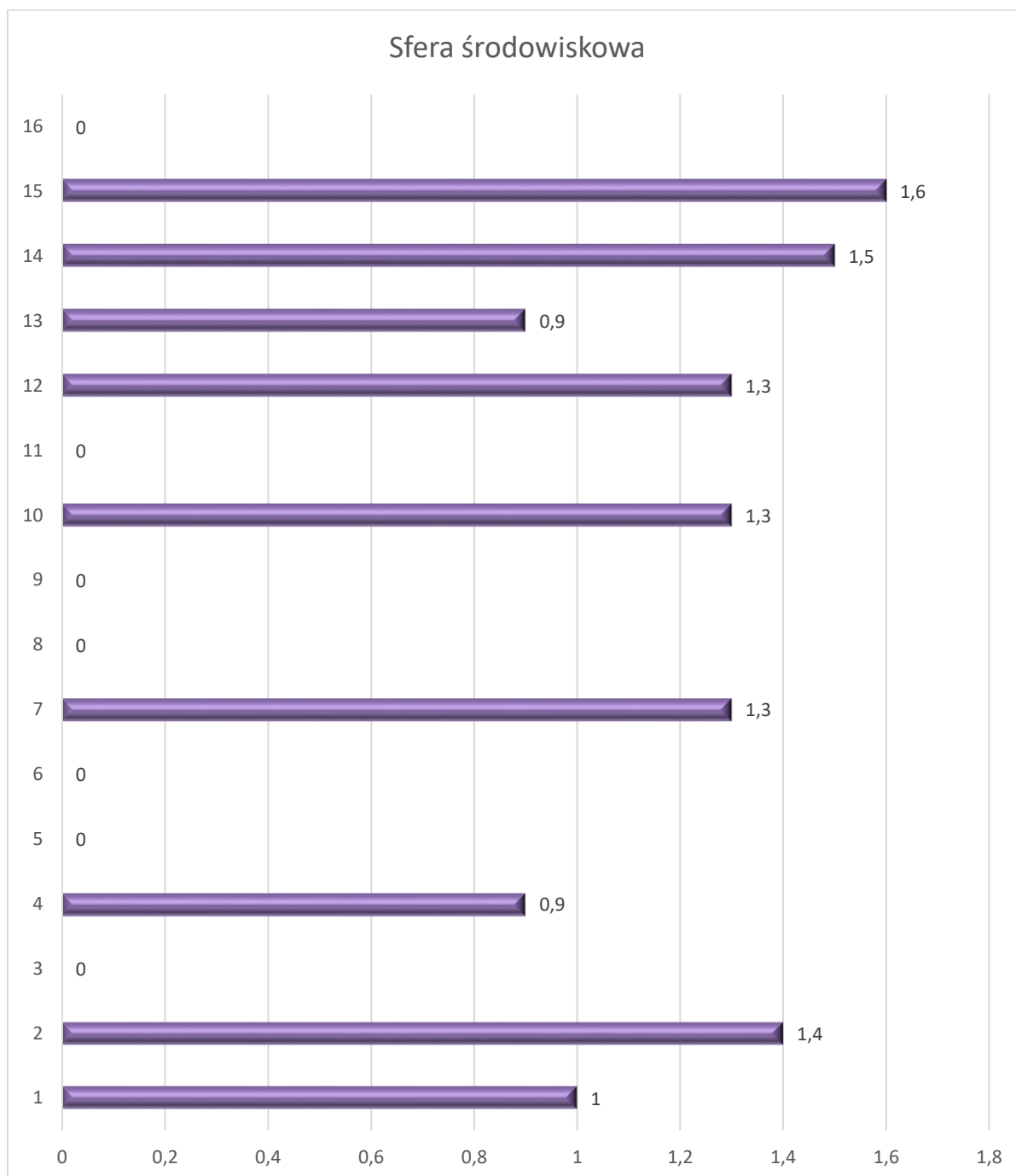

Sfera infrastrukturalno-gospodarcza

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Źródło: opracowanie własne

Wskazane tereny wykazały się przede wszystkim degradacją w sferze społecznej. Świadczą o tym w przypadku Obszaru nr 10 wartości aż dziewięciu wskaźników wśród analizowanych piętnastu, które były w każdym przypadku najwyższe. Porównanie przyjętych kryteriów wykazało, że są to miejsca wymagające najpilniejszej interwencji władz gminy w celu rozwiązania kumulujących się na tych obszarach problemów społecznych. Odznaczają się one: bardzo wysokim poziomem ubóstwa i

wykluczenia społecznego, znacznym odsetkiem osób będących w wieku poprodukcyjnym oraz relatywnie dużą liczbą osób dysfunkcyjnych i korzystających ze wsparcia asystenta rodziny.

Obszary 2, 7, 10, 14 i 15 dotyka również wysoka wartość negatywnych wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej. Dotyczy ona wysokiego udziału podwórek i terenów zielonych wymagających uporządkowania i odtworzenia. Brakuje na nim miejsc, w których można by prowadzić różnego rodzaju działania integrujące mieszkańców i umożliwiającymi kreowanie działań umożliwiających wychodzenie z kryzysu.

Obszar nr 2 jest terenem, w którym większa część mieszkańców niż w innych miejscach wskazywało na niskie dochody. Sprawia to, że występujące w nim problemy społeczne cechują się szczególną koncentracją. Należy mieć to na uwadze i dodatkowo dogłębnie rozpatrywać reprezentacyjność problemów występujących na tym obszarze. Obszar ten jest jednocześnie terenem szczególnie istotnym z perspektywy rozwoju gminy, ponieważ jest miejscem, które stanowi wizytówkę gminy i powiatu. Turyści przybywający do Zbąszynka spacerują po mieście i estetyka tego miejsca jest kluczowa dla decyzji osób odwiedzających miasto o ewentualnym ponownym przyjeździe. Podobny wpływ wywiera na ewentualnych przedsiębiorcach, którzy rozważają lokowanie swoich przedsiębiorstw w Zbąszynku.

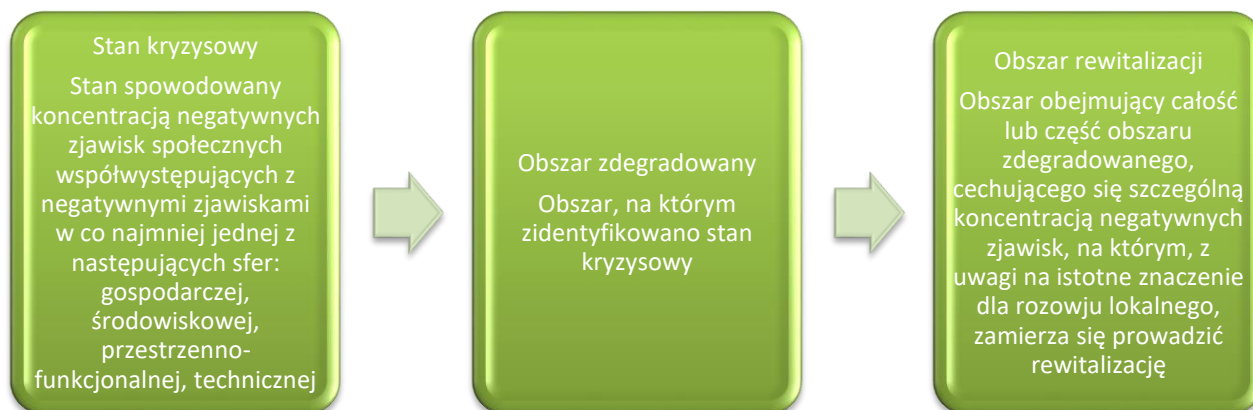
Na obszarach wiejskich najbardziej zauważalnym problemem w sferze infrastrukturalnej jest niepełne wykorzystanie dostępnych mediów, tj. sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej.

W ramach poszukiwania na analizowanym obszarze szczególnej koncentracji zjawisk kryzysowych pogłębiono diagnozę o kwestie jakościowe, trudne do przedstawienia w wymiarze liczbowym, lecz wynikające głównie z postrzegania danego obszaru przez samych jego mieszkańców. Prowadzone w ramach partycypacji społecznej badania wykazały, że w Obszarze nr 2 i 7 stwierdzono występowanie dodatkowych czynników niemierzalnych, lecz silnie oddziałujących negatywnie na jakość życia na tym obszarze.

Mieszkańcy centrum Zbąszynka przywołują różnice pomiędzy ich miejscem zamieszkania a nowymi osiedlami: widać różnice w ociepleniu budynków, stopniu degradacji klatek schodowych, dostępu do parkingów, jakości dróg i chodników, oświetleniu. Mieszkańcy podkreślają, że duża różnica w jakości życia pomiędzy tymi obszarami, stanowi wyraźny problem.

5.4. Obszar rewitalizacji wraz z uzasadnieniem jego wyboru

Zgodnie z obowiązującą obecnie definicją obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy, zamieszkałych przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Źródło: Opracowanie na podstawie Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

W okresie programowania funduszy UE 2007-2013 środki na rewitalizację skierowane były przede wszystkim na współfinansowanie inwestycji infrastrukturalnych (remonty lub renowacje zdegradowanych budynków, ulic, przestrzeni publicznych itp.). Sfera społeczna, w większości przypadków, stanowiła jedynie dodatek do działań inwestycyjnych. Nowe podejście do zagadnienia rewitalizacji na lata 2014-2020 przewiduje, że to właśnie aspekt społeczny jest najistotniejszy w działaniach na danym obszarze. Inwestycje infrastrukturalne mają być realizowane jedynie w kontekście rozwiązania problemu społecznego. Nie mogą być celem samym w sobie. Realizowane działania muszą być kompleksowe, wielowymiarowe, skoncentrowane terytorialnie i wzajemnie ze sobą powiązane, integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki. Ich celem jest realizacja zapisów Strategii Europa 2020 dotyczących zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Na podstawie analizy uwarunkowań wyłaniania obszarów kryzysowych dokonano delimitacji terenu uznanego za szczególnie wymagający wsparcia. Obszar rewitalizacji obejmuje:

- **Obszar 2 - ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa.**
- **Obszar 7 - ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14.**

- **Obszar 10 - DĄBRÓWKA** ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 11-73, Piastowska 7-14, 37-42, Mała 8, 11-16.
- **Obszar 12 – ROGOZINIEC.**
- **Obszar 14 - KOSIECZYN**, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste 66-86, 87-89, 91-93, 95, Podgórna 1-15, Okrężna 1-2a.
- **Obszar 15 – KRĘCKO.**

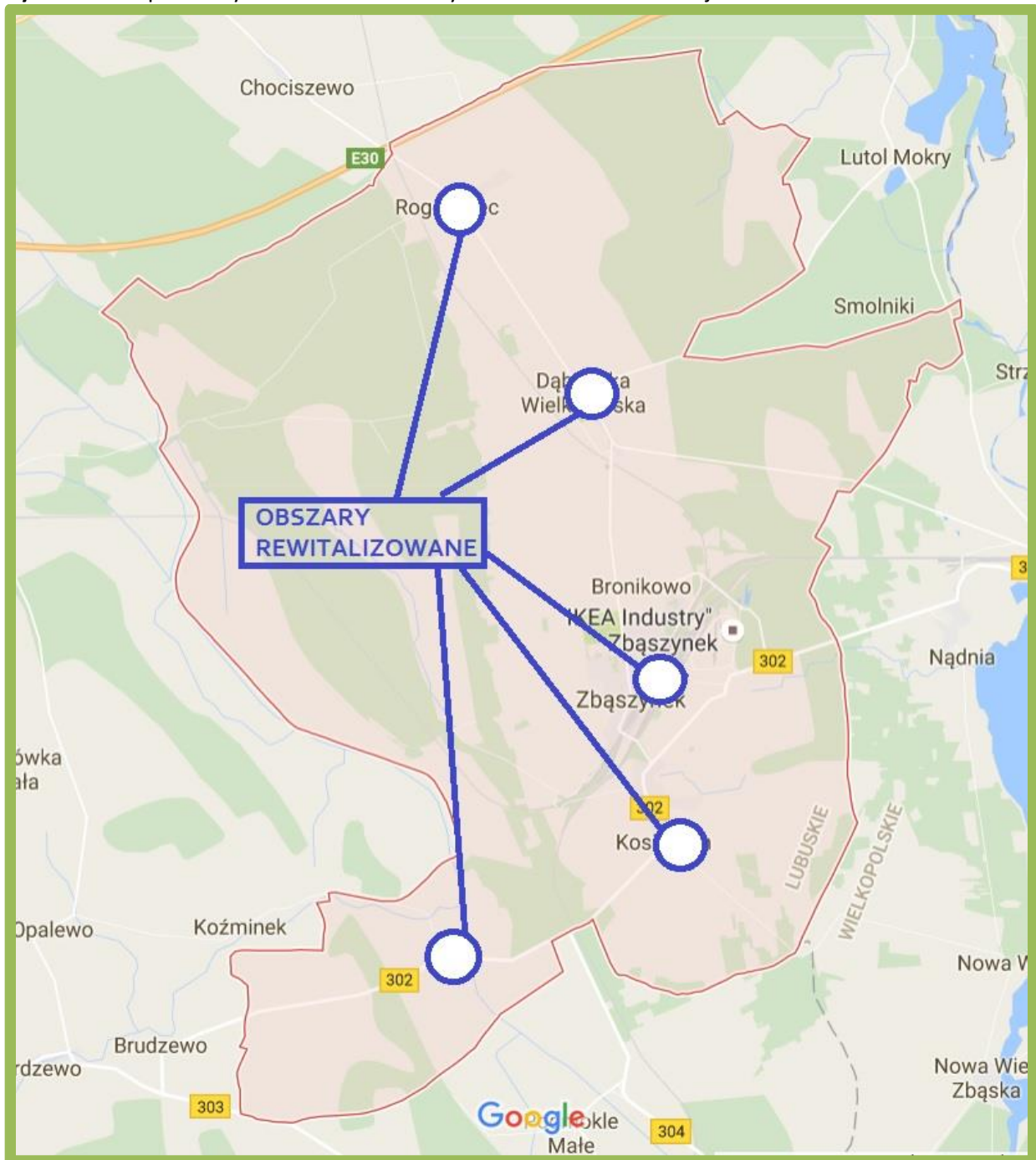
Obszar rewitalizacji wg danych z roku 2015 obejmuje łącznie powierzchnię 220,87 ha (Obszar nr 2 – 19,8 ha, Obszar nr 7 – 57,80 ha, Obszar nr 10 – 39,40 ha, Obszar nr 12 – 16,20 ha, Obszar nr 14 – 18,95 ha, Obszar nr 15 – 35,00 ha) i jest zamieszkały przez 2459 osób (Obszar nr 2 – 713 os., Obszar nr 7 – 502 os., Obszar nr 10 – 146 os., Obszar nr 12 – 425 os., Obszar nr 14 – 368 os., Obszar nr 15 – 305 os.). Pokrywa się on w całości ze zidentyfikowanym Obszarem zdegradowanym.

Tabela 31 Kryteria określające obszar rewitalizacji

	Obszar rewitalizowany	Gmina Zbąszynek
Powierzchnia (ha)	220,87	9408
W stosunku do powierzchni całej Gminy		2,35%
Liczba ludności	2459	8302
W stosunku do liczby ludności całej Gminy		29,61%

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 8 Mapa Gminy i miasta z zaznaczonymi obszarami rewitalizacji.

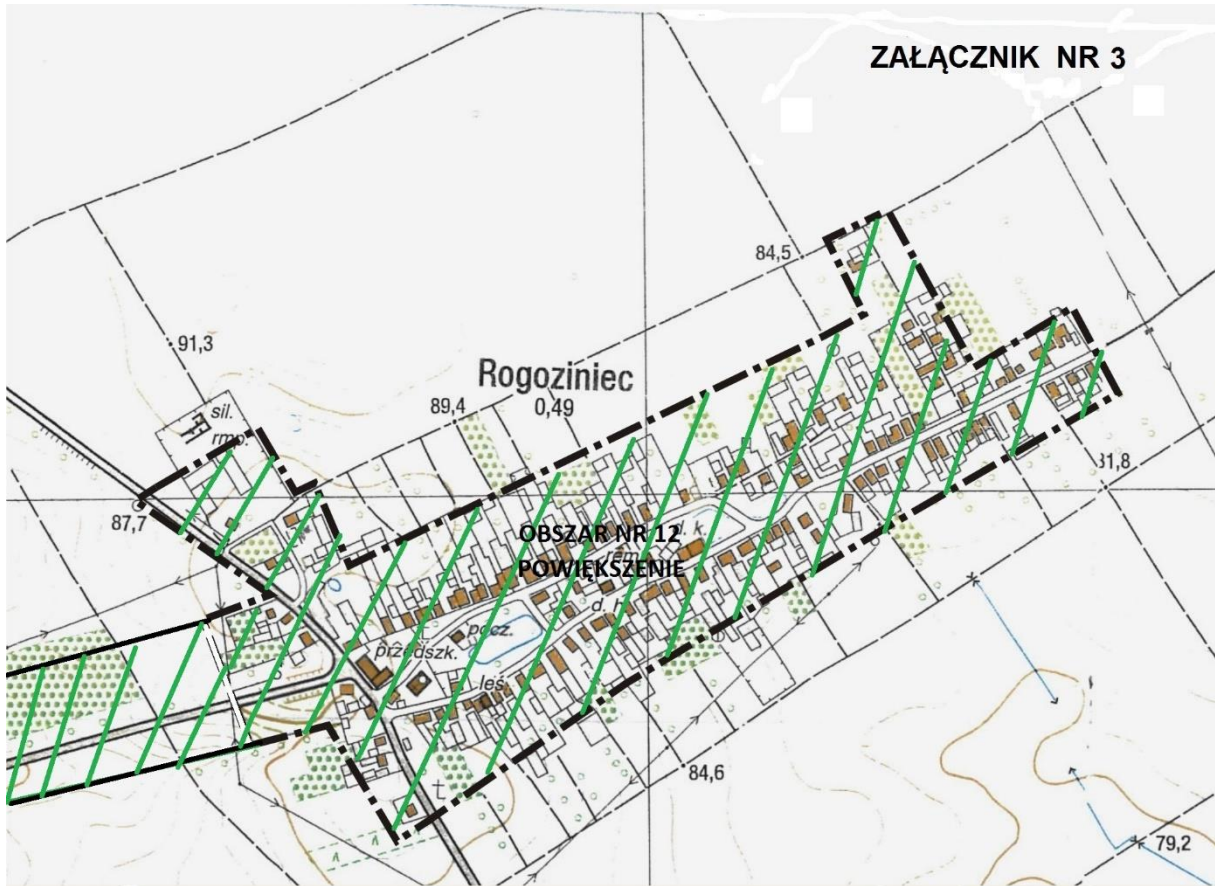

Powiększenie poszczególnych obszarów

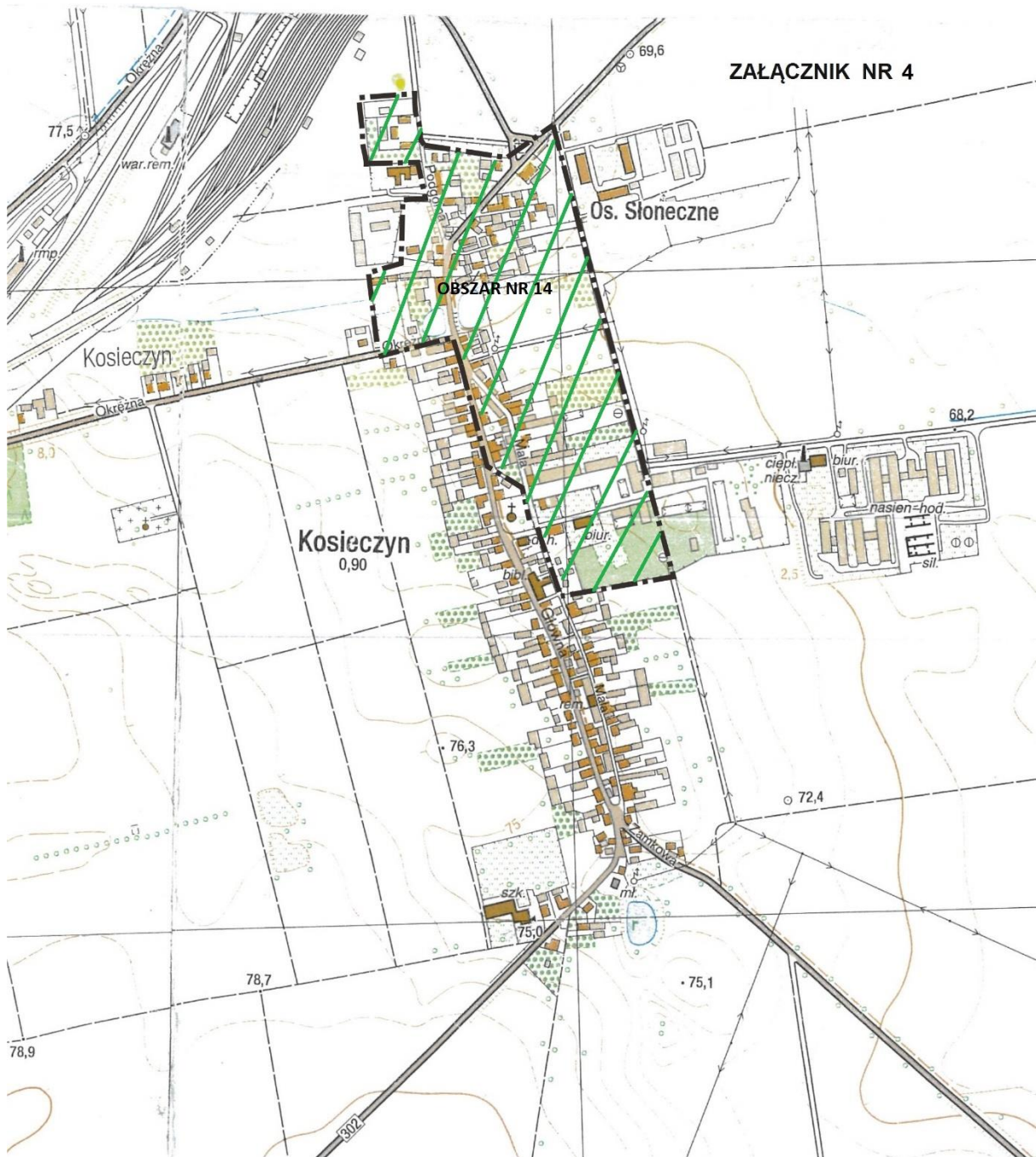

ZAŁĄCZNIK NR 3

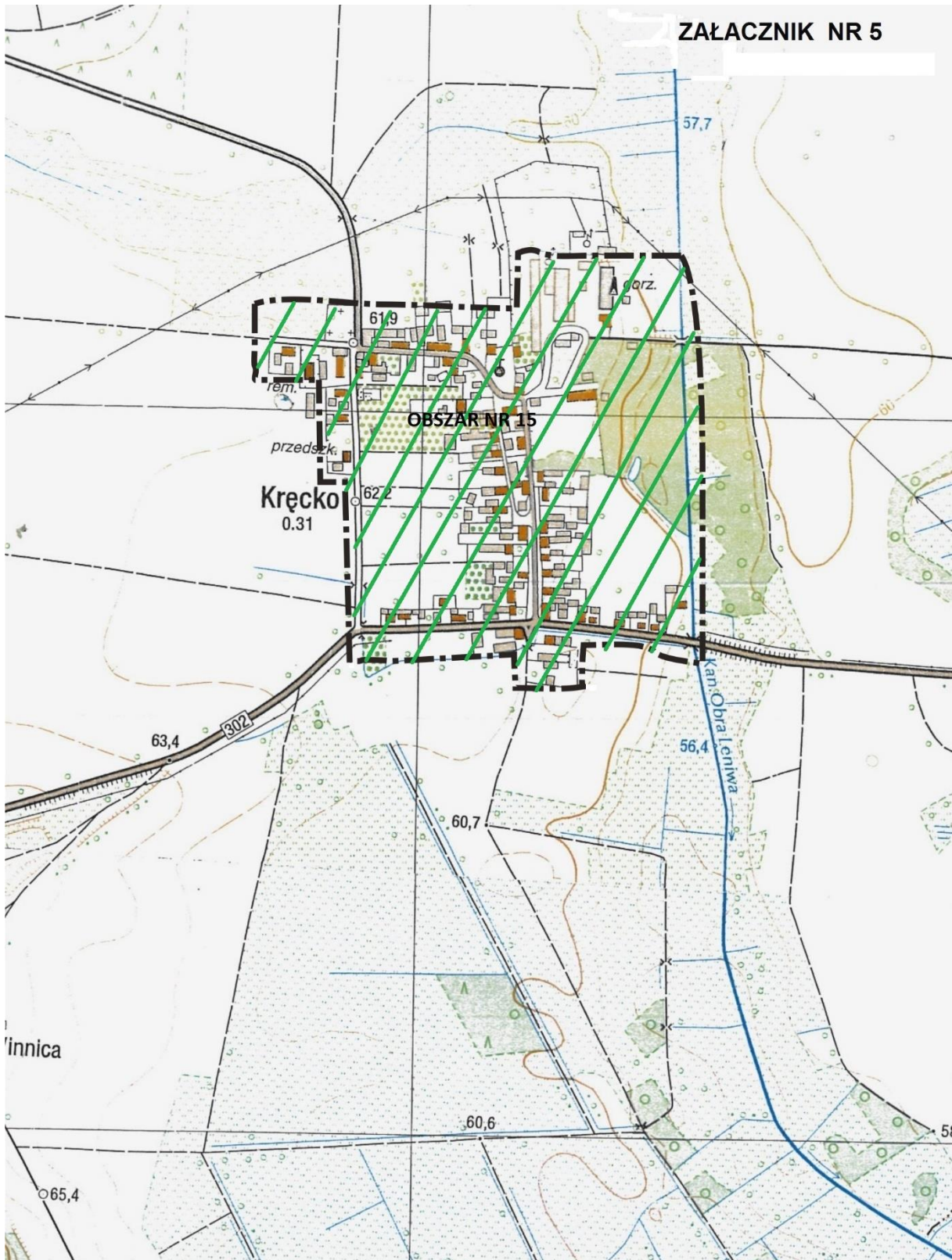

OBSZAR 12 - ROGOZINIEC

Źródło: opracowanie własne na podkładzie z GoogleMaps oraz map Urzędu Miasta.

Tabela 32 Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizowany – Obszar nr 2	
Terytorium obszaru	ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa
Dominująca funkcja obszaru	Obszar pełni funkcję mieszkalną. Charakteryzuje się zabudową śródmiejską zawierającą funkcje mieszkaniowo – usługowe, edukacyjne, religijne. Przewaga zabudowy wielorodzinnej. Teren objęty ochroną konserwatorską.
Uzasadnienie wyboru obszaru do rewitalizacji	<p>Wybór obszaru rewitalizacji wynika z występowania w jego granicach zjawisk kryzysowych. Sytuacja kryzysowa obszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu obciążenia demograficznego, poziomu ubóstwa, bezrobocia, przestępczości, aktywności gospodarczej, stanu infrastruktury technicznej, kwestii przestrzennych i środowiskowych. Wartość wymienionych wskaźników w wyznaczonym obszarze przewyższa w większości z nich stan odnotowywany na terenie całej gminy. Dodatkowo na opisywanym obszarze dochodzi do dużej koncentracji problemów społecznych, wynikających z dużego zagęszczenia zaludnienia. Dla rewitalizowanego obszaru sformułowano następujące wnioski:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w odniesieniu do kwestii społecznych: młodzi mieszkańcy wzoruje się na osobach starszych, przejmując wzorce, które nie pozwalają wyrwać się z marazmu i prowadzonego sposobu życia, brak infrastruktury społecznej, która mogłaby posłużyć do zmiany nastawienia do otoczenia i relacji międzyludzkich, - w odniesieniu do kultury i edukacji: niski dochód osób zamieszkujących obszar nie pozwala na samodzielne działania przekwalifikujące lub szkoleniowe. Bez wsparcia zewnętrznego mieszkańców nie stać na podejmowanie nauki np. j. obcych. Problemem jest również słabo wykształcone społeczeństwo - szczególnie problem dotyczy młodzieży, brak perspektyw edukacyjnych, brak miejsc wspólnego spędzania czasu wolnego - szczególnie dzieci, młodzieży i seniorów. Wiele młodych osób mając trudną sytuację rodzinną i materialną uczy się poniżej swoich możliwości intelektualnych, co w efekcie powoduje wybór szkół zawodowych, po których młodzież może mieć problemy ze znalezieniem atrakcyjnej i dobrze płatnej pracy. - w odniesieniu do infrastruktury miejskiej: mało mieszkań o co najmniej średnim standardzie wykończenia, stara, nieremontowana zabudowa, zaniedbane tereny zielone, zaniedbane podwórka pomiędzy blokami. Na obszarze występuje największy udział budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w stosunku do ogółu budynków. - w odniesieniu do kwestii gospodarczych: na wskazanym terenie ma miejsce stosunkowo niska aktywność gospodarcza mieszkańców w odniesieniu do całego miasta. <p>Wyniki przeprowadzonych warsztatów, spacerów badawczych (realizowanych w ramach partycypacji społecznej) wskazują na możliwość pogorszenia trudnej sytuacji demograficznej omawianej części Zbąszynka. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań wskazują na możliwość odpływu z miasta części mieszkańców należących do najmłodszej kategorii wiekowej. Najczęściej ma to związek z chęcią znalezienia w większych ośrodkach miejskich lepiej płatnej pracy. W tej części miasta można znaleźć tylko proste i nisko płatne prace. Trudniej coś znaleźć satysfakcjonującego dla osób z wyższym wykształceniem. Dlatego te osoby najczęściej deklarują chęć wyjazdu ze Zbąszynka. Poziom kwalifikacji zawodowych jest niski, do tego dochodzi problem bierności zawodowej i alkoholizmu w najbliższym otoczeniu (dotyczy mieszkań komunalnych).</p>

Obszar rewitalizowany – Obszar nr 7	
Terytorium obszaru	ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14
Dominująca funkcja obszaru	Obszar pełni funkcję mieszkalną i publiczną. Charakteryzuje się zabudową miejską i jest położony wzdłuż dominującego elementu miasta, tj. zabudowań i torów kolejowych.
Uzasadnienie wyboru obszaru do rewitalizacji	<p>Wybór obszaru rewitalizacji wynika z występowania w jego granicach zjawisk kryzysowych.</p> <p>Wskazany obszar jest jedynym w mieście, który w odniesieniu do sfery społecznej wypadł gorzej niż wartości referencyjne dla gminy aż w 14 na 15 badanych wskaźników. Budynki kolejowe niegdyś tętniące życiem dzisiaj często są opuszczone zdewastowane i wykorzystywane jedynie sporadycznie. Mieszkańcy tego obszaru nie widzą dla siebie perspektyw rozwoju, a młodzież planuje wyjazd ze swojego miejsca zamieszkania do większych ośrodków miejskich lub za granicę.</p> <p>Sytuacja ta ma swoje źródło często w bezradności rodziców i nieradzeniem sobie z prawidłowym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w rodzinach niepełnych.</p> <p>Obszar zamieszkuje duża liczba osób starszych (l. os. w wieku poprodukcyjnym 19,52 os./100m), wśród nich występuje wiele osób ze stwierdzoną niepełnosprawnością. Mieszkańcy zamykają się na współpracę z sąsiadami, nie wykazują inicjatyw społecznych, ani rozwiązywania problemów społeczności lokalnej.</p> <p>Stara zabudowa wymaga podjęcia działań termomodernizacyjnych. Niestety mieszkańcy z braku środków nie decydują się na takie prace budowlane lub nie są wystarczająco zdeterminowani, by takie działania podejmować wspólnie z sąsiadami (w przypadku budynków wielorodzinnych).</p> <p>Obecny stan przestrzeni sprzyja jedynie dalszej degradacji społecznej mieszkańców i zniechęca do samodzielnych prób pojedynczych osób zmiany tego stanu.</p> <p>Niekorzystna sytuacja na rynku pracy, pauperyzacja mieszkańców, nasilanie problemów społecznych powoduje, że w obszarze coraz większa liczba osób nie radzi sobie we własnym zakresie z zaspokajaniem podstawowych potrzeb bytowych oraz rozwiązywaniem codziennych problemów. Stąd też mieszkańcy obszaru często są klientami Ośrodka Pomocy Społecznej (największa w mieście koncentracja rodzin dysfunkcyjnych (1,99 przy wartości referencyjnej 0,64). Sprawy związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, są najczęściej konsekwencją innych problemów rodziny – uzależnień, niepełnosprawności, bezrobocia. Ludzie bardzo często nie chcą się przyznawać do uzależnień, czy też bezradności, jednak to właśnie w tym obszarze najwięcej w mieście osób korzysta z mieszkań socjalnych.</p>

Obszar rewitalizowany – Obszar nr 10	
Terytorium obszaru	DĄBRÓWKA Poznańska 14-18, 20,23, Główna 11-73, Piastowska 7-14, 37-42, Mała 8, 11-16
Dominująca funkcja obszaru	Obszar pełni funkcję mieszkalną. Charakteryzuje się zabudową wiejską zawierającą głównie funkcje mieszkaniowe oraz gospodarcze (hodowla zwierząt gospodarskich, miejsca składowania sprzętu i zbiorów rolnych). Przewaga zabudowy jednorodzinnej.
Uzasadnienie wyboru obszaru do rewitalizacji	<p>Wybór obszaru rewitalizacji wynika z występowania w jego granicach zjawisk kryzysowych.</p> <p>Analizowany obszar charakteryzuje się największą koncentracją zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w porównaniu do całej gminy. Poniżej przedstawiono te wskaźniki, w których odnotowano najgorsze wartości spośród wszystkich analizowanych we wszystkich obszarach.</p>

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej – (liczba os./100 mieszkańców) – 19,86.
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS (liczba rodzin/100 mieszkańców) – 4,11.
- Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (liczba os./100 mieszkańców) – 26,03.
- Liczba rodzin dysfunkcyjnych (ogółem/100 mieszkańców) – 2,74.
- Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Asystenta rodziny (ogółem/100 mieszkańców) – 1,37.
- Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie (ogółem/100 mieszkańców) – 1,37.
- Liczba rodzin korzystających z mieszkań socjalnych (ogółem/100 mieszkańców) – 0,68.
- Liczba zarej. przestępstw i czynów karalnych – sztuki/100 mieszkańców – 1,37.
- Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych (liczba os./100 mieszkańców) – 19,18.
- Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (liczba os./100 mieszkańców) – 16,44.
- Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (na 100 m.) – 7,53.

W sferze infrastrukturalnej:

- Udział budynków bez dostępu do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby budynków na danym obszarze (w %) – 2%.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- Liczba miejsc publicznych służących realizacji działań integracyjnych (sztuka) – 1.

Jak widać z powyższego zestawienia wskazany obszar wymaga pilnej interwencji zewnętrznej, która mogłaby stać się swego rodzaju kołem zamachowym do odwrócenia niekorzystnej sytuacji na tym terenie. Każde działanie „miękkie”, jak i infrastrukturalne odpowiednio dobrane do zidentyfikowanych deficytów będzie służyło lokalnej społeczności i poprawie warunków życia.

Obszar rewitalizowany – Obszar nr 12

Terytorium obszaru	ROGOZINIEC
Dominująca funkcja obszaru	Obszar pełni funkcję mieszkalną. Charakteryzuje się zabudową wiejską zawierającą głównie funkcje mieszkaniowe oraz gospodarcze (hodowla zwierząt gospodarskich, miejsca składowania sprzętu i zbiorów rolnych).
Uzasadnienie wyboru obszaru do rewitalizacji	Wybór obszaru rewitalizacji wynika z występowania w jego granicach zjawisk kryzysowych. W Rogozińcu funkcjonuje jedna z dwóch stacjonarnych szkół średnich w Gminie, tj. Zespół Szkół Leśnych. Jest to zatem miejsce ważne dla Gminy, ale jednocześnie borykające się z problemami typowymi dla miejscowości z wieloletnimi zaniedbaniami infrastrukturalnymi. Obecnie brak środków inwestycyjnych powoduje spadek zainteresowania szkołą wśród młodzieży i postępującym spadkiem uczniów. W Rogozińcu mieszkańcy prawie w ogóle nie korzystają z OZiE. To negatywnie odbija się na stanie środowiska naturalnego. Podczas wywiadów mieszkańcy skarżyli się, że zimą w miejscowości unosi się charakterystyczny nieprzyjemny zapach świadczący o spalaniu śmieci w piecach ogrzewających budynki. To z jednej strony dyskomfort dla osób przebywających na podwórkach, ale z drugiej strony przede wszystkim zagrożenie dla zdrowia. Wg zebranych danych podstawowym źródłem ciepła w miejscowości jest węgiel oraz drewno. Poza tym w obszarze występują typowe zjawiska negatywne dla terenów wiejskich, w sferze społecznej należą do nich: - wyraźna grupa osób boryka się z trudnościami materialnymi (niski dochód na mieszkańca), - duża liczba osób bezrobotnych (9,18 na 100 m.) i w tym osób długotrwale bezrobotnych (3,06 na 100 m.).

Mieszkańcy miejscowości podkreślali konieczność poprawy połączeń komunikacyjnych aby móc dotrzeć do Zbąszynka w różnych godzinach dnia.

Obszar rewitalizowany – Obszar nr 14	
Terytorium obszaru	KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste 66-86, 87-89, 91-93, 95, Podgórna 1-15, Okrężna 1-2a
Dominująca funkcja obszaru	Obszar pełni funkcję mieszkalną. Charakteryzuje się zabudową wiejską zawierającą głównie funkcje mieszkaniowe oraz gospodarcze (hodowla zwierząt gospodarskich, miejsca składowania sprzętu i zbiorów rolnych). Przewaga zabudowy jednorodzinnej.
Uzasadnienie wyboru obszaru do rewitalizacji	Wybór obszaru rewitalizacji wynika z występowania w jego granicach zjawisk kryzysowych. Sytuacja kryzysowa obszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu obciążenia demograficznego, poziomu ubóstwa, bezrobocia, przestępczości, aktywności gospodarczej, stanu infrastruktury technicznej, kwestii przestrzennych i środowiskowych. Wartość wymienionych wskaźników w wyznaczonym obszarze przewyższa w większości z nich stan odnotowywany na terenie całej gminy. Dodatkowo na opisywanym obszarze dochodzi do dużej koncentracji problemów społecznych. Zauważone potrzeby rewitalizacyjne w Kosieczynie to: <ul style="list-style-type: none"> • konieczność budowy kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie • we wsi dominuje ogrzewanie węglowe, niejednokrotnie występuje palenie śmieciami <p>Badani nie czują się związani ze sobą głównie z powodu dużej rotacji mieszkańców. Zauważyli, że mało jest działań o charakterze integracyjnym, które pozwoliłyby na pogłębienie relacji i lepsze poznanie się. Połączenie tej sytuacji z pogłębiającym się spadkiem przyrostu naturalnego wpływa na średni wiek mieszkańców – starzenie się społeczeństwa.</p>

Obszar rewitalizowany – Obszar nr 15	
Terytorium obszaru	KRĘCKO
Dominująca funkcja obszaru	Obszar pełni funkcję mieszkalną. Charakteryzuje się zabudową wiejską zawierającą głównie funkcje mieszkaniowe oraz gospodarcze (hodowla zwierząt gospodarskich, miejsca składowania sprzętu i zbiorów rolnych). Przewaga zabudowy jednorodzinnej.
Uzasadnienie wyboru obszaru do rewitalizacji	Wybór obszaru rewitalizacji wynika z występowania w jego granicach zjawisk kryzysowych. Sytuacja kryzysowa obszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu obciążenia demograficznego, poziomu ubóstwa, bezrobocia, przestępczości, aktywności gospodarczej, stanu infrastruktury technicznej, kwestii przestrzennych i środowiskowych. Wartość wymienionych wskaźników w wyznaczonym obszarze przewyższa w większości z nich stan odnotowywany na terenie całej gminy. Dodatkowo na opisywanym obszarze dochodzi do dużej koncentracji problemów społecznych. Zauważone potrzeby rewitalizacyjne w Kręcku to: <ul style="list-style-type: none"> • konieczność budowy kompleksu sportowo – rekreacyjnego • przebudowa sali wiejskiej, • we wsi dominuje ogrzewanie węglowe, niejednokrotnie występuje palenie śmieciami

Mieszkańcy obszaru to osoby gorzej sytuowane materialnie. Potwierdza to wskaźnik średniego dochodu na 1 mieszkańca (1914,32 zł przy wartości referencyjnej 2127,02 zł. To wskazuje, że osób niezamożnych jest stosunkowo dużo w odniesieniu do całej społeczności. Działania interwencyjne powinny wyrównać szanse rozwoju - szczególnie wśród dzieci – ułatwiając wydobycie się z ubóstwa. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 100 mieszkańców to aż 11,55.

W wybranym obszarze występują trudności w dostępie do punktów handlowych, usługowych, urzędów i instytucji oraz placówek służby zdrowia. Utrudnienia w dostępie do pozostałych placówek i instytucji mają charakter komunikacyjny – zwrócili na to uwagę mieszkańcy badanego obszaru. Ważną kwestią jest również to, że 91% budynków jest już dość starych – wybudowanych przed rokiem 1989. W miejscowości poważnym problemem jest niska termoizolacyjność budynków i związana z tym niechęć do przechodzenia na inne źródła ogrzewania niż węgiel i piece wszystkichopalne. Inne metody ogrzewania mogłyby być atrakcyjne pod warunkiem dobrego ocieplenia budynków. Mieszkańcy z racji niskich zasobów finansowych nie wykorzystują w ogrzewaniu źródeł odnawialnych.

Źle wypada ocena infrastruktury rekreacyjnej. To nie zachęca do wychodzenia z domu, by spędzać czas wspólnie z innymi mieszkańcami miejscowości.

Źródło: opracowanie własne

W obszarze rewitalizowanym planowane są do realizacji działania infrastrukturalne służące kompleksowemu rozwiązaniu problemów tej części Gminy Zbąszynek. Powstała infrastruktura będzie służyła przeprowadzeniu projektów „miękkich” mających na celu niwelowanie największych problemów społecznych obszarów związanych z aktywizacją społeczno-gospodarczą, podniesieniem jakości życia lokalnych społeczności oraz jakości i dostępności usług społecznych. Projekty „miękkie” będą skierowane do wszystkich osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu obszaru.

Przewidziane do realizacji na obszarze rewitalizowanym działania obejmują zatem aspekt społeczny, a ponadto będą dotyczyć kwestii gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Inwestycje prowadzone będą w całości na obszarze rewitalizowanym, a tym samym zdegradowanym, który charakteryzuje się skupieniem dużej liczby niekorzystnych zjawisk świadczących o sytuacji kryzysowej na wyznaczonym obszarze.

6. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

W oparciu o zdiagnozowane problemy wg wskazanych metod delimitacji wyznaczono obszar zdegradowany, który w szczególności powinien być objęty działaniami rewitalizacyjnymi. Obszar ten wyznaczono w oparciu o zdiagnozowane problemy natury przestrzenno-funkcjonalnej, społecznej, infrastrukturalno-gospodarczej i środowiskowej. W skład obszaru zdegradowanego wchodzi następujące podobszary:

- **Obszar funkcjonalny nr 2:** ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa.
- **Obszar funkcjonalny nr 7:** ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14
- **Obszar funkcjonalny nr 10:** DĄBRÓWKA ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 11-73, Piastowska 7-14, 37-42, Mała 8, 11-16.
- **Obszar funkcjonalny nr 12:** ROGOZINIEC.
- **Obszar funkcjonalny nr 14:** KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste 66-86, 87-89, 91-93, 95, Podgórna 1-15, Okrężna 1-2a.
- **Obszar funkcjonalny nr 15:** KRĘCKO.

Gmina Zbąszynek

Jest przyjaznym miejscem do pracy i życia. Niekorzystne wskaźniki dla zdiagnozowanych obszarów zdegradowanych uległy poprawie, podobszary zdegradowane ze swoimi silnymi i zintegrowanymi społecznościami lokalnymi stanowią mocny punkt Gminy w zakresie rozwoju gospodarczego i społecznego. Przy czym zdiagnozowane sytuacje kryzysowe, dzięki umiejętnie realizowanym programom i działaniom społecznymi nie przeszły na obszary sąsiednie. W obszarach zdegradowanych opanowano sytuacje kryzysowe w każdej ze zdiagnozowanych sfer problemowych. Przyjazne środowisko pracy i życia sprzyja rozwojowi poszczególnych jednostek oraz całej społeczności, pozwala na stabilny rozwój lokalnego rynku pracy.

Zbąszynek osiągnął wysoki poziom w zakresie umiejętnego zarządzania problemami społecznymi, jak również w zakresie łączenia dbałości o miasto, gminę i mieszkańców. Mieszkańcy zyskali umiejętność wykorzystania dostępnych zasobów do rozwoju własnej aktywności zarówno gospodarczej jak i społecznej. Miasto Zbąszynek ze swoimi bogatymi zasobami, w tym zrewitalizowanymi zabytkowymi kamienicami, zasobami pokolejowymi, prężnym ośrodkiem kultury, pełnowymiarową halą sportową, stanowi estetyczne Centrum Gminy z dostępnymi dla mieszkańców usługami administracyjnymi, edukacyjnymi, kulturalnymi, społeczno-sportowymi i komercyjnymi. W Dąbrówce działa prężnie funkcjonujące w miejscowym zespole pałacowo-parkowym centrum szkoleniowo-konferencyjne, co w połączeniu z urokliwym miejscem i znakomitą lokalizacją przyciąga chętne firmy i innych przyjezdnych chcących odpocząć na łonie natury w obiekcie o znakomitej infrastrukturze. Rogoziniec dysponuje znakomitą infrastrukturą edukacyjną, co pozwala na prężny rozwój placówki. Renoma Zespołu Szkół Leśnych w Rogozińcu niesie się daleko poza granice województwa, co w połączeniu z funkcjonalną infrastrukturą społeczną (sala wiejska), ma istotny wpływ na wzrost aktywności mieszkańców Rogozińca, którzy czują się odpowiedzialni za swoje miejsce zamieszkania i wspólnie działają na jego dobre imię. Podobnie w Kosieczynie, gdzie funkcjonuje kompleks sportowo-rekreacyjny z domem ludowym przyciągający wiele osób z gminy i spoza niej,

ożywiając okolicę oraz w Kręcku, gdzie powstały kompleks sportowo-rekreacyjny oraz funkcjonalna sala wiejska, pozwalają zagospodarować efektywnie energię mieszkańców, poprawiając poziom integracji społecznej mieszkańców i wpływając na poprawę niekorzystnych wskaźników społecznych, poprzez zwiększenie ilości działań aktywizacyjnych.

Pięknie odnowiona zabudowa Zbąszynka, funkcjonalna infrastruktura Gminy, uporządkowane prywatne posesje i podwórka wprowadziły ład przestrzenny wydobywając potencjał miejsca. Uporządkowana przestrzeń, sprzyjająca rozwojowi stosunków obywatelskich stworzyła znakomitą atmosferę do realizacji działań aktywizacyjnych i pozwoliła spotęgować efekty. Zrewitalizowana infrastruktura społeczno-kulturalna, uporządkowana i funkcjonalna infrastruktura i przestrzeń pozwoliły na umocnienie więzi społecznych, jak również wzrost poczucia tożsamości lokalnej wśród lokalnych społeczności. Mieszkańcy chętniej uczestniczą w procesie konsultacji i podejmowaniu decyzji w zakresie kluczowych działań w Gminie. W Gminie na pierwszy rzut oka widać dbałość o tożsamość miejsca o uporządkowaną i funkcjonalną przestrzeń. Dzięki czemu wzrosło zainteresowanie Gminą, która odnotowuje wzrost przyjezdnych oraz wzrost liczby ciekawych społecznych i kulturalnych inicjatyw własnych mieszkańców. Lokalna społeczność ma możliwość realizacji własnych ambicji społecznych, publicznych i gospodarczych. Lokalne organizacje społeczne, nauczyły się wspierać członków swojej społeczności, dotkniętych sytuacją kryzysową, co wpłynęło na szybszą i bardziej adekwatną pomoc w procesie aktywizacji i reintegracji dla osób zagrożonych wykluczeniem. Społeczność lokalna o zadowalającym poziomie poczucia tożsamości lokalnej i w zadowalającej kondycji psycho-społecznej, tworzy trwałą strukturę, opartą na przywiązaniu do lokalnych tradycji i dobrosąsiedzkich stosunkach. Rozwijają się konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na sektorze małych i średnich przedsiębiorstw usługowych i produkcyjnych. Dzięki uporządkowanej przestrzeni udało się zwiększyć zainteresowanie lokalizacją i przy okazji również firmami tutaj zlokalizowanymi, co pozwala na trwały rozwój gospodarczy oparty na lokalnych zasobach, w tym dziedzictwie natury i kultury.

Sprawne i efektywne zarządzanie publiczne, aktywna współpraca samorządu z sektorem pozarządowym, biznesowym i publicznym zapewniają wysoką jakość i dostępność usług.

7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Program Rewitalizacji zbudowany został w oparciu o hierarchiczną strukturę celów, w tym celu strategicznego, celów głównych, podlegających im celów szczegółowych oraz kierunków działań rewitalizacyjnych. Cel strategiczny oraz cele główne nawiązują bezpośrednio do wizji obszaru rewitalizacji, stanowiąc jej rozwinięcie. Hierarchiczna struktura celów porządkuje sposób działań związanych z rewitalizacją, wskazując poszczególne kierunki działań ich nadrzędny cel.

Na podstawie przeprowadzonej w poprzednich rozdziałach diagnozie czynników i zjawisk kryzysowych w tym sformułowanych na jej podstawie drzewie problemów zdefiniowano pożądaną listę celów projektu, którą przedstawiono w formie rozbudowanego diagramu logicznych powiązań między nimi – „drzewo celów” – graf poniżej. Przedstawione poniżej drzewo celów obrazuje zależności między celem strategicznym, celami głównymi oraz szczegółowymi, a środkami do ich osiągnięcia.

Strategicznym celem rewitalizacji gminy Zbąszynek jest „Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych w gminie Zbąszynek oraz kompleksowe przeciwdziałanie marginalizacji zdegradowanych społecznie, infrastrukturalnie, gospodarczo, przestrzennie i środowiskowo obszarów gminy”. Do celów głównych, ściśle powiązanych z celem strategicznym należą:

1. Rozwój kapitału społecznego oraz redukcja negatywnych zjawisk społecznych na obszarach zdegradowanych,
2. Rozwój gospodarczy poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego obszarów zdegradowanych,
3. Zwiększenie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości na obszarach zdegradowanych.

Cele główne realizuje katalog celów szczegółowych zdefiniowanych jako:

1. Odbudowa więzi społecznych i aktywizacja mieszkańców do realizacji w partnerstwach inicjatyw lokalnych,
2. Zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych i poprawa bezpieczeństwa,
3. Poprawa dostępności do obiektów kultury oraz obiektów turystycznych,
4. Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie przestrzeni publicznych,
5. Rozwój infrastruktury technicznej służącej zaspokajaniu potrzeb mieszkańców,
6. Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm,
7. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia, wsparcie mobilności pracowników oraz aktywności zawodowej osób w wieku senioralnym.

Tabela 33 Cele programu rewitalizacji

Cel strategiczny

Źródło: opracowanie własne

W poniższym opracowaniu szczegółowo w odniesieniu do zdefiniowanych celów szczegółowych programu, opisano konkretne problemy społeczności lokalnej, które zostaną rozwiązane w wyniku działań rewitalizacyjnych. Ponadto, pod każdym opisem jakościowym negatywnych zjawisk, wskazano kierunki działań odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym.

Cel szczegółowy nr 1 - Odbudowa więzi społecznych i aktywizacja mieszkańców do realizacji w partnerstwach inicjatyw lokalnych

oraz

Cel szczegółowy nr 2 - Zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych

Jak wykazała przeprowadzona diagnoza **obszar nr 2: ZBĄSZYNEK**, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa jest obszarem koncentracji negatywnych zjawisk społecznych towarzyszących bezrobociu i ubóstwu, takich jak przestępczość, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienia czy niski poziom aktywności społecznej. Potęgując te zjawiska problemami osób niepełnosprawnych i starszych mamy pełny obraz kryzysu społecznego śródmieścia Zbąszynka. Szczególną grupę stanowią dzieci i młodzież, które w wyniku degradacji rodziny, najbardziej narażone są różnego rodzaju patologiami. Podobnie scharakteryzowano również pozostałe obszary uznane za zdegradowane tj.:

- Obszar nr 7 ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczynska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14.
- Obszar nr 10 DĄBRÓWKA ul. Poznańska 14-18, 20,23, Główna 22-71, Piastowska 7-14, 38-42, Mała 8, 11-16.
- Obszar nr 12 ROGOZINIEC.
- Obszar nr 14 KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste66-86, 87-89, 91.
- Obszar nr 15 KRĘCKO.

W związku z powyższym istnieje silna potrzeba aktywizacji społecznej grup dotkniętych różnego rodzaju problemami społecznymi poprzez podjęcie zróżnicowanych przedsięwzięć w zakresie aktywnej integracji społecznej, które umożliwią zmianę dotychczasowego sposobu życia poszczególnym osobom i całym społecznościom. Szczególnie istotne jest wspieranie rodzin, aby

zapobiec takim zjawiskom jak przemoc czy dziedziczenie biedy. Wszystkie działania powinny opierać się na szeroko rozumianej pracy socjalnej polegającej na diagnozowaniu potrzeb, współpracy, udzielaniu zindywidualizowanej pomocy oraz ewaluacji skutków. Rozwój środowisk zagrożonych powinien się również odbywać poprzez stwarzanie warunków do ich uczestnictwa w różnorodnych formach aktywności społecznej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

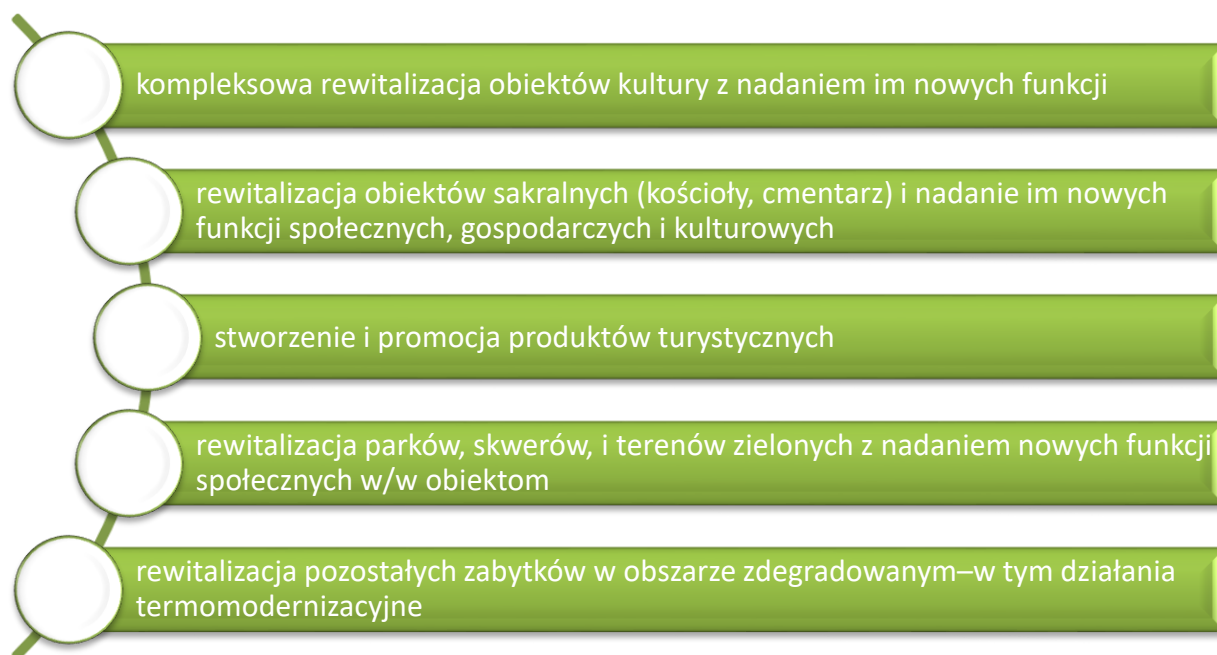

Cel szczegółowy nr 3 - Poprawa dostępności do obiektów kultury oraz obiektów turystycznych

Zasoby turystyczne, kulturalne i środowiskowe (dostępność jezior) gminy są kluczowymi zasobami determinującymi atrakcyjność Gminy Zbąszynek. W zdegradowanym „obszarze nr 2: ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa” występuje kumulacja funkcji turystycznej i kulturalnej gminy. Turystyka, kultura i dziedzictwo kulturowe są ważnym elementem budowania wartości i tożsamości miasta Zbąszynek i gminy oraz planowania społeczno-gospodarczego rozwoju. Przedsięwzięcia w sferze turystyki i kultury są istotnym spoiwem więzi społecznych i mogą być ważnym elementem rewitalizacji w zakresie włączenia społecznego, budowania tożsamości, zwiększania atrakcyjności obszaru itd.

Istotne jest kontynuowanie działań zmierzających do umiejętnego gospodarowania potencjałem i podejmowanie nowych inicjatyw w tym zakresie, aby skorzystała na tym lokalna społeczność. Planowane przedsięwzięcia zwiększą atrakcyjność turystyczną i gospodarczą centrum miasta oraz mogą stać się impulsem do aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców Zbąszynka (obszar nr 2 i 7) oraz miejscowości DĄBRÓWKA, ROGOZINIEC, KOSIECZYN, KRĘCKO (obszar 10,12,14,15) oraz powstawania nowych firm w branżach powiązanych z turystyką, kulturą, sportem i rekreacją.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

Cel szczegółowy nr 4 - Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie przestrzeni publicznych

Od lat realizowana polityka wewnętrzna gminy wskazuje, iż obszar śródmieścia Zbąszynka jest kluczowym elementem gminy miejsko - wiejskiej, wpływającym na poczucie ładu przestrzennego i atrakcyjność gminy jako całości. Dlatego też działania Rady Miejskiej i Burmistrza powinny koncentrować się na zachowaniu funkcji turystyczno - kulturalnej w śródmieściu i ochronie spójności miejscowych społeczności lokalnych, a także lokalizowaniu tam projektów potęgujących integrację aktywność mieszkańców oraz wpływających pozytywnie na wizerunek miasta. Nacisk kłaść należy na kreowanie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, w tym wprowadzenie kultury i sztuki do przestrzeni.

Ze względu na zwartą zabudowę, na obszarze centrum miasta występuje mało terenów zielonych oraz innych przestrzeni, które mogłyby zostać wykorzystane na cele publiczne. Bardzo ważne jest zatem racjonalne wykorzystanie przestrzeni miejskiej, służące wykreowaniu otwartych,

estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych terenów służących mieszkańcom i turystom. W kontekście ograniczonej dostępności wolnej przestrzeni bardzo ważną rolę będą odgrywały podwórka. Z jednej strony będą pełniły rolę przestrzeni publicznych, a z drugiej będą narzędziem aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców. Wszystkie inwestycje powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców i podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

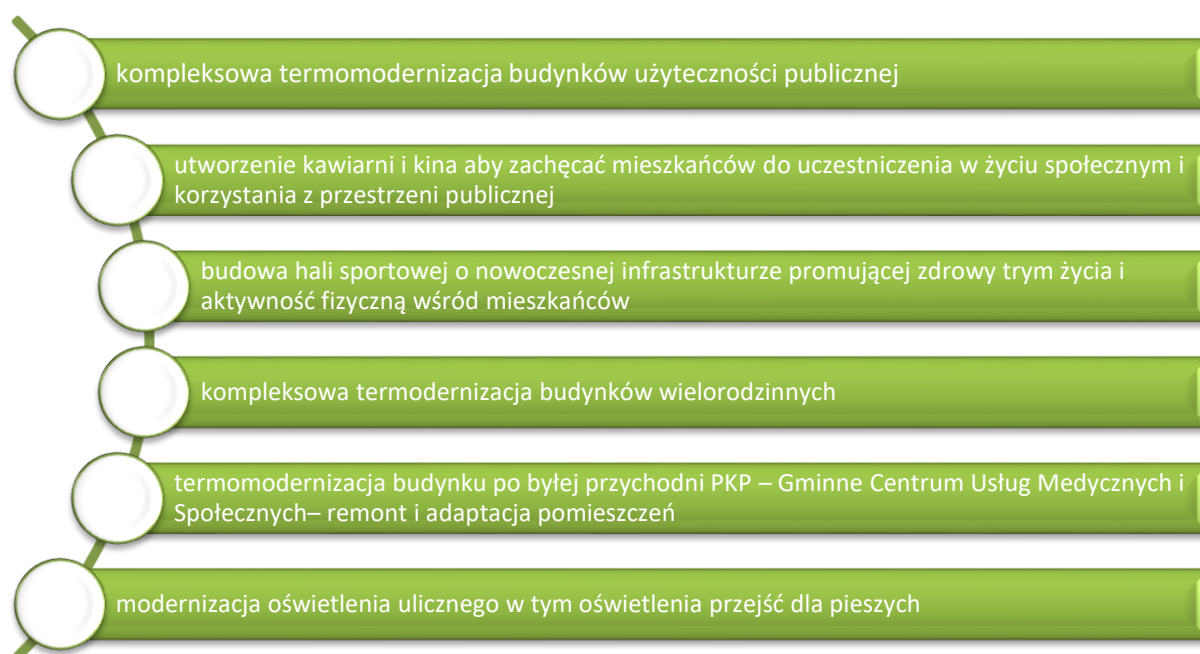
Cel szczegółowy nr 5 - Rozwój infrastruktury technicznej służącej zaspokajaniu potrzeb mieszkańców

Wśród istniejących budynków w Gminie Zbąszynek dominują te wybudowane przed 1989 rokiem. Najwięcej takich budynków znajduje się w obszarze uznanym za zdegradowany – Zbąszynka (obszar nr 2 i 7) oraz miejscowości DĄBRÓWKA, ROGOZINIEC, KOSIECZYN, KRĘCKO (obszar 10,12,14,15). Ich stan techniczny odbiega od obecnie obowiązujących norm i wymaga natychmiastowego działania. Wiele budynków potrzebuje przeprowadzenia kapitalnych remontów, przebudowy i modernizacji, w tym wymiany instalacji technicznych, remontu ścian zewnętrznych, naprawy dachu oraz podniesienia ogólnego standardu użytkowania i estetycznego wyglądu. Realizacja inwestycji poprawiających stan techniczny budynków przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców obszarów zdegradowanych, co jest jednym z warunków przeprowadzenia skutecznych działań aktywizacyjnych i integracyjnych wśród lokalnej społeczności.

Duże są zwłaszcza potrzeby termomodernizacyjne. Niedostateczna izolacja prowadzi do dużych strat ciepła. Inwestycje w termomodernizację spowodują ograniczenie kosztów

ogrzewania, zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej, poprawę estetyki budynków. Szczególne znaczenie w procesie zwiększania efektywności energetycznej przypisuje się władzom samorządowym. Pełnienie wzorcowej roli w oszczędnym gospodarowaniu energią jest jednym z dziesięciu kluczowych działań państwa na rzecz poprawy efektywności energetycznej. Budynki wchodzące w skład majątku posiadanego przez samorzady lokalne powinny być priorytetowym obszarem działań zarówno ze względu na możliwość bezpośredniego osiągnięcia konkretnych rezultatów, jak i efektu promocyjno-edukacyjnego. Działania na rzecz ochrony i właściwego utrzymania tych obiektów muszą być podejmowane w celu powstrzymania ich dalszej degradacji. Poza termomodernizacją, wprowadzane będą inne rozwiązania służące ograniczaniu zużycia energii. Będą się koncentrowały na skutecznym zarządzaniu energią, modernizacji oświetlenia ulicznego oraz szerokiej edukacji i promocji dot. racjonalnego wykorzystania energii.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

Cel szczegółowy nr 6 - Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwienie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm

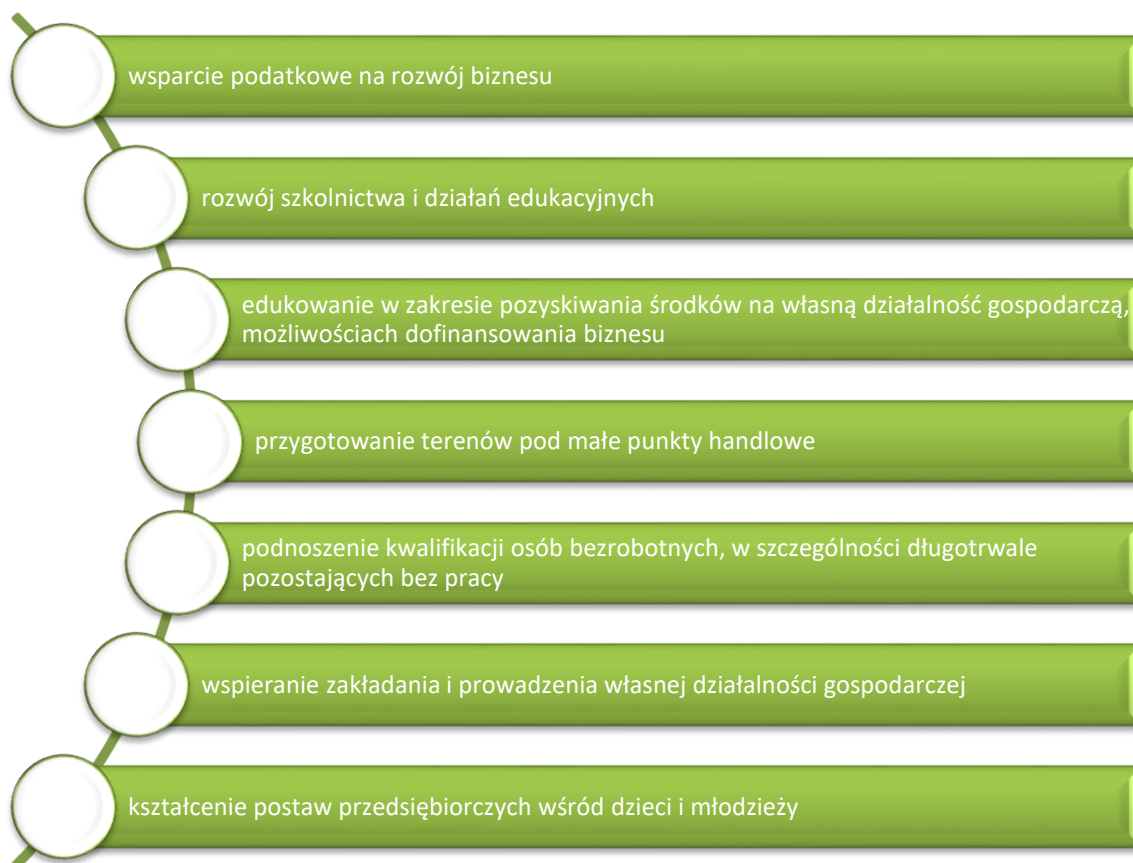
oraz

Cel szczegółowy nr 7 - Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia, wsparcie mobilności pracowników oraz aktywności zawodowej osób w wieku senioralnym

Gmina Zbąszynek jako priorytet od lat stawia sobie za cel zrównoważony, nowoczesny i ekologiczny rozwój gospodarki, który zapewni wzrost zatrudnienia w gminie i powiecie. W tym kontekście istotne jest włączenie do rynku pracy większej liczby osób oraz utrzymanie ich przy aktywności zawodowej. Obszar zdegradowany Zbąszynka (obszar nr 2 i 7) oraz miejscowości DĄBRÓWKA, ROGOZINIEC, KOSIECZYN, KRĘCKO (obszar 10,12,14,15) cechuje wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych oraz niski poziom aktywności gospodarczej mieszkańców (niewielka liczba funkcjonujących przedsiębiorstw). Konieczne są aktywne działania skierowane do osób bezrobotnych z obszarów wiejskich, długotrwale pozostających bez pracy w celu poprawy możliwości znalezienia zatrudnienia, bazujące na rzeczywistym zapotrzebowaniu na określone kwalifikacje (w szczególności w „inteligentnych specjalizacjach województwa lubuskiego”).

Komplementarną metodą skutecznego przeciwdziałania bezrobociu w obszarze zdegradowanym, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego, jest rozwój przedsiębiorczości. Jedną z form prowadzenia biznesu jest przedsiębiorczość społeczna, która może być idealnym rozwiązaniem problemu aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych z rynku pracy.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

8. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar zdegradowany, jaki został wyłoniony w toku diagnozy, obejmującej całą Gminę poddany zostanie działaniom rewitalizacyjnym, które są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy o charakterze społecznym, przestrzenno-funkcyjnym, infrastrukturalno-gospodarczym i środowiskowym.

Obszar zdegradowany to część Gminy, która działaniom rewitalizacyjnym jest poddawana już od 2004r. Działania te odnosiły się przede wszystkim do działań miękkich, związanych z aktywizacją mieszkańców zagrożonych wkluczeniem, na obszarze Gminy, ale związane też były z rozwojem gospodarczym Regionu Kozła, którego Gmina Zbąszynek jest częścią, jak również z rozwojem infrastruktury drogowej (wybudowano północną obwodnicę Zbąszynka), edukacyjnej (wyposażono i zmodernizowano pracownie specjalistyczne Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku – celem poprawy elastyczności kształcenia dostosowanego do potrzeb rynku pracy) oraz rozwojem infrastruktury gospodarczej (zrealizowano kilka projektu infrastrukturalnych przez podmioty gospodarcze, dzięki czemu poprawie ulegał dostęp do usług turystycznych, medycznych i ogólnobudowlanych. Poprawie też ulegał aspekt środowiskowy – niemal całkowicie uporządkowano gospodarkę wodno-ściekową (m.in. wybudowano kanalizację sanitarną w Rogozińcu Dąbrówce Wlkp., Kręcku oraz sieć wodociągową w Kręcku i w Dąbrówce Wlkp – Gmina obecnie jest w 99% skanalizowana).

Działania te jednakże nie były zintegrowane wokół programu rewitalizacji. Związane były z realizacją strategii rozwoju gminy, mającej na celu ogólny rozwój Gminy, w tym również poprawę aspektów społecznych, infrastrukturalno-gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych i środowiskowych. Przez cały też czas realizowana jest praca ze społecznością lokalną, co odbywa się za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pomimo jednakże podejmowanych działań cały czas diagnozuje się obszar zdegradowany w różnych częściach Gminy, znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Dlatego też konieczne jest podejmowanie dalszych działań inwestycyjnych poprawiających sytuację w zakresie przestrzenno-funkcyjnym, infrastrukturalno-gospodarczym i środowiskowym, jak również kompleksowe inicjatywy rewitalizacyjne o charakterze miękkim, wpływającym na poprawę sytuacji kryzysowej w sferze społecznej.

W chwili obecnej rozpoczęto prace nad rewitalizacją, w ramach której działania będą zorganizowane wokół problemów i celów wskazanych w Programie Rewitalizacji. Gmina jest i władze gminy są zdeterminowane, aby ten długofalowy proces zakończyć pełnym sukcesem. Bardzo istotnym elementem w zakresie planowanych do realizacji inicjatyw rewitalizacyjnych jest podejmowanie takich działań, aby lokalna społeczność stała się częścią tego procesu, nie tylko jako przedmiot tych działań, ale przede wszystkim jako podmiot, współdecydujący o kształcie strategii wychodzenia z kryzysu. Temu też służą działania, które są podejmowane przez gminę, jak również te działania, które są planowane do realizacji w ramach niniejszego Programu Rewitalizacji. Generalna koncepcja działań rewitalizacyjnych na obszarze zdegradowanym gminy Zbąszynek jest

zatem zorganizowana wokół tematu przewodniego: „Poprawa jakości życia osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej”.

Planowane zatem działania zostały wypracowane wspólnie w ramach realizowanych działań partycypacyjnych. Ustalono, że należy czym prędzej podjąć skonsolidowane działania w obszarze zdegradowanym. Istnieje pilna potrzeba nadania dynamiki rozwojowej temu obszarowi, co musi odbywać się na drodze kontynuacji procesów modernizacyjnych rozpoczętych w poprzednich okresach. Co związane jest z przywróceniem dawnych funkcji, jak również nadaniu nowych temu obszarowi, co bezpośrednio wiąże się z realizacją całej serii inicjatyw, oddziałujących zarówno na sferę urbanistyczną, jak również na tkankę społeczną. Planowane działania są komplementarne względem siebie, i łącznie będą stanowić dla tego obszaru intensywne bodźce rozwojowe. Wskazane działania realizowane w sposób kompleksowy pozwolą na nadanie dynamiki rozwojowej temu obszarowi w kierunku wyjścia ze stanu kryzysowego dla poszczególnych obszarów problemowych.

Zatem **przewidziane w ramach programu rewitalizacji działania obejmują aspekt społeczny (warunek konieczny) oraz przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i gospodarczy (przedstawiony łącznie jako infrastrukturalno-gospodarczy oraz środowiskowy. Bowiem w tych sferach zdiagnozowano sytuację problemową, której planowane działania mają przeciwdziałać. Oczekiwane efekty zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych są wzajemnie powiązane i skutkują w związku z tym poprawą sytuacji kryzysowej obszaru zdegradowanego w każdej ze sfer.**

Przewidziane działania mają zatem charakter kompleksowy, są skoncentrowane - działania rewitalizacyjne skupione są na obszarze zdegradowanym, dotkniętym największą koncentracją problemów i negatywnych zjawisk, który został wyznaczony w wyniku diagnozy (6 podobszarów).

Poniżej przedstawiamy planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe, bez których wizja rewitalizacji obszaru zdegradowanego nie ma szans na realizację.

Wykaz przedsięwzięć podstawowych:

1. Przygotowanie i wdrożenie programu Animacji Środowiskowej
2. Utworzenie Centrum Edukacji Osób Dorosłych – aktywizacja zawodowa osób dorosłych
3. Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Zbąszynek.
4. Dostosowanie pałacu i przyległego parku w miejscowości Dąbrówka Wielkopolska do nowych funkcji społeczno-gospodarczych
5. Remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w Rogozińcu
6. Przebudowa dawnego budynku internatu w Zespole Szkół Leśnych w Rogozińcu
7. Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie
8. Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku
9. Przebudowa sali wiejskiej w miejscowości Kręcko
10. Przebudowa pomieszczeń po byłej zakładowej przychodni zdrowia PKP w Zbąszynku

11. Przebudowa Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku ul. Kolejowa 4, budowa przyłącza wodociągowego wody uzdatnionej do internatu i obiektów dydaktycznych oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej.
12. Rewitalizacja centrum miejscowości Zbąszynek
13. Rozbudowa domu kultury w Zbąszynku
14. Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku
15. Zagospodarowanie przestrzeni między blokami mieszkalnymi – utworzenie miejsc spotkań i integracji; poprawa infrastruktury technicznej, co pozwoli na wydobycie potencjału przestrzeni wspólnej.

Szczegóły przedstawiamy poniżej w kartach poszczególnych przedsięwzięć.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Przygotowanie i wdrożenie programu Animacji Środowiskowej
Charakter/rodzaj działania	Działanie organizacyjno-administracyjne / średnionakładowe
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera Infrastrukturalno-gospodarcza
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Organizacje Pozarządowe (podmiot wyłoniony w konkursie na realizację zadania – który otrzyma dofinansowanie), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zbąszyński Ośrodek Kultury, Gmina Zbąszynek (partnerzy do realizacji projektu)
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego – w wyniku uruchomienia animacji środowiskowej osoby zagrożone wykluczeniem zyskują możliwość integracji i aktywizacji społecznej i gospodarczej, pozwoli to na odciążenie społeczności lokalnej od osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – dzięki animacji środowiskowej i możliwości aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, poprawi się jakość Kapitału Ludzkiego, poszukującego pracy. Animatorzy zmotywują mieszkańców dotkniętych sytuacją kryzysową do pracy nad sobą, w związku z czym wzrosną kompetencje interpersonalne i zawodowe tych osób. Dzięki czemu będzie się również rozwijał lokalny rynek pracy.</p>
Zakres realizowanego zadania	Działanie zakłada zaangażowanie w realizację organizacji pozarządowej, która zostanie wyłoniona w konkursie ofert, w ramach współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi. Projekt zakłada zatem uruchomienie konkursu w ramach dotacji z Gminy na działania w Obszarze Pomocy Społecznej – wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, na działania animacyjne w podwórkach, w tym animację dzieci i młodzieży (w okresie wakacyjnym szczególnie). W tym celu Gmina uwzględni taki konkurs w Programie Współpracy z NGO (co będzie bezpośrednio odnosić się do działań rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych), Program można utworzyć w perspektywie trzyletniej i na tyle czasu „kontraktować” w ramach dotacji te usługi. Celem wzmocnienia oddziaływania w ramach konkursu byłaby dodatkowa punktacja za działania dodatkowe – wskazane w Programie Rewitalizacji oraz/lub za pozyskanie dodatkowych środków

	<p>na ten cel ze źródeł zewnętrznych (np., w ramach mechanizmów norweskich lub Mechanizmu Szwajcarskiego, LGD, PO FIO itp.).</p> <p>Działania będą wspierane przez Zbąszyński Ośrodek Kultury, który wykorzysta uczestników animacji przy realizacji działań kulturalnych, w ramach działań upowszechnieniowych.</p>
Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany: Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów społecznych, dzięki jego realizacji mieszkańcy zagrożeni wykluczeniem będą mieli okazję się zaktywizować i zintegrować ze społecznością lokalną, jak również wrócić na rynek pracy w wyniku poprawy swojej kondycji psycho-fizycznej oraz kompetencji interpersonalnych. Dzięki projektowi zatem w istotny sposób przeciwdziała się zdiagnozowanym problemom społecznym. - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – projekt zapewnia wykorzystanie na cele społeczne istniejącej i zrewitalizowanej infrastruktury technicznej. Praca animacyjna będzie realizowana w oparciu o istniejące/zrewitalizowane sale wiejskie, domy ludowe itp. skwerki, podwórka, miejsca spotkań. Dzięki temu miejscom tym zostanie też nadana funkcja społeczna. Infrastruktura ta zostanie bowiem wykorzystana do rozwoju społecznego, w tym w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych. Dzięki zadaniu zatem wzmocniona zostanie instytucjonalna infrastruktura społeczna – o instytucję Animatora Środowiskowego.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i wdrożenie Programu Animacji Środowiskowej – 1 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu, program) - utworzenie funkcji Animatora Środowiskowego i powierzenie zadania wykwalifikowanej osobie – 1 szt. (źródło informacji: raport organizacji pozarządowej o wdrożeniu programu, wizja lokalna pracowników Biura Rewitalizacji) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba działań/inicjatyw podejmowanych w ramach animacji środowiskowej – co najmniej 10 szt./ rok (źródło informacji: sprawozdania NGO z realizacji działalności podmiotu; dokumentacja fotograficzna, raport z wizji lokalnej Biura Rewitalizacji)

	- uczestnicy działań animacyjnych – min. 30 os. (źródło informacji: sprawozdanie z działań NGO/Animatora środowiskowego, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników) - liczba osób, które dzięki działaniom poprawiły kompetencje interpersonalne, kondycję psychofizyczną, w wyniku czego zwiększyły swoje szanse na rynku pracy (źródło informacji: raport z realizacji działań NGO/Animatora środowiskowego, w tym wyniki ankietyzacji uczestników działań – ankiety ex Ante i ex Post)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	60 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	45 000,00 zł – środki ze źródeł zewnętrznych (PROW w ramach LGD – środki UE lub PO FIO lub Mechanizm Norweski lub Mechanizm Szwajcarski) 15 000,00 zł – Budżet Gminy Zbąszynek

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia	Utworzenie Centrum Edukacji Osób Dorosłych – aktywizacja zawodowa osób dorosłych
Charakter/rodzaj działania	Działanie organizacyjno-administracyjne / średnionakładowe
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna, Sfera infrastrukturalno-gospodarcza
Podmioty odpowiedzialne za realizację	ZST w Zbąszynku, OPS, Gmina Zbąszynek (partnerzy do realizacji projektu)
Pozostali interesariusze działań	Mieszkańcy obszaru zdegradowanego – w wyniku uruchomienia Centrum Edukacji m.in. osoby zagrożone wykluczeniem zyskują możliwość reintegracji zawodowej, pozwoli to na odciążenie społeczności lokalnej od osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej Lokalni przedsiębiorcy – dzięki Centrum zwiększą się kompetencje zawodowe mieszkańców Gminy Zbąszynek, zwiększą się również możliwości reintegracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem. Będzie się zatem rozwijał lokalny rynek pracy, przez co zwiększy się liczba wykwalifikowanych pracowników na rynku, a lokalni przedsiębiorcy zyskają do nich dostęp.
Zakres realizowanego zadania	W ramach zadania planowany jest do realizacji komponent projektu dotyczący rozwoju kształcenia zawodowego na obszarze Gminy Zbąszynek w ramach Kształcenia Ustawicznego skierowanego do osób dorosłych. Zakłada się tutaj wykorzystanie dostępnych narzędzi Zespołu Szkół Technicznych na cele rozwoju społecznego aktywizacji zawodowej osób dorosłych, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem Centrum będzie wzrost kompetencji zawodowych i aktywizacja osób dorosłych, w tym również reintegracji zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem poprzez kształcenie umiejętności w zakresie kompetencji zawodowych i umiejętności kluczowych oraz innych umiejętności umożliwiających organizację życia zawodowego.

Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany: Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów społecznych, dzięki jego realizacji mieszkańcy, w tym również zagrożeni wykluczeniem mają okazję zwiększyć swoje kompetencje zawodowe i wrócić na rynek pracy poprzez działania związane z reintegracją zawodową, co pozwala zwiększyć kompetencje zawodowe i kluczowe. Dzięki projektowi zatem w istotny sposób przeciwdziałano się zdiagnozowanym problemom społecznym. - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – projekt zapewnia mieszkańcom obszarów zdegradowanych, w tym również osobom zagrożonym wykluczeniem reintegrację zawodową, dzięki czemu zwiększa się podaż wykwalifikowanych pracowników, ale również zwiększają się kompetencje osób biorących udział w projekcie do podjęcia działalności gospodarczej we własnym zakresie.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie i prowadzenie Centrum Edukacji Zawodowej Osób Dorosłych – 1 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu, dokumenty rejestrowe podmiotu) - realizacja zajęć rozwijających kompetencje zawodowe i umiejętności kluczowe – co najmniej jeden cykl zajęć rocznie (źródło informacji: raport organizacji pozarządowej o wdrożeniu programu) <p>Rezultaty: Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników zajęć w ramach Kształcenia Ustawicznego – co najmniej 15 os. (źródło informacji: sprawozdania ZST w Zbąszynku z realizacji działalności podmiotu) - wzrost kompetencji zawodowych i interpersonalnych u 10 osób (źródło informacji: ankietyzacja uczestników – ankieta ex Ante i ex Post)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	300 000,00 zł

Przewidywane źródła finansowania	285 000,00 zł – środki w ramach RPO – Lubuskie 2020 (EFS – projekt systemowy dotyczący rozwoju kształcenia zawodowego) 15 000,00 zł – środki własne ZST
----------------------------------	--

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Zbąszynek
Charakter/rodzaj działania	Działanie organizacyjno-administracyjne / średnionakładowe
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera Infrastrukturalno-gospodarcza
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Organizacje Pozarządowe, OPS, OWES, Gmina Zbąszynek, Powiat Świebodziński
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego – w wyniku działań przedstawiciele lokalnej społeczności zyskają możliwość przeszkolenia, w tym możliwość zwiększenia swoich kompetencji społecznych i aktywności na tym polu, poprawi się również świadomość i wiedza w zakresie możliwości kształtowania społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – Podejmowane działania wpłyną na zaistnienie bardziej świadomego społeczeństwa, co wpłynie na wzrost ilości i aktywności lokalnych liderów, w tym również aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców Gminy. Przyczyni się to do zwiększenia podaży pracowników lepiej przygotowanych do wymogów lokalnego rynku pracy.</p>
Zakres realizowanego zadania	<p>W ramach zadania będą podejmowane następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> Działania na rzecz promowania aktywności społecznej mieszkańców Gminy, w tym zakładania nowych organizacji i podmiotów ekonomii społecznej. Planuje się ściśle współpracę w tym zakresie z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej, w tym spotkania i konferencje edukacyjne. Włączenie mieszkańców do okresowych ocen realizowanych usług społecznych. Rozwój aktywności społecznej seniorów i weteranów poprzez rozwój działalności ośrodka Senior-Wigor.
Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany: Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <p>- sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów społecznych, dzięki jego realizacji mieszkańcy zwiększą swoją świadomość w zakresie społeczeństwa obywatelskiego, co wpłynie na aktywizację lokalnej społeczności.</p> <p>Dzięki projektowi w istotny sposób przeciwdziała się zdiagnozowanym problemom społecznym.</p> <p>- sfera infrastrukturalno-gospodarcza – projekt poprzez aktywne oddziaływanie na rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej wpłynie na wzrost aktywności organizacji pozarządowych, co zapewni mieszkańcom obszaru zdegradowanego zwiększony dostęp do</p>

	<p>edukacyjnych usług społecznych, co stanowi uzupełnienie istniejącej podaży usług tego rodzaju. Projekt pośrednio również poprzez swoje działania aktywizacyjne i integracyjne przyczyni się do rozwoju lokalnego rynku pracy. Projekt poprawi zatem również wskaźniki aktywności gospodarczej.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - konferencja lub spotkanie edukacyjne w zakresie promowania aktywności mieszkańców – 1 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji zadania) - coroczne spotkania z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie omówienia jakości usług społecznych – 1 szt (źródło informacji: raport z realizacji zadani) - Rozwój 1 Domy opieki Diennej dla seniorów (źródło informacji: raport z realizacji zadania) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost kompetencji zawodowych, społecznych i interpersonalnych u 5 osób (źródło informacji: ankietyzacja uczestników – ankieta ex Ante i ex Post) - liczba seniorów korzystających z Domu Opieki Diennej Senior -Wigor (źródło informacji: sprawozdania Senior-Wigor)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	200 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	<p>80 000,00 zł – środki w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich</p> <p>95 000,00 zł – środki UE w ramach EFS (działanie RPO-Lubuskie 7.5.1)</p> <p>20 000,00 zł – środki własne NGO</p> <p>5 000,00 zł – środki z budżetu Gminy Zbąszynek.</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 4

Nazwa przedsięwzięcia	Dostosowanie pałacu i przyległego parku w miejscowości Dąbrówka Wielkopolska do nowych funkcji społeczno-gospodarczych
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana-/ wysokonakładowa

Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Prywatny inwestor
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy Dąbrówki – w wyniku realizacji projektu zyskają atrakcję historyczno-kulturową, która wpłynie na poprawę atrakcyjności lokalizacji oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym Dąbrówki Wlkp., co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych.</p> <p>Organizacje Pozarządowe (w tym podmioty ekonomii społecznej) – renowacja zespołu pałacowo-parkowego pozwoli na uruchomienie nowych funkcji zabytkowego obiektu, pełniejsze wykorzystanie go w zakresie działalności kulturowo-historycznej prowadzonej przez te organizacje. Obecnie na terenie miejscowości Dąbrówka Wlkp. działają liczne organizacje w sferze kultywowania tradycji i zwyczajów: Regionalny Zespół Pieśni i Tańca im. T. Spychały Zespół Śpiewaczy „Dąbrowszczanka” Koło Gospodyń Wiejskich Są one zainteresowane korzystaniem z pomieszczeń pałacowych – będą je wykorzystywać na działania społeczne w ramach uzyskiwanych grantów.</p> <p>Klienci centrum konferencyjno-szkoleniowego - Firmy organizujące szkolenia i konferencje poszukują atrakcyjnego i dogodnie położonego względem głównych węzłów komunikacyjnych miejsca oferującego możliwość przeprowadzenia eventów.</p> <p>Przedsiębiorcy w obszarze turystyki – renowacja zespołu pałacowo-parkowego przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności lokalizacji Dąbrówki Wlkp. w sensie turystycznym i kulturowym, jak również zwiększenia atrakcyjności samego pałacu. Natomiast uruchomienie nowych funkcji w tym obszarze o charakterze turystyczno-rekreacyjno-biznesowym (hotel + centrum konferencyjno-szkoleniowe) uzupełni dotychczasową ofertę w tym zakresie, co sprawi że więcej klientów będzie potencjalnie zainteresowanych wyborem tej lokalizacji na miejsce konferencji, spotkania biznesowego, czy też wesela itp.</p>
Zakres realizowanego zadania	<p>Budynek pałacu zlokalizowany jest na terenie nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 194, obręb Dąbrówka Wlkp., natomiast park na nieruchomości nr 193. Nieruchomość wpisana jest do rejestru zabytków nr L-48 z dn.25.06.2001r.</p> <p>Pałac neorenesansowy jest obiektem wolnostojącym, dwukondygnacyjnym, w całości podpiwniczonym, ze strychem nieużytkowym.</p> <p>Teren wokół pałacu, tj. staw o powierzchni 0,5 ha oraz park o powierzchni 1,6 ha zostanie zagospodarowany tak aby wykorzystać walory.</p> <p>Na terenie parku znajdują się współczesne: plac zabaw dla dzieci i muszla koncertowa.</p> <p>Przed pałacem istnieje jedyny we wsi duży staw, który nadaje tej przestrzeni rekreacyjny charakter także zimą (naturalne lodowisko przy silnych mrozach) oraz skwer obsadzony żywopłotem, który jest regularnie przycinany. Park, w którym znajduje się amfiteatr stanowi centrum rozrywki na wolnym powietrzu. Park jest pielęgnowany, a historyczna, jednoniętrzowa kompozycja jest czytelna.</p> <p>Pałac jednak wymaga remontu a przyległy teren dostosowania do współczesnych wymogów w zakresie uniwersalnego projektowania (dostosowanie do potrzeb użytkowników w różnym w</p>

	<p>wieku i o różnych dysfunkcjach). Obiekt znajduje się w bardzo złym stanie technicznym i wymaga natychmiastowego remontu.</p> <p>Dla przedmiotowego obiektu wskazano nadanie nowych funkcji gospodarczych. Planuje się wykorzystanie obiektu, jako centrum konferencyjno-szkoleniowego z dostępnymi miejscami noclegowymi.</p> <p>Docelowo projektuje się zagospodarowanie budynku pałacowego pod potrzeby działalności konferencyjno-szkoleniowej, wykorzystanie piętra i poddasza na cele hotelowe. Teren wokół pałacu zostanie zagospodarowany tak aby wykorzystać walory.</p> <p>Teren przylegający do pałacu (w tym park i staw) planuje się dostosować do potrzeb rekreacyjnych mieszkańców tj. wyznaczyć wyraźne strefy ruchu (strefy spokoju) dla wszystkich użytkowników, montaż małej architektury, nasadzenia roślinności, montaż nowych punktów świetlnych.</p> <p>Zatem niniejszy projekt jest niezbędny do realizacji działań rewitalizacyjnych, celem właściwej i planowej organizacji działań, obejmuje odbudowę istotnego elementu, wyznaczającego w istotny sposób charakter obszaru miejscowości Dąbrówka. Odbudowa pałacu i uruchomienie centrum konferencyjno-szkoleniowego to silny impuls integracyjny, wpływający na wzrost poczucia lokalnej tożsamości.</p> <p>Inwestycja jest zatem bardzo istotna z punktu widzenia przywrócenia dawnego charakteru temu podobszarowi zdegradowanemu.</p>
<p>Miejsce przeprowadzenia projektu</p>	<p>Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (Obszar funkcjonalny nr 10: DĄBRÓWKA ul. Poznańska, Główna 22-71, Piastowska 14-7)</p>
<p>Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)</p>	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfery społecznej – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji zespołu pałacowo-parkowemu powstaje element o silnym impulsie integracyjnym, wokół którego można budować poczucie lokalnej tożsamości, co wpłynie na wzrost aktywności społeczno-gospodarczej lokalnej społeczności. - sfery przestrzenno-funkcjonalnej – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbane i zniszczone zabudowania, cały kompleks znajduje się w tej chwili w rękach Gminy Zbąszynek, co nie pozwala na pełne wykorzystanie potencjału pałacu – jak znajdzie się prywatny inwestor można w pełni wykorzystać miejsce, nadając mu nowe, pożądane funkcje, związane z rewitalizacją całej przestrzeni i zaadaptowaniu kompleksu na usługi hotelarsko-konferencyjne i weselne. Przy czym projekt wpłynie na uporządkowanie przestrzeni, nieuporządkowanej od czasu wojny. Realizacja inwestycji w obrębie nieruchomości, jak i jej najbliższego otoczenia pozwoli na wprowadzenie ładu przestrzennego i znaczną poprawę atrakcyjności lokalizacji. Inwestycja wpłynie na nadanie nowych funkcji zrewitalizowanej nieruchomości. - sfery infrastrukturalno-gospodarczej – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem bezpośrednio przylegającej przestrzeni (np. chodnik i podwórko, park plac zabaw, staw), w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura Dąbrówki. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstanie atrakcyjna lokalizacja – pałac wraz z otoczeniem pałacowym w pełnej krasie, jako istotny element historyczno-</p>

	<p>kulturowego pejzażu Dąbrówki Wlkp., powstaną nowe usługi biznesowo-turystyczne oraz weselne, co wpłynie na zwiększenie miejsc pracy dostępnych w obszarze zdegradowanym. Inwestycja wpłynie też w istotny sposób na poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego.</p> <p>Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi zdegradowanemu. Nadanie nowej funkcji dotychczas zaniedbanemu kompleksowi, stanowi element poprawiający estetykę lokalizacji. Tworzy przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w patologicznym środowisku.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <p>- rewitalizacja i nadanie nowej funkcji zespołowi pałacowo-parkowemu – powstanie centrum konferencyjno-szkoleniowe i weselne o łącznej powierzchni ok. 1500 m kw. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót).</p> <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <p>- stworzenie co najmniej 2 nowych miejsc pracy w obszarze zdegradowanym (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji)</p>
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	9 500 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	5 225 000,00 zł – środki unijne w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Fundusz Spójności) 4 275 000,00 – środki prywatnego inwestora

Karta przedsięwzięcia podstawowego nr 5

Nazwa przedsięwzięcia	Remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w Rogoźniku
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na	Sfera społeczna Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa

który oddziałuje przedsięwzięcie	
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Rogoziniec (w zakresie doradczym)
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (miejscowości Rogoziniec) – w wyniku realizacji projektu mieszkańcy zyskają estetyczny budynek użyteczności publicznej (świetlicę wiejską) o dużym komforcie zarówno w zakresie funkcjonalności budynku, jak również w zakresie efektywności energetycznej, co wpłynie na poprawę warunków realizacji działań integracyjno-aktywizacyjnych dla mieszkańców miejscowości oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym (w obszarze funkcjonalnym nr 12 – Rogoziniec), co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych.</p> <p>Osoby niepełnosprawne – obecnie na terenie miejscowości Rogoziniec wg. szacunków liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności oscyluje wokół poziomu 9%. Z uwagi na stan infrastruktury (obiektu świetlicy) osoby te mają utrudniony dostęp do obiektu publicznego. Dzięki realizacji zadania sytuacja ulegnie poprawie.</p> <p>Organizacje Pozarządowe – remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w miejscowości Rogoziniec pozwoli na poprawę warunków lokalowych, przeznaczonych do wykorzystania na działalność społeczną realizowaną przez organizacje pozarządowe, są zatem zainteresowane realizacją inwestycji, pozwoli ona bowiem na zwiększeniu jakości ich pracy. Ponadto inwestycja przyczyni się do poprawy atrakcyjności lokalizacji, da zatem również impuls rozwojowo-aktywizacyjny lokalnej społeczności, wspomagając działalność organizacji społecznych w tym zakresie.</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – inwestycja w wiejską salę wpłynie na wzrost atrakcyjność lokalizacji, co poprawi też ogólną estetykę, w jakiej funkcjonują sąsiadujące firmy, wpłynie również na wzrost liczby zdarzeń organizowanych w sali wiejskiej w miejscowości Rogoziniec, co może wpłynąć na wzrost liczby potencjalnych klientów lokalnych firm (właściciele okolicznych sklepików i punktów usługowych).</p>
Zakres realizowanego zadania	<p>Zaprojektowano rozbudowę istniejącego budynku sali wiejskiej oraz adaptację pomieszczeń przynależnych dla poprawy funkcjonalności pomieszczeń oraz dla spełnienia wymagań warunków technicznych użytkowania obiektu budowlanego. Bryłę rozbudowy dostosowano do istniejącego budynku sali wiejskiej przyjmując formę i kształt jak budynek istniejący. W ścianie szczytowej dobudowa przyjęła formę dostawionej bryły z obniżonym dachem, dwuspadowym, o kącie nachylenia jak dach główny sali, zaś wejście główne ukryto w przedłużonej części dachu głównego, również zachowując istniejący kąt dachu.</p> <p>Powierzchnia użytkowa sali po rozbudowie (łącznie 576,26 m kw., w tym: powierzchnia zabudowy sali: 236,05 m²; powierzchnia zabudowy kuchni: 50,57 m², i in.)</p> <p>Niniejszy projekt wspomaga podejmowane działania rewitalizacyjne. Dotyczy bowiem inwestycji w zdegradowaną tkankę urbanistyczną, w znajdującej się w zdiagnozowanym obszarze zdegradowanym miejscowości Rogoziniec, co pozwoli na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców jak również zwiększy poziom poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.</p>

	Niniejsze zadanie jest niezbędne do realizacji, celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.
Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (miejscowość Rogoziniec)
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferi społecznej – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji tkanki urbanistycznej, tj. sali wiejskiej w miejscowości Rogoziniec zainicjowany zostaje impuls do działań integracyjno-aktywizacyjnych realizowanych przez mieszkańców obszaru, w szczególności przedmiotowej miejscowości. Atrakcyjna i estetyczna infrastruktura wpływa również na wzrost poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, pozwoli też na organizację działań szkoleniowych i aktywizacyjnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem. <p>W związku z powyższym projekt przyczyni się do eliminacji problemów społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferi przestrzenno-funkcjonalnej – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbany, zniszczony i niedocieplony budynek użyteczności publicznej, znajdujący się na obszarze zdegradowanym. Projekt wpłynie na rozwój funkcjonalności budynku i uporządkowanie przestrzeni zdegradowanej – poprawi się estetyka i zostaną przywrócone oraz nadane nowe funkcje zmodernizowanej infrastrukturze. Realizacja inwestycji w obrębie nieruchomości pozwoli na wprowadzenie ładu przestrzennego i poprawę atrakcyjności lokalizacji. - sferi środowiskowej – modernizacja, rozbudowa i przebudowa budynku sali wiejskiej w miejscowości Rogoziniec, dotyczy też działań termomodernizacyjnych na istniejącym, niedocieplonym obiekcie, co wpłynie na zmniejszenie zużycia energii finalnej, co wpływa na redukcję emisji CO₂, przyczyniając się do poprawy jakości środowiska i eliminacji źródeł ciepła opartych na węglu, będących przyczyną największych zanieczyszczeń atmosfery.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zmodernizowanych, rozbudowanych i przebudowanych budynków użyteczności publicznej – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - liczba budynków, na których realizowane będą działania termomodernizacyjne 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania</p>

	<p>pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie sali wiejskiej o szerokiej funkcjonalności w zakresie możliwych do prowadzenia w niej działań – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - realizacja w budynku działań integrujących lokalną społeczność - co najmniej 5 szt. / rocznie (źródło informacji: roczny raport z funkcjonowania sali wiejskiej; sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji) - zmniejszenie emisji CO2 co najmniej o 30% w stosunku do emisji sprzed inwestycji dla budynku objętego inwestycją (źródło informacji: audyt energetyczny budynku)
Okres realizacji	2016-2020
Szacunkowa wartość projektu	2 000 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	<p>250 000,00 zł – PROW 250 000,00 zł – Fundacja KGHM 500 000,00 zł – Ministerstwo Kultury 1 000 000,00 zł – Gmina Zbąszynek</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego PODSTAWOWEGO nr 6	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa dawnego budynku internatu w Zespole Szkół Leśnych w Rogozińcu
Charakter/rodzaj działania	Inwestycyjne /wysokonakładowe
Sfery problemowe, na którą oddziałuje przedsięwzięcie	<p>Sfera społeczna</p> <p>Sfera infrastrukturalno-gospodarcza</p> <p>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</p> <p>Sfera środowiskowa</p>
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Inwestorzy prywatni
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (miejscowości Rogoziniec) – w wyniku realizacji projektu mieszkańcy zyskają estetyczny budynek usługowy o dużym komforcie zarówno w zakresie funkcjonalności budynku, jak również w zakresie efektywności energetycznej, co wpłynie na poprawę warunków podejmowanych w tym budynku działań społecznych i gospodarczych dla mieszkańców miejscowości oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym (w obszarze funkcjonalnym nr 12 – Rogoziniec). Generalnie inwestycja przyczyni się do poprawy ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych.</p> <p>Organizacje Pozarządowe – inwestycja przyczyni się do poprawy atrakcyjności lokalizacji, da zatem również impuls rozwojowo-aktywizacyjny lokalnej społeczności, wspomagając działalność organizacji społecznych w tym zakresie.</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – Przebudowa nieużytkowanego budynku internatu wpłynie na wzrost atrakcyjność lokalizacji, co poprawi też ogólną estetykę, w jakiej funkcjonują sąsiadujące firmy, wpłynie również na wzrost liczby zdarzeń organizowanych w sali wiejskiej w miejscowości</p>

	Rogoziniec, co może wpłynąć na wzrost liczby potencjalnych klientów lokalnych firm (właściciele okolicznych sklepików i punktów usługowych).
Zakres realizowanego zadania	<p>W ramach przedmiotowej inicjatywy zaplanowano co następuje:</p> <p>Inwestycja obejmuje przebudowę obiektów po technikum leśnym w miejscowości Rogoziniec. Obecnie budynki są niewykorzystane. Szczegółowy zakres inwestycji zostanie ustalony po opracowaniu dokumentacji technicznej. Budynek zostanie poddane modernizacji przez inwestora prywatnego, w związku z tym zostaną mu nadane nowe funkcje społeczno-gospodarcze.</p> <p>Niniejszy projekt jest niezbędny do realizacji celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (miejscowość Rogoziniec)
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Powyższa inicjatywa rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki utworzeniu atrakcyjnej przestrzeni publicznej, modernizacji nieużytkowanego budynku na cele społeczno-gospodarcze. Uruchomiona zostanie tym samym funkcja integracyjna przestrzeni rewitalizowanej w wyniku przedmiotowego projektu. Z opuszczonego i zaniedbanego obiektu powstanie estetycznie wykonany obiekt, wykorzystywany do działalności gospodarczej. Poprawa przedmiotowej infrastruktury sprzyja integracji, ma bowiem wpływ na atrakcyjność obszaru i zwiększenie możliwości podjęcia zatrudnienia w związku z tym. Powstanie w tym miejscu infrastruktura, która będzie skierowana m.in. na realizację potrzeb organizacyjnych przedsiębiorstw i/lub organizacji pozarządowych. Co będzie miało istotne znaczenie w zakresie aktywizacji społeczności lokalnej, co może wpłynąć na wzrost aktywności społecznej. W związku z powyższym projekt przyczyni się do również do eliminacji problemów społecznych. - sferę przestrzenno-funkcjonalnej – przedsięwzięcie porządkuje przestrzeń pod względem funkcjonalnym. Zadanie nada nowe funkcje zaniedbanemu i nieużytkowanemu budynkowi, w tym: gospodarcze, administracyjne, społeczne i edukacyjne. W wyniku realizacji projektu wprowadzony zostanie ład w przestrzeń publiczną, uporządkowana zostanie zieleń miejska (na terenie przylegającym do budynku, zwiększy się ilość miejsc skupiających mieszkańców i sprzyjających integracji. Zadanie pozwoli ukształtować na nowo funkcjonalności przestrzeni w tym miejscu, a przez to uruchomić potencjał miejsca, przywracając estetykę i porządek budynkowi. - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – Dzięki poprawie estetyki miejsca objętego działaniem, nadaniu nowych funkcji budynkowi internatu, który był do tej pory zaniedbany i nieużytkowany obszar zwiększy swoją atrakcyjność, co wpłynie na wzrost zainteresowania Rogoziniec w sensie gospodarczym. Sytuacja taka wpłynie zatem na wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców Obszaru Zdegradowanego. Dzięki realizacji przedmiotowego zadania, w tym miejscu powstanie infrastruktura biznesowa – pomieszczenia na działalność gospodarczą, poprawi się zatem możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Wzrośnie ilość dostępnych miejsc pracy bezpośrednio na obszarze zdegradowanym. <p>Inwestycja wpłynie na poprawę dostępnej infrastruktury społecznej, gospodarczej, edukacyjnej i kulturalnej. Poprawi się stan budynku i jego estetyka. Dzięki nowej infrastrukturze zwiększy się</p>

	<p>możliwość świadczenia usług zarówno publicznych jak i komercyjnych, których w chwili obecnej jest niewystarczająca ilość.</p> <p>- sfera środowiskowa – dzięki realizacji projektu zostanie m.in. zrewitalizowany nieużytkowany 1 budynek po byłym internacie szkolnym, w tym również zrealizowane zostaną prace termomodernizacyjne, wpływające na zmniejszenie użycia energii w budynku, jak również redukcję emisji CO2 i poprawę jakości powietrza w bezpośrednim sąsiedztwie budynku. Inwestycja ta wpłynie więc na poprawę środowiska naturalnego i zmniejszanie stanu kryzysowego w tym obszarze.</p> <p>Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi zdegradowanemu, w miejscach, które do tej było zaniedbane i nieużytkowane oraz nie zostały objęte dotychczasowymi działaniami.</p> <p>W ujęciu jak powyżej zadanie to będzie pozytywnie oddziaływać na obszary problemowe zidentyfikowane w toku diagnozy w każdej sferze, tj. w sferach: społecznej, Infrastrukturalno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru</p>	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty: Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zmodernizowanych, rozbudowanych i przebudowanych budynków użyteczności publicznej – 1 szt. (źródło informacji: zdjęcia, raport Biura Rewitalizacji z wdrażania Programu Rewitalizacji, w tym z wizji lokalnej w zakresie realizacji przedmiotowej inwestycji) - liczba budynków, na których realizowane będą działania termomodernizacyjne 1 szt. (źródło informacji: zdjęcia, raport Biura Rewitalizacji z wdrażania Programu Rewitalizacji, w tym z wizji lokalnej w zakresie realizacji przedmiotowej inwestycji) <p>Rezultaty: Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie budynku, z pomieszczeniami na działalność gospodarczą i społeczną, o szerokiej funkcjonalności w zakresie możliwych do prowadzenia w nim działań – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - nowo powstałe firmy, rejestrujące działalność na terenie budynku – co najmniej 1 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji) - zmniejszenie emisji CO2 co najmniej o 30% w stosunku do emisji sprzed inwestycji dla budynku objętego inwestycją (źródło informacji: audyt energetyczny budynku)
<p>Okres realizacji</p>	<p>2017-2020</p>
<p>Szacunkowa wartość projektu</p>	<p>10 000 000,00 zł</p>

Przewidywane źródła finansowania	4 500 000,00 – podmioty prywatne 5 500 000,00 – środki UE w ramach RPO – Lubuskie 2020 (EFRR) (na rozwój innowacyjnej działalności gospodarczej)
---	---

Karta przedsięwzięcia podstawowego nr 7	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kosieczyn (w zakresie doradczym)
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (miejscowości Kosieczyn) – Obecnie na terenie miejscowości nie istnieje wystarczająca liczba miejsc rekreacyjno-sportowych sprzyjających integracji społecznej i utrwalaniu więzi we wspólnocie lokalnej. W wyniku realizacji projektu mieszkańcy zyskają nową estetyczną infrastrukturę użyteczności publicznej (kompleks sportowo-rekreacyjny z domem ludowym), co wpłynie na poprawę warunków realizacji działań integracyjno-aktywizacyjnych dla mieszkańców miejscowości, w tym dzieci i młodzieży oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym (w obszarze funkcjonalnym nr 14 – w miejscowości Kosieczyn: ulice: Mała 21-30, Główna od nr50 do nr 95, Podgórna), co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych oraz poprawę jakości infrastruktury społeczno-sportowej.</p> <p>Organizacje Pozarządowe (sportowe) – W chwili obecnej brak dostępu do nowoczesnych obiektów o funkcji rekreacyjnej w miejscowości Kosieczyn. Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie pozwoli na poprawę warunków do uprawiania aktywności sportowej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co realizowane jest w ramach działalności organizacji sportowych, są zatem zainteresowane realizacją inwestycji, pozwoli ona bowiem na zwiększenie jakości ich pracy.</p> <p>Ponadto inwestycja przyczyni się do poprawy atrakcyjności lokalizacji, da zatem również impuls rozwojowo-aktywizacyjny lokalnej społeczności, wspomagając działalność organizacji społecznych w tym zakresie.</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie wpłynie na wzrost atrakcyjności lokalizacji, co poprawi też ogólną estetykę, w jakiej funkcjonują sąsiadujące firmy, wpłynie również na wzrost liczby zdarzeń organizowanych w miejscowości Kosieczyn, co może wpłynąć na wzrost liczby potencjalnych klientów lokalnych firm (właściciele okolicznych sklepików i punktów usługowych).</p>
Zakres realizowanego zadania	Przedmiotem inwestycji jest projekt budowlany kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie. Zakres opracowania obejmuje projekt budynku domu ludowego wraz z infrastrukturą, projekt chodników i parkingów przynależnych, projekt boiska sportowego do

piłki nożnej z murawą trawiastą, projekt placu zabaw oraz projekt czyszczenia i regulacji istniejącego stawu z pomostem drewnianym.

Zaprojektowano Dom Ludowy – budynek użyteczności publicznej, przeznaczony dla mieszkańców wsi Kosieczyn. Budynek uzupełnia projektowaną zabudowę kompleksu sportowo – rekreacyjnego. Przeznaczony jest dla mieszkańców wsi Kosieczyn dla realizacji zebrań, spotkań, imprez kulturalno – oświatowych oraz imprez rekreacyjno – sportowych, a także przeznaczony jest do przechowywania i garażowania maszyn i urządzeń dla bieżącej obsługi całego kompleksu sportowo – rekreacyjnego. W budynku wydzielono:

- salę zebrań wraz z aneksem kuchennym i zapleczem sanitarnym,
- pomieszczenia biurowe dla potrzeb biurowych sołectwa,
- pomieszczenia garażowe i magazynowe dla przechowywania maszyn i urządzeń dla obsługi kompleksu sportowo - rekreacyjnego
- pomieszczenia techniczne.

Budynek parterowy, bez podpiwniczenia, z poddaszem nieużytkowym. Wieża z miejscem do montażu syreny strażackiej. Dla osób niepełnosprawnych zapewniono dostęp do budynku za pomocą podjazdu. Powierzchnia użytkowa: 431,13 m². Powierzchnia całkowita: 515,32 m². Powierzchnia zabudowy: 480,59 m². Kubatura: 2561,86 m³.

Ponadto zaprojektowano boisko do piłki nożnej o nawierzchni trawiastej i wymiarach 50x90cm. Boisko, jego lokalizację i wymiary dostosowano do warunków lokalnych i wytycznych inwestora. Obszar, na którym zlokalizowany jest teren przeznaczony pod płytę boiska jest terenem stosunkowo płaskim, z niewielkimi nierównościami rzędu 10 – 70cm, porośnięty roślinnością trawiastą.

Zaprojektowano plac zabaw, ograniczony obrzeżem chodnikowym i chodnikiem z miejscami na ławki. Plac zabaw o nawierzchni piaskowej. Wyposażenie placu zabaw, wykonać z drewnianych elementów prefabrykowanych i atestowanych:

- Zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią typu Z-13 – szt.1.
- Huśtawka podwójna typu PB-S6 – szt.1.
- Konik na sprężynie typu PA-P3 – szt.1.

Zaprojektowano elementy małej architektury:

- ławki parkowe, typu Lambda 5 z oparciem lub tożsame. Konstrukcja stalowa ocynkowana, malowana proszkowo. Wypełnienie z drewna malowanego środkami ochronnymi i dwukrotnie lakierowanego.
- kosze na śmieci.
- palisady betonowe, ø15cm, L=30cm kolor bordowy, wysokość nad otaczającą nawierzchnię 10cm.

Zaprojektowano również remont zbiornika wodnego oraz budowę pomostu drewnianego nad stawem, który będzie pełnić funkcje rekreacyjne.

Niniejszy projekt wspomaga podejmowane działania rewitalizacyjne. Dotyczy bowiem inwestycji w zdegradowaną tkankę urbanistyczną, w znajdującej się w zdiagnozowanym obszarze zdegradowanej miejscowości Kosieczyn, co pozwoli na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców jak również zwiększy poziom poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.

Niniejsze zadanie jest niezbędne do realizacji, celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.

Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (Obszar funkcjonalny nr 14: KOSIECZYN, ulice: Mała 18-23, 25-31, Główna parzyste 52-62, parzyste 66-86, 87-89, 91-93, 95, Podgórna 1-15, Okrężna 1-2a)
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferzy społecznej – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji tkanki urbanistycznej, tj. poprzez budowę kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie zainicjowany zostaje impuls do działań integracyjno-aktywizacyjnych oraz sportowych realizowanych przez mieszkańców obszaru, w szczególności miejscowości Kosieczyn. Atrakcyjna i estetyczna infrastruktura wpływa również na wzrost poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, pozwoli na organizację działań szkolenia sportowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co stanowi alternatywę dla różnych aktywności aspołecznych, oraz działań aktywizacyjno-integracyjnych dla lokalnej społeczności, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem. <p>W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferzy infrastrukturalno-gospodarczej – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem przestrzeni (budynek domu ludowego wraz z infrastrukturą, chodniki i parkingi, boisko sportowe, plac zabaw), w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura Kosieczyna, w tym również infrastruktura sportowa, rekreacyjna i społeczna. Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstanie atrakcyjna lokalizacja – kompleks sportowy wraz z domem ludowym, oraz miejscami rekreacji, jako istotny element społeczno-sportowego pejzażu Kosieczyna, powstaną nowe usługi o charakterze sportowym i rekreacyjnym, co wpłynie na zwiększenie miejsc pracy dostępnych w obszarze zdegradowanym. Inwestycja wpłynie też w istotny sposób na poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego. - sferzy przestrzenno-funkcjonalnej – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbany i zniszczony obszar, znajdujący się na obszarze zdegradowanym. Projekt wpłynie na uporządkowanie przestrzeni zdegradowanej – poprawi się estetyka i zostaną przywrócone oraz nadane nowe funkcje przestrzeni, dzięki powstałej infrastrukturze. Realizacja inwestycji pozwoli na wprowadzenie ładu przestrzennego i poprawę atrakcyjności lokalizacji.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba wybudowanych obiektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - liczba wybudowanych obiektów o charakterze społecznym – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex –</p>

	<p>post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <p>- liczba cyklicznych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży zorganizowanych na powstałym obiekcie – co najmniej 1 cykliczne zajęcia (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia)</p> <p>- liczba inicjatyw społecznych, w tym imprez dla lokalnej społeczności podejmowanych z wykorzystaniem powstałej infrastruktury – co najmniej 3 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności)</p> <p>- liczb osób, które wezmą udział w działaniach organizowanych na powstałej infrastrukturze: co najmniej 50 os. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności)</p>
Okres realizacji	2016-2020
Szacunkowa wartość projektu	4 100 000,00zł
Przewidywane źródła finansowania	1 230 000,00 zł – Budżet RP, w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej 2 870 000,00 zł – Gmina Zbąszynek

Karta przedsięwzięcia podstawowego nr 8	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kręcko (w zakresie doradczym)
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (miejscowości Kręcko) – Obecnie na terenie miejscowości nie istnieje wystarczająca liczba miejsc rekreacyjno-sportowych sprzyjających integracji społecznej i utrwalaniu więzi we wspólnocie lokalnej. W wyniku realizacji projektu mieszkańcy zyskają nową estetyczną infrastrukturę użyteczności publicznej (kompleks sportowo-rekreacyjny), co wpłynie na poprawę warunków realizacji działań integracyjno-aktywizacyjnych dla mieszkańców miejscowości, w tym dzieci i młodzieży oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym (w obszarze funkcjonalnym nr 15 - KRĘCKO), co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych oraz poprawę jakości infrastruktury społeczno-sportowej.</p> <p>Organizacje Pozarządowe (sportowe) – W chwili obecnej brak dostępu do nowoczesnych obiektów sportowo-rekreacyjnych w miejscowości Kręcko. Budowa kompleksu takich obiektów</p>

	<p>w Kręcku pozwoli na poprawę warunków do uprawiania aktywności sportowej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co realizowane jest w ramach działalności organizacji sportowych, są zatem zainteresowane realizacją inwestycji, pozwoli ona bowiem na zwiększenie jakości ich pracy.</p> <p>Ponadto inwestycja przyczyni się do poprawy atrakcyjności lokalizacji, da zatem również impuls rozwojowo-aktywizacyjny lokalnej społeczności, wspomagając działalność organizacji społecznych w tym zakresie.</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku wpłynie na wzrost atrakcyjność lokalizacji, co poprawi też ogólną estetykę, w jakiej funkcjonują sąsiadujące firmy, wpłynie również na wzrost liczby zdarzeń organizowanych w miejscowości Kręcko, co może wpłynąć na wzrost liczby potencjalnych klientów lokalnych firm.</p>
<p>Zakres realizowanego zadania</p>	<p>Przedmiotem inwestycji jest budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku. Projektowana inwestycja obejmuje tereny działek w obrębie ewidencyjnym Kręcko gmina Zbąszynek. Opracowanie w swym zakresie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbiórkę, demontaż elementów istniejącego zagospodarowania terenu i boiska, • budowę boiska sportowego do piłki nożnej, o nawierzchni sztucznej z trawy syntetycznej, • budowę boiska sportowego, wielofunkcyjnego do koszykówki, siatkówki oraz tenisa ziemnego, o nawierzchni poliuretanowej, • budowę placu zabaw o nawierzchni piaskowej, • budowę chodników wewnętrznych i przylegających, o nawierzchni z kostki betonowej, • budowę chodnika uzupełniającego przy ogrodzeniu cmentarnym, • budowę parkingu dla samochodów osobowych w ilości 10 miejsc <p>Zestawienie powierzchni planowanej inwestycji przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia utwardzona, z nawierzchni sztucznych, przepuszczalna, pod boiskami – 2055 m². • Powierzchnia nieutwardzona, nawierzchnia piaskowa, plac zabaw – 853,5 m². • Powierzchnia utwardzona, chodników, opaski i parkingu, z kostki betonowej – 389,7 m². • Powierzchnia działek łącznie 163/3; 163/10; 148/1; 149/1; – 6783 m². • Pozostawia się powierzchnie biologicznie czynną = 6393,3m², co stanowi 94% powierzchni działek. <p>Niniejszy projekt wspomaga podejmowane działania rewitalizacyjne. Dotyczy bowiem inwestycji w zdegradowaną tkankę urbanistyczną, w znajdującej się w zdiagnozowanym obszarze zdegradowanym miejscowości Kręcko, co pozwoli na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców jak również zwiększy poziom poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.</p> <p>Niniejsze zadanie jest niezbędne do realizacji, celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
<p>Miejsce przeprowadzenia projektu</p>	<p>Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (KRĘCKO)</p>

<p>Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)</p>	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę społeczną – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji tkanki urbanistycznej, tj. poprzez budowę kompleksu sportowo – rekreacyjnego zainicjowany zostaje impuls do działań integracyjno-aktywizacyjnych oraz sportowych realizowanych przez mieszkańców obszaru, w szczególności miejscowości Kręcko. Atrakcyjna i estetyczna infrastruktura wpływa również na wzrost poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, pozwoli na organizację działań szkolenia sportowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co stanowi alternatywę dla różnych aktywności aspołecznych, oraz działań aktywizacyjno-integracyjnych dla lokalnej społeczności, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem. <p>W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę infrastrukturalno-gospodarczą – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem przestrzeni (chodniki i parking, boiska sportowe, plac zabaw), w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura, w tym również infrastruktura sportowa, rekreacyjna i społeczna. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstanie atrakcyjna lokalizacja – kompleks sportowy, oraz miejsca rekreacji, jako istotny element lokalnego społeczno-sportowego pejzażu, powstaną nowe usługi o charakterze sportowym i rekreacyjnym, co wpłynie na zwiększenie miejsc pracy dostępnych w obszarze zdegradowanym.</p> <p>Inwestycja wpłynie też w istotny sposób na poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę przestrzenno-funkcjonalną – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbany i zniszczony obszar, znajdujący się na obszarze zdegradowanym. Projekt wpłynie na uporządkowanie przestrzeni zdegradowanej – poprawi się estetyka i zostaną przywrócone oraz nadane nowe funkcje przestrzeni, dzięki powstałej infrastrukturze. Realizacja inwestycji pozwoli na wprowadzenie ładu przestrzennego i poprawę atrakcyjności lokalizacji.
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru</p>	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba wybudowanych obiektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - liczba powstałych elementów infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społecznej – 3 szt. (2 boiska i plac zabaw; źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p>

	<p>- liczba cyklicznych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży zorganizowanych na powstałym obiekcie – co najmniej 1 cykliczne zajęcia (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności)</p> <p>- liczba inicjatyw społecznych, w tym imprez dla lokalnej społeczności podejmowanych z wykorzystaniem powstałej infrastruktury – co najmniej 3 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności)</p> <p>- liczb osób, które wezmą udział w działaniach organizowanych na powstałej infrastrukturze: co najmniej 30 os. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności)</p>
Okres realizacji	2016-2020
Szacunkowa wartość projektu	1 300 000,00zł
Przewidywane źródła finansowania	420 000,00 zł – Budżet RP, w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej 880 000,00 zł – Gmina Zbąszynek

Karta przedsięwzięcia podstawowego nr 9	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa sali wiejskiej w miejscowości Kręcko
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kręcko (w zakresie doradczym)
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (miejscowości Kręcko) – w wyniku realizacji projektu mieszkańcy zyskają estetyczny budynek użyteczności publicznej (świetlicę wiejską) o dużym komforcie zarówno w zakresie funkcjonalności budynku, jak również w zakresie efektywności energetycznej, co wpłynie na poprawę warunków realizacji działań integracyjno-aktywizacyjnych dla mieszkańców miejscowości oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym (w obszarze funkcjonalnym nr 15 – Kręcko), co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych.</p> <p>Osoby niepełnosprawne – Obecnie na terenie miejscowości Kręcko wg. szacunków liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności oscyluje wokół poziomu 9%. Z uwagi na stan infrastruktury (obiektu świetlicy) osoby te mają utrudniony dostęp do obiektu publicznego.</p> <p>Organizacje Pozarządowe – remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w miejscowości Rogoziniec pozwoli na poprawę warunków lokalowych, przeznaczonych do wykorzystania na</p>

	<p>działalność społeczną realizowaną przez organizacje pozarządowe, są zatem zainteresowane realizacją inwestycji, pozwoli ona bowiem na poprawę jakości ich pracy.</p> <p>Ponadto inwestycja przyczyni się do poprawy atrakcyjności lokalizacji, da zatem również impuls rozwojowo-aktywizacyjny lokalnej społeczności, wspomagając działalność organizacji społecznych w tym zakresie.</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – inwestycja w wiejską salę wpłynie na wzrost atrakcyjność lokalizacji, co poprawi też ogólną estetykę, w jakiej funkcjonują sąsiadujące firmy, wpłynie również na wzrost liczby zdarzeń organizowanych w sali wiejskiej w miejscowości Kręcko, co może wpłynąć na wzrost liczby potencjalnych klientów lokalnych firm.</p>
<p>Zakres realizowanego zadania</p>	<p>Projekt przewiduje przebudowę sali wiejskiej w miejscowości Kręcko. W wyniku inwestycji istniejący obiekt będzie pełnił nowe funkcje społeczno-gospodarcze.</p> <p>Zaprojektowano rozbudowę istniejącego budynku sali wiejskiej oraz adaptację pomieszczeń przynależnych dla poprawy funkcjonalności pomieszczeń oraz dla spełnienia wymagań warunków technicznych użytkowania obiektu budowlanego.</p> <p>Niniejszy projekt wspomaga podejmowane działania rewitalizacyjne. Dotyczy bowiem inwestycji w zdegradowaną tkankę urbanistyczną, w znajdującej się w zdiagnozowanym obszarze zdegradowanym miejscowości Kręcko, co pozwoli na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców jak również zwiększy poziom poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.</p> <p>Niniejsze zadanie jest niezbędne do realizacji, celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
<p>Miejsce przeprowadzenia projektu</p>	<p>Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (miejscowość Kręcko)</p>
<p>Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)</p>	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę społeczną – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji tkanki urbanistycznej, tj. sali wiejskiej w miejscowości Kręcko zainicjowany zostaje impuls do działań integracyjno-aktywizacyjnych realizowanych przez mieszkańców obszaru, w szczególności przedmiotowej miejscowości. Atrakcyjna i estetyczna infrastruktura wpływa również na wzrost poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, pozwoli też na organizację działań szkoleniowych i aktywizacyjnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem. W związku z powyższym projekt przyczyni się do eliminacji problemów społecznych. - sferę przestrzenno-funkcjonalną – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbany, zniszczony i niedocieplony budynek użyteczności publicznej, znajdujący się na obszarze zdegradowanym. Projekt wpłynie na rozwój funkcjonalności budynku i uporządkowanie przestrzeni zdegradowanej – poprawi się estetyka i zostaną przywrócone oraz nadane nowe funkcje zmodernizowanej infrastrukturze. Realizacja inwestycji w obrębie nieruchomości pozwoli na wprowadzenie ładu przestrzennego i poprawę atrakcyjności lokalizacji.

	<p>- sferę środowiskowej – modernizacja, rozbudowa i przebudowa budynku sali wiejskiej w miejscowości Kręcko, dotyczy też działań termomodernizacyjnych na istniejącym, niedocieplonym obiekcie, co wpłynie na zmniejszenie zużycia energii finalnej, co wpływa na redukcję emisji CO₂, przyczyniając się do poprawy jakości środowiska i eliminacji źródeł ciepła opartych na węglu, będących przyczyną największych zanieczyszczeń atmosfery.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba przebudowanych budynków użyteczności publicznej – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - liczba budynków, na których realizowane będą działania termomodernizacyjne 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie sali wiejskiej o szerokiej funkcjonalności w zakresie możliwych do prowadzenia w niej działań – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych) - realizacja w budynku działań integrujących lokalną społeczność - co najmniej 5 szt. / rocznie (źródło informacji: roczny raport z funkcjonowania sali wiejskiej; sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji) - zmniejszenie emisji CO₂ co najmniej o 30% w stosunku do emisji sprzed inwestycji dla budynku objętego inwestycją (źródło informacji: audyt energetyczny budynku)
Okres realizacji	2016-2020
Szacunkowa wartość projektu	1 300 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	<p>250 000,00 zł – PROW</p> <p>150 000,00 zł – Fundacja KGHM</p> <p>300 000,00 zł – Ministerstwo Kultury</p> <p>600 000,00 zł – Gmina Zbąszynek</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 10

Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa pomieszczeń po byłej zakładowej przychodni zdrowia PKP w Zbąszynku
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana-/ wysokonakładowa

Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej.
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego – w wyniku realizacji projektu zyskają atrakcyjną przestrzeń publiczną, co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych obszaru.</p> <p>Organizacje Pozarządowe i instytucje, działające w obszarze pomocy społecznej – osoby objęte wsparciem tych NGO's zyskają możliwość poprawy swoich warunków bytowych.</p> <p>Przedsiębiorcy – usługodawcy i handlowcy mający siedzibę swojej działalności w sąsiedztwie planowanej inwestycji, są zainteresowani realizacją przedmiotowej inwestycji również ze względu estetycznych, projekt poprawi wygląd i jakość nieruchomości i przylegającego otoczenia.</p> <p>Podmioty ochrony zdrowia – w wyniku realizacji projektu zyskają możliwość prowadzenia działalności medycznej w obiektach o wysokim standardzie.</p>
Zakres realizowanego zadania	<p>Inwestor planuje przebudowę budynku dworcowego przy ul. Kosieczńskiej, tj. udostępnienie pomieszczeń na potrzeby działalności medycznej w ramach NFZ oraz utworzenie domu opieki dla osób starszych. Planuje się termomodernizację obiektu, wymianę pokrycia dachowego, generalny remont piętra i poddasza z adaptacją pomieszczeń. Szczegółowy zakres robót budowlanych oraz niezbędnego wyposażenia zostanie określony na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo programu funkcjonalno-użytkowego. Obecnie w obiekcie działalność prowadzą organizacje pozarządowe. W budynku znajduje się dom dziennego pobytu dla seniorów dostosowany ze środków programu rządowego Senior-Wigor. W obiekcie udzielane są także usługi medyczne w ramach NFZ.</p> <p>Niniejszy projekt jest niezbędny do realizacji działań rewitalizacyjnych, celem właściwej i planowej organizacji działań, obejmuje adaptację zaniedbanego i zniszczonego budynku na budynek z mieszkaniami socjalnymi. To zapewnia dostęp do właściwych warunków bytowych dla osób najbardziej potrzebujących, jest zatem bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (Obszar funkcjonalny nr 7: ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14)
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <p>- sferę społeczną – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki utworzeniu infrastruktury z przeznaczeniem na działania medyczne i skierowane do seniorów, zwiększy się zatem możliwość zapewnienia godnych warunków spędzania wolnego czasu dla osób starszych, co wpłynie na poprawę sytuacji tej grupy. Poprawią się też możliwości świadczenia usług medycznych.</p> <p>W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych.</p>

	<p>- sfery przestrzenno-funkcjonalnej – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbane i zniszczone zabudowania, zabudowania pokolejowe, znajdujące się przy ul. Kosieczyskiej będą przebudowane i zaadaptowane na potrzeby społeczne. Przy czym projekt wpłynie na uporządkowanie dotychczasowego nieporządku w zakresie tej nieruchomości, jak i jej najbliższego otoczenia. Inwestycja wpłynie na zmianę przeznaczenia zniszczonego budynku, tj. nadanie mu nowej funkcji społecznej i rekreacyjnej.</p> <p>- sfery infrastrukturalno-gospodarczej – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem zaniedbanej nieruchomości, w tym zagospodarowania bezpośrednio przylegającej przestrzeni (np. chodnik i podwórko tego budynku), w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura obszaru zdegradowanego.</p> <p>- sfera środowiskowa – w wyniku realizacji projektu będzie miała też miejsce realizacja działań termomodernizacyjnych, poprawiających efektywność energetyczną budynku, co wpłynie na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery i poprawę jakości powietrza.</p> <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstanie atrakcyjny budynek i najbliższe jego otoczenie (chodnik i podwórko), co wpłynie na znaczną poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego.</p> <p>Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi zdegradowanemu. Nadanie nowych funkcji zniszczonemu budynkowi, stanowi element poprawiający estetykę lokalizacji. Tworzy przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w patologicznym środowisku.</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru</p>	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <p>- liczba zrewitalizowanych nieruchomości, której zostaną nadane nowe funkcje – 1 szt. źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót).</p> <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Zespołu ds. Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <p>- uruchomienie nowych funkcji społecznych, edukacyjnych, rekreacyjnych – co najmniej 3 nowe funkcje (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót, sprawozdanie Biur Rewitalizacji z działalności prowadzonej w zrewitalizowanych budynku dokumentacja zdjęciowa)</p>
<p>Okres realizacji</p>	<p>2017-2020</p>
<p>Szacunkowa wartość projektu</p>	<p>2 000 000,00 zł</p>

Przewidywane źródła finansowania	1 700 000,00 zł – środki unijne w ramach RPO – Lubuskie 2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) 300 000,00 – budżet Gminy Zbąszynek.
----------------------------------	--

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego PODSTAWOWEGO nr 11	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku ul. Kolejowa 4, budowa przyłącza wodociągowego wody uzdatnionej do internatu i obiektów dydaktycznych oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej
Charakter/rodzaj działania	Inwestycyjne /wysokonakładowe
Sfery problemowe, na którą oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku.
Pozostali interesariusze działań	Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (Zbąszynek) – są zainteresowani realizacją zadania, ze względu na poprawę lokalnej infrastruktury edukacyjnej i wzrost jakości powietrza za sprawą zrealizowanych działań termomodernizacyjnych. Dla uczniów szkoły poprawią się natomiast warunki realizacji codziennych obowiązków szkolnych. Kadra nauczycielska z Zespołu Szkół Technicznych – Dzięki realizacji zadania poprawie ulegnie standard pracy. Przedsiębiorcy, w tym inwestorzy budowlani – są zainteresowani projektem, ponieważ dzięki niemu poprawi się jakość nauczania przyszłej kadry, młodzi ludzie będą lepiej przygotowani do wykonywania swojego zawodu w obszarze nauk technicznych. Ponadto obszar zdegradowany zyska na atrakcyjności, co wpłynie na wzrost liczby potencjalnych klientów, jak również będzie miało wpływ na wyjście z sytuacji kryzysowej osób zagrożonych wykluczeniem, co będzie miało wpływ na stabilizację lokalnego rynku pracy.
Zakres realizowanego zadania	Projekt przewiduje głęboką termomodernizację budynku Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku wraz z zastosowaniem Odnawialnych Źródeł Energii oraz właściwym zagospodarowaniem terenu przyległego oraz budową przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego do budynku. Obecnie budynek jest w złym stanie technicznym. Przegrody nie zapewniają izolacji obiektu, co powoduje znaczące straty energii cieplnej i pogorszenie komfortu cieplnego użytkowników. Niniejszy projekt jest niezbędny do realizacji celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.
Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (Obszar funkcjonalny nr 7: ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczyńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 -16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14)
Uzasadnienie realizacji (w	Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:

<p>odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sferę społeczną – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki poprawie jakości infrastruktury edukacyjnej, zwiększy się zatem możliwość zapewnienia godnych warunków i poprawa jakości w zakresie realizacji nauczania młodzieży szkolnej, co wpłynie na poprawę efektywności realizowanej edukacji. Poprawią się też możliwości w zakresie świadczenia usług społecznych, w tym działań integracyjno-aktywizacyjnych, opartych o infrastrukturę szkoły. W związku z powyższym projekt przyczyni się do również do eliminacji problemów społecznych. - sferę przestrzenno-funkcjonalną – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbane i zniszczone zabudowania, szkoły. Zostaną one zmodernizowane i poddane działaniom zwiększającym efektywność energetyczną. Przy czym projekt wpłynie na uporządkowanie dotychczasowego nieporządku w zakresie tej nieruchomości, jak i jej najbliższego otoczenia (utworzenie boiska wielofunkcyjnego). - sferę infrastrukturalno-gospodarczą – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem zaniedbanej nieruchomości, w tym zagospodarowania bezpośrednio przylegającej przestrzeni, w ramach projektu poprawiony zostanie też stan infrastruktury edukacyjnej, w tym również stan infrastruktury technicznej, poprzez budowę przyłączy wodociągowego i kanalizacyjnego, w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura obszaru zdegradowanego. - sfera środowiskowa – w wyniku realizacji projektu będzie miała też miejsce realizacja działań termomodernizacyjnych, poprawiających efektywność energetyczną budynku, co wpłynie na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery i poprawę jakości powietrza. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstanie atrakcyjny budynek i najbliższe jego otoczenie, co wpłynie na znaczną poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego. Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi zdegradowanemu, stanowi element poprawiający estetykę lokalizacji. Tworzy przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w patologicznym środowisku.</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru</p>	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zrewitalizowanych nieruchomości – 1 szt. źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót). <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Zespołu ds. Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p>

	- uruchomienie nowych funkcji społecznych, edukacyjnych, rekreacyjnych – co najmniej 1 nowa funkcja (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót, sprawozdanie Biura Rewitalizacji z działalności prowadzonej w zrewitalizowanych budynku dokumentacja zdjęciowa)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	2 000 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	1 700 000,00 – środki UE w ramach RPO – Lubuskie 2020 (EFRR) 300 000,00 – budżet Gminy Zbąszynek

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 12	
Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja centrum miasta Zbąszynek
Charakter/rodzaj działania	Inwestycyjne /wysokonakładowe
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej.
Pozostali interesariusze działań	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (Zbąszynek) – są zainteresowani realizacją zadania, ze względu na poprawę estetyki centrum miasta, w tym lokalnej infrastruktury gospodarczej i rekreacyjnej. Są zainteresowani aby centrum Zbąszynka cechowała przestrzeń miejska atrakcyjnie zagospodarowana i przyjazna dla wszystkich użytkowników (w tym osób niepełnosprawnych).</p> <p>Osoby niepełnosprawne – Obecnie na terenie miejscowości Zbąszynek wg. szacunków liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności oscyluje wokół poziomu 9%. Obecnie osoby te napotykają w przestrzeni na wiele barier funkcjonalnych. Dzięki realizacji projektu zmieni się sytuacja w Centrum Zbąszynka.</p> <p>Turyści – zrewitalizowane centrum Zbąszynka wpłynie na fakt, iż powstaną obiekty estetycznie wykonane oraz na wzrost dostępności małej architektury, co wpłynie na atrakcyjność lokalizacji.</p> <p>Organizacje pozarządowe – partycypują w działaniach rewitalizacyjnych, przez co mają wpływ na działalność Gminy w tym zakresie. Ponadto są zainteresowani realizacją projektu, ponieważ w istotny sposób przeciwdziałają zdiagnozowanym problemom i poprawiają sytuację mieszkańców obszaru zdegradowanego. Dzięki realizacji zadania powstanie estetyczne centrum miasta. Organizacjom pozarządowym, realizującym działania pożytku publicznego na tym obszarze łatwiej będzie współpracować z przedstawicielami lokalnej społeczności w estetycznej lokalizacji.</p> <p>Przedsiębiorcy – są zainteresowani projektem, obszar zdegradowany zyska na atrakcyjności, co wpłynie na wzrost liczby potencjalnych klientów, jak również będzie miało wpływ na wyjście z sytuacji kryzysowej osób zagrożonych wykluczeniem, co będzie miało wpływ na stabilizację lokalnego rynku pracy.</p>
Zakres realizowanego zadania	<p>Przedmiotowa inwestycja planowana do realizacji przed Gminą Zbąszynek polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowie dawnego targowiska miejskiego na skwer miejski, wypoczynkowy z fontanną. Inwestycja przewiduje budowę fontanny wraz z niezbędną infrastrukturą, przebudowę miejsc parkingowych i drogi dojazdowej, oświetlenie i inne elementy małej architektury, oraz ukształtowanie zieleni (miejsce realizacji: 66 – 210 Zbąszynek,

	<p>działka ewidencyjna nr 195/39; obręb ewidencyjny: 1. jednostka ewidencyjna: Zbąszynek – Miasto),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont, przebudowa i budowa parkingów, ciągów pieszo – jezdnych, chodnika, boiska i zjazdów, w Zbąszynku (miejsce realizacji: 66 – 210 Zbąszynek, działka ewidencyjna nr 150/9, 150/6, 150/5, 146, 145/2, 182/4, obręb ewidencyjny: 1, jednostka ewidencyjna: Zbąszynek – Miasto) <p>Przebudowa dawnego targowiska miejskiego. Projekt służy stworzeniu reprezentacyjnego terenu zieleni publicznej urzędzonej. Na terenie objętym opracowaniem trzeba pogodzić ze sobą różne funkcje tj.: wydzielony plac bezpieczny dla odpoczywających a szczególnie dla bawiących się dzieci, komunikację dla samochodów korzystających z miejsc postojowych, komunikację pieszą łączącą ulice: Długą i Wojska Polskiego, jak i dostęp swobodny do obiektów handlowych. Przewidziano stworzenie wzdłuż naturalnego ciągu pieszego placu na schemacie geometrycznym – na planie dwóch kół przenikających się - powiązanych ze sobą poprzez odpowiednie ułożenie nawierzchni, z fontanną posadzkową zlokalizowaną na jednym "kole" placu w formie dwóch półokręgów i ich środka. Aby naturalnie oddzielić komunikację samochodową i wydzielić optycznie plac zaprojektowano trawnik na skarpach o nie dużym spadku, w których "wycięto" okręgi placu oddzielając je murkiem z palisady.</p> <p>Remont, przebudowa i budowa parkingów, ciągów pieszo – jezdnych, chodnika, boiska i zjazdów. Zaprojektowano boisko wielofunkcyjne do gry w koszykówkę i siatkówkę. Boisko wielofunkcyjne, ogrodzone, ogólnodostępne i oświetlone, o nawierzchni sztucznej z nieograniczonym dostępem. Wydzielono utwardzony teren przeznaczony na parking dla 15 rowerów oraz miejsce rekreacji indywidualnej w tym ławki parkowe i źródło uliczne z wodą zdatną do picia. Przy boisku wydzielono parking dla samochodów osobowych w ilości 12 stanowisk, umożliwiające parkowanie samochodów osobom dojeżdżającym na boisko. Wschodnią część terenu zagospodarowano parkingiem dla samochodów osobowych z jezdnią jednokierunkową, parking ogólnodostępny, bez ograniczeń, przeznaczony przede wszystkim dla mieszkańców pobliskiego osiedla. Komunikacja w obrębie parkingu jezdniami jednokierunkowymi z wjazdem od ulicy Sportowej i wyjazdem na ulicę Długą.</p> <p>Niniejszy projekt jest niezbędny do realizacji celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
<p>Miejsce przeprowadzenia projektu</p>	<p>Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (Obszar funkcjonalny nr 2: ZBĄSZYNEK, ulice: Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa; Obszar funkcjonalny nr 7: ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 - 16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14)</p>
<p>Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)</p>	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę społeczną – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki utworzeniu atrakcyjnej przestrzeni publicznej, miejsc spotkań dla lokalnej społeczności, zostanie uruchomiona funkcja integracyjna przestrzeni rewitalizowanej w wyniku przedmiotowego projektu. W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych. - sferę przestrzenno-funkcjonalną – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczasowy chaos w zakresie zabudowy. W wyniku jej realizacji uporządkowana zostanie przestrzeń publiczna w obrębie ulic objętych projektem, zostaną nadane nowe funkcje konkretnym przestrzeniom w obrębie tej części rewitalizowanego obszaru, będą to funkcja o charakterze gospodarczym, jak również o charakterze rekreacyjno-kulturalno-społecznym, służące również celom integracyjnym, są to części wspólne i miejsca spotkań w przestrzeni publicznej, ciągi piesze i jezdne, miejsca postojowe. - sferę infrastrukturalno-gospodarczą – dzięki zagospodarowaniu bezpośrednio przylegającego terenu, na którym zlokalizowane zostaną trawniki i piesze oraz jezdne ciągi komunikacyjne, w tym również drogi wewnętrzne – w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura obszaru zdegradowanego Zbąszynka. <p>Ponadto inwestycja wpłynie na poprawę infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społecznej obszaru objętego niniejszym projektem – powstanie boiska, miejsca spotkań, ciągi pieszo-jezdne.</p> <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstaną atrakcyjne obszary przestrzeni publicznej obszaru zdegradowanego.</p>

	<p>- sferze środowiskowej – dzięki realizacji projektu i uzupełnieniu brakującej infrastruktury kanalizacji deszczowej projekt ma pozytywny wpływ na rozwiązywanie problemów w sferze środowiskowej. Wpływa poprzez to na uregulowanie odprowadzania wód opadowych, przez co zmniejsza się ryzyko zalań i wystąpienia lokalnych podtopień w wyniku intensywnych opadów.</p> <p>Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi zdegradowanemu. Uporządkowanie przestrzeni i utworzenie miejsc spotkań pozwoli stworzyć przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w patologicznym środowisku.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty: Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsca spotkań lokalnej społeczności – powstanie w wyniku realizacji projektu przynajmniej 1 takie miejsce (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót) - ciągi piesze i jezdne – w ramach projektu przebudowane zostaną istniejące ciągi piesze i jezdne – o długości przynajmniej 100 m (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót) - powstaną obszary zielone – przynajmniej 1 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót) - powstaną elementy infrastruktury sportowej – 1 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót). - powstanie przynajmniej 5 nowych miejsc postojowych (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót) <p>Rezultaty: Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Zespołu ds. Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - w wyniku realizacji projektu w miejscu spotkań zostaną zrealizowane przynajmniej 4 inicjatywy lokalnej społeczności w zakresie działań aktywizacyjno-integrujących - zmniejszy się poziom zagrożenia w tym szkód w związku z występowaniem wód opadowych w wyniku intensywnych opadów (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót oraz monitoring zdarzeń kryzysowych, prowadzonych przez Służby Zarządzania Kryzysowego) - realizacja projektu da dobry przykład w zakresie porządkowania przestrzeni, w wyniku czego w najbliższej okolicy zostaną zrealizowane przynajmniej 2 inwestycje w zakresie uporządkowania prywatnych posesji (np. podwórek)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	5 000 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	4 250 000,00 zł – środki unijne w ramach RPO – Lubuskie 2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) 750 000,00 – budżet Gminy Zbąszynek

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego podstawowego nr 13

Nazwa przedsięwzięcia	Rozbudowa domu kultury w Zbąszynku
------------------------------	------------------------------------

Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana / wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury ZOK
Pozostali interesariusze działań i ich rola w działaniach	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego (Zbąszynek) – w wyniku realizacji projektu zyskają atrakcyjną instytucję kultury, poprawi się Estetyka obszaru, poprawi się infrastruktura kulturalna, co zwiększy zainteresowanie mieszkańców własnym miejscem zamieszkania i wpłynie na wzrost poziomu integracji i poczucia lokalnej tożsamości. Jako wyborcy mieszkańcy mają pośredni wpływ na realizację działania – m.in. poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Gminy. Mieszkańcy są żywotnie zainteresowani inwestycją, pozwoli ona stworzyć istotny element lokalnej tożsamości, co pozwoli zwiększyć poziom zadowolenia ze swojej małej ojczyzny.</p> <p>Osoby niepełnosprawne – dzięki realizacji zadania zostaną wyeliminowane bariery funkcjonalne w infrastrukturze kulturalnej.</p> <p>Organizacje pozarządowe działające w sferze kultury – zainteresowane współpracą w zakresie organizacji działalności kulturalno-edukacyjnej, związanej również z animacją działań kulturalnych. Inwestycja zwiększy możliwość realizacji takich działań, obecnie brak możliwości korzystania z obiektu z uwagi na ograniczenia funkcjonalne. Ponadto poprawi się możliwość współpracy w tym zakresie ze Zbąszyneckim Ośrodkiem Kultury. Organizacje, współpracując ze Zbąszyneckim Ośrodkiem Kultury i Gminą Zbąszynek mają też pośredni wpływ na realizację działania. Organizacje pozarządowe, w szczególności działające w obszarze Kultury są zainteresowane projektem, biorą udział w spotkaniach, pod kątem uzyskania wiedzy nt. możliwości późniejszego wykorzystania powstałych efektów w swojej działalności. Wykorzystanie efektów zadania NGOs będą mogły wpleść we własne działania, mające m.in. na celu aktywizację społeczną.</p> <p>Personel Domu Kultury – jest zainteresowany realizacją projektu, bowiem w jego wyniku poprawią się warunki pracy. Będzie miało miejsce unowocześnienie placówki i zmiana jej wizerunku.</p> <p>Przedsiębiorcy – w szczególności działający w obrębie usług turystycznych, są zainteresowani realizacją działania, ze względu na wzrost estetyki przestrzeni obszaru, jak również funkcjonalności budynku ZOK, który mogliby wykorzystać do własnych celów. Dzięki wzrostowi atrakcyjności Ośrodka wzrasta możliwość realizacji różnych działań kulturalnych, wzrasta też atrakcyjność lokalizacji, co łącznie może mieć wpływ na wzrost liczby przyjezdnych. Przedsiębiorcy biorą udział w spotkaniach, celem zyskania wiedzy i kompetencji w zakresie wykorzystania efektów we własnej działalności gospodarczej, np. do wykorzystania ZOK w działalności turystycznej</p>
Zakres realizowanego zadania	Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa ZOKu. Celem podjętych działań będzie doprowadzenie pomieszczeń wewnątrz do stanu umożliwiającego użytkowanie budynku przez działającą w nim instytucję. W tym celu projektuje się dopasowanie pomieszczeń do przewidzianej przez Inwestora funkcji z dostawaniem ich do obecnie obowiązujących

	<p>przepisów. Ponadto w obiekcie zostaną przygotowane pomieszczenia dla biblioteki publicznej.</p> <p>Przebudowa budynku polegająca na dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji na potrzeby realizacji działań w zakresie edukacji kulturowej, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz realizacji badań w obszarze kultury. Dostosowanie przestrzeni do obowiązujących standardów pomieszczeń użyteczności publicznej respektującej współczesne normy p.poż, dostępu obiektu dla osób niepełnosprawnych, m.in. zaplanowana została winda, przebudowa pomieszczeń sanitarnych, komunikacji itp.</p> <p>Niniejsze zadanie jest niezbędne do realizacji, celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
<p>Miejsce przeprowadzenia projektu</p>	<p>Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany (Obszar funkcjonalny nr 2: ZBĄSZYNEK, ulice Wojska Polskiego po str. zach. 15, 26-27, 29-31, 35-37, 41-43, 45-49, 55, 55A, 31B po str. wsch. 20, 24-48; Długa 2, 4-9, 29, 31-39, Sportowa 1-2, Warszawska 1-2, Targowa; Krótka 1-8; Mała, Wąska, Klubowa;</p> <p>Obszar funkcjonalny nr 7: ZBĄSZYNEK, ulice: Kosieczńska 1-4; Szeroka 1-35; Bydgoska 1 - 16; Wrocławska; Zbąszyńska 1-23, Kolejowa 4; Kasprowicza 1-11, Plac Wolności 1, PCK 13A, 13B, 13C, 14)</p>
<p>Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)</p>	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji budynku Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury, oraz poprawie infrastruktury kulturalnej zaistnieją elementy o silnym impulsie integracyjnym, wokół organizowanych w ZOK zdarzeń można budować poczucie lokalnej tożsamości, co może wpłynąć na poziom integracji oraz na wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców. W związku z powyższym projekt przyczyni się do zmniejszenia problemów społecznych. - sfera przestrzenno-funkcjonalna – Inwestycja dotyczy m.in. realizacji elementu uporządkowania zniszczonego i zaniedbanego krajobrazu w przestrzeni Zbąszynka. W ramach inwestycji zostanie zrewitalizowany budynek Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury. Inwestycja wpłynie na poprawę estetyki obszaru zdegradowanego w Zbąszynku, pozwoli również uruchomić nowe funkcje kulturalne, związane ze zwiększeniem dostępności do usług upowszechnienia kultury świadczonych przez ZOK. Inwestycja zatem pozwoli na powstanie nowych i rozwinięcie istniejących funkcji gospodarczych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych, edukacyjnych i społecznych, związanych z przestrzenią miasta. - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – dzięki realizacji inwestycji, zostanie zrewitalizowany lokalny Ośrodek Kultury, co wpłynie na uruchomienie nowych funkcji o charakterze kulturalnym – zostanie zwiększona świadczona do tej pory ilość usług w ramach działalności ZOK, co będzie miało wpływ również na zwiększenie potencjału rekreacyjno-turystycznego Zbąszynka. Poprawie zatem ulegnie infrastruktura kulturalna oraz rekreacyjno-turystyczna, co związane jest z wyposażeniem ośrodka i możliwości realizacji w nim różnych zdarzeń edukacyjno-kulturalnych. Stąd inwestycja wpłynie na poprawę dostępności usług kulturalnych oraz zakresu dostępnej oferty rekreacyjno-turystycznej, co wpłynie również na zwiększenie liczby miejsc pracy w wyniku inwestycji.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu realizacji każdej z inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych przy każdym ze wskaźników źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rewitalizacja budynku Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury – 1 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym końcowy protokół odbioru robót). - liczba zakupionych elementów wyposażenia Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury – co najmniej 4 elementy (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót i dostaw). <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych przy każdym ze wskaźników źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante (przed rozpoczęciem inwestycji), a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie nowych miejsc pracy w obszarze zdegradowanym – 1 EPC (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu, deklaracje ZUS/RMUA) - realizacja nowych zdarzeń o charakterze edukacyjnym i/lub kulturalnym z wykorzystaniem nowego sprzętu Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury – minimum 2 szt. (źródło informacji: raport z realizacji działań rewitalizacyjnych, dokumentacja fotograficzna)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	10 000 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	8 500 000,00 zł – POIiŚ – na rozbudowę instytucji kultury 1 500,00 zł – Gmina Zbąszynek / Zbąszynecki Ośrodek Kultury

Karta przedsięwzięcia podstawowego nr 14	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zbąszynku.

<p>Pozostali interesariusze działań</p>	<p>Mieszkańcy obszaru zdegradowanego – Obecnie na terenie Gminy nie istnieje wystarczająca liczba miejsc rekreacyjno-sportowych sprzyjających integracji społecznej i utrwalaniu więzi we wspólnocie lokalnej. W wyniku realizacji projektu mieszkańcy zyskają nową estetyczną infrastrukturę użyteczności publicznej (pełnowymiarowa hala sportowa), co wpłynie na poprawę warunków realizacji działań integracyjno-aktywizacyjnych dla mieszkańców miejscowości, w tym dzieci i młodzieży oraz poprawę jakości przestrzeni publicznej w obszarze zdegradowanym, co wpłynie na poprawę ogólnych walorów estetycznych i przestrzenno-funkcjonalnych oraz poprawę jakości infrastruktury społeczno-sportowej.</p> <p>Organizacje Pozarządowe (sportowe) – W chwili obecnej brak pełnowymiarowej hali sportowej w Gminie Zbąszynek. Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku pozwoli na poprawę warunków do uprawiania aktywności sportowej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co realizowane jest w ramach działalności organizacji sportowych, są zatem zainteresowane realizacją inwestycji, pozwoli ona bowiem na zwiększenie jakości ich pracy. Ponadto inwestycja przyczyni się do poprawy atrakcyjności lokalizacji, da zatem również impuls rozwojowo-aktywizacyjny lokalnej społeczności, wspomagając działalność organizacji społecznych w tym zakresie.</p> <p>Lokalni przedsiębiorcy – Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku wpłynie na wzrost atrakcyjności lokalizacji, co poprawi też ogólną estetykę, w jakiej funkcjonują sąsiadujące firmy, wpłynie również na wzrost liczby zdarzeń organizowanych w Zbąszynku, co może wpłynąć na wzrost liczby potencjalnych klientów lokalnych firm (właściciele okolicznych sklepików i punktów usługowych).</p>
<p>Zakres realizowanego zadania</p>	<p>Przedmiotem inwestycji jest budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku. Obiekt będzie mógł pełnić funkcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sportową, • rekreacyjną, • kulturalną • ekspozycyjną, <p>Obiekt przyczyni się do przywrócenia obszarowi zdegradowanemu funkcji społeczno-gospodarczych i udostępnienia nowej atrakcyjnej przestrzeni publicznej o szerokim zakresie wykorzystania. Obiekt będzie miał ponadlokalne oddziaływanie. Aktywność sportowa jest istotna w życiu mieszkańców. Społeczeństwo gminy jest społeczeństwem młodym, wykazującym wielkie zainteresowanie uprawianiem sportu. Na terenie miasta czynnie uprawia sport i jest zrzeszonych w klubach ok. 500 dzieci i młodzieży. Czynnikiem wyraźnie wpływającym na wzrost popularności sportu na terenie powiatu jest wysoki poziom lokalnych zespołów sportowych.</p> <p>Niniejszy projekt wspomaga podejmowane działania rewitalizacyjne. Dotyczy bowiem inwestycji w zdegradowaną tkankę urbanistyczną, w znajdującej się w zdiagnozowanym obszarze zdegradowanym, co pozwoli na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców jak również zwiększy poziom poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.</p> <p>Niniejsze zadanie jest niezbędne do realizacji, celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>

Miejsce przeprowadzenia projektu	Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany: Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę społeczną – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rewitalizacji tkanki urbanistycznej, tj. poprzez budowę hali sportowo – rekreacyjnej zainicjowany zostaje impuls do działań integracyjno-aktywizacyjnych oraz sportowych realizowanych przez mieszkańców obszaru. Atrakcyjna i estetyczna infrastruktura wpływa również na wzrost poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, pozwoli na organizację działań szkolenia sportowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co stanowi alternatywę dla różnych aktywności aspołecznych, oraz działań aktywizacyjno-integracyjnych dla lokalnej społeczności, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem. <p>W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę infrastrukturalno-gospodarczą – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem przestrzeni, w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura sportowa, rekreacyjna i społeczna. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstanie atrakcyjna lokalizacja – hala sportowo-rekreacyjna, jako istotny element lokalnego społeczno-sportowego pejzażu, powstaną nowe usługi o charakterze sportowym i rekreacyjnym, co wpłynie na zwiększenie miejsc pracy dostępnych w obszarze zdegradowanym.</p> <p>Inwestycja wpłynie też w istotny sposób na poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę przestrzenno-funkcjonalną – poprawi się estetyka i zostaną przywrócone oraz nadane nowe funkcje przestrzeni, dzięki powstałej infrastrukturze. Realizacja inwestycji pozwoli na wprowadzenie ładu przestrzennego i poprawę atrakcyjności lokalizacji.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki</p> <p>Produkty:</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <p>- liczba wybudowanych obiektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym – 1 szt. (źródło informacji: końcowy protokół odbioru robót budowlanych)</p> <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości projektu. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - liczba cyklicznych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży zorganizowanych na powstałym obiekcie – co najmniej 2 cykliczne zajęcia (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności) - liczba inicjatyw społecznych, w tym imprez dla lokalnej społeczności podejmowanych z wykorzystaniem powstałej infrastruktury – co najmniej 7 szt. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności) - liczb osób, które wezmą udział w działaniach organizowanych na powstałej infrastrukturze: co najmniej 100 os. (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji; wizja lokalna pracowników biura, zdjęcia i listy obecności)
Okres realizacji	2016-2020
Szacunkowa wartość projektu	10 000 000,00zł
Przewidywane źródła finansowania	3 300 000,00 zł – Budżet RP, w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej 7 200 000,00 zł – Gmina Zbąszynek

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego PODSTAWOWEGO nr 15

Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie przestrzeni między blokami mieszkalnymi – utworzenie miejsc spotkań i integracji; poprawa infrastruktury technicznej, co pozwoli na wydobycie potencjału przestrzeni wspólnej
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana / wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera społeczna Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Wspólnoty Mieszkańców, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
Pozostali interesariusze działań i ich rola w działaniach	<p>Mieszkańcy obszarów zdegradowanych – są zainteresowani poprawą estetyki i warunków w zakresie codziennego funkcjonowania.</p> <p>Organizacje pozarządowe – zainteresowane współpracą w zakresie organizacji działalności aktywizującej społeczność lokalną w powstałych miejscach spotkań, jako partycypujący w podejmowaniu decyzji mają wpływ na realizację działania.</p> <p>Przedsiębiorcy – w szczególności działający w obrębie usług turystycznych, są zainteresowani realizacją działania, ze względu na wzrost estetyki przestrzeni obszaru, dzięki czemu wzrasta atrakcyjność lokalizacji, co może mieć wpływ na wzrost liczby przyjezdnych. Jako partycypujący w podejmowaniu decyzji mają wpływ na realizację działania.</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej – zainteresowany realizacją działań, ponieważ inwestycja wpływa na integrację społeczności lokalnych, przez co tworzy się doskonały klimat do pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem i przeciwdziałania zdiagnozowanym problemom społecznym w zakresie wykluczenia.</p>

Zakres realizowanego zadania	<p>Działanie to dotyczy utworzenia miejsc spotkań i integracji w przestrzeni między budynkami mieszkalnymi w tym, związane to będzie z poprawą infrastruktury technicznej (drogi, nawierzchnie, infrastruktura rekreacyjna: place zabaw, skwery miejsca postojowe, chodniki), co łącznie pozwoli na wydobywanie potencjału przestrzeni wspólnej.</p> <p>W ramach zadania będą mieć miejsce następujące działania: zagospodarowanie terenów zielenią, wykonanie małej architektury, wykonanie ciągów spacerowych, wykonanie miejsc spotkań, wykonanie miejsc postojowych – poprawa funkcjonalności przestrzeni i nadanie jej nowych funkcji o charakterze rekreacyjnym i społecznym.</p> <p>Niniejszy projekt jest niezbędny do realizacji celem właściwej i planowej organizacji działań rewitalizacyjnych, obejmuje teren, który jest bardzo istotny z punktu widzenia planów rewitalizacyjnych.</p>
Miejsce przeprowadzenia projektu	<p>Gmina Zbąszynek, obszar zdegradowany i rewitalizowany: Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręccko (Obszar 15).</p>
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę przestrzenno-funkcjonalną – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczasowy chaos w zakresie zabudowy. W wyniku jego realizacji uporządkowana zostanie przestrzeń publiczna pomiędzy budynkami mieszkalnymi (najczęściej bloki wielorodzinne) zostaną nadane nowe funkcje przestrzeniom między zabudowaniami, będą to funkcje o charakterze rekreacyjnym i społecznym, służące również celom integracyjnym, są to części wspólne i miejsca spotkań w przestrzeni publicznej, ciągi piesze i jezdne, miejsca postojowe. - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – dzięki zagospodarowaniu zaniedbanego obszaru między blokami, na którym zlokalizowane zostaną miejsca rekreacyjne, miejsca spotkań, mała architektura, skwery, trawniki, miejsca postojowe oraz piesze i jezdne ciągi komunikacyjne, w tym również drogi wewnętrzne – w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura Obszaru Zdegradowanego. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu powstaną atrakcyjne obszary przestrzeni publicznej obszaru zdegradowanego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera społeczna – projekt wpływa również pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki utworzenia atrakcyjnej przestrzeni publicznej, miejsc spotkań dla lokalnej społeczności, zostanie uruchomiona funkcja integracyjna przestrzeni rewitalizowanej w wyniku przedmiotowego projektu. W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych. Wzrośnie zdolność społeczności do integracji i akceptacji siebie nawzajem, co wpłynie na aktywizację i zwiększenie ilości bodźców stymulujących wyjście z sytuacji kryzysowych osób zagrożonych wykluczeniem <p>Projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi zdegradowanemu. Uporządkowanie przestrzeni pomiędzy blokami i utworzenie miejsc spotkań pozwoli stworzyć przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w patologicznym środowisku.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p>

- miejsca spotkań lokalnej społeczności – powstaną w wyniku realizacji projektu przynajmniej 3 takie miejsca (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót);
- ciągi piesze i/lub jezdne – w ramach projektu przebudowane zostaną istniejące ciągi piesze i/lub jezdne, które będą niezbędne do rewitalizacji przestrzeni międzyblokowej – o łącznej długości przynajmniej 250 m (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót);
- powstaną elementy małej architektury – przynajmniej 8 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót);
- powstanie przynajmniej 5 nowych miejsc postojowych (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót);
- powstaną nowe lub zostaną zrewitalizowane stare zaniedbane place zabaw – co najmniej 2 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót);
- powstaną nowe lub zostaną zrewitalizowane istniejące zaniedbane tereny zielone lub skwery – co najmniej 2 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót);

Rezultaty:

Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.

- w wyniku realizacji projektu w miejscu spotkań zostanie zrealizowanych przynajmniej 5 inicjatyw lokalnych społeczności w zakresie działań aktywizacyjno-integrujących (np. festyn osiedlowy);
- w przestrzeniach poddanych rewitalizacji w ramach tego zadania zmniejszy się ilość wybryków chuligańskich – o co najmniej 15% (źródło informacji: lokalny posterunek policji)
- realizacja projektu da dobry przykład w zakresie porządkowania przestrzeni, w wyniku czego w najbliższej okolicy zostaną zrealizowane przynajmniej 2 inwestycje w zakresie uporządkowania prywatnych posesji (np. podwórek) – źródło informacji: raport Biura Rewitalizacji z działań rewitalizacyjnych właścicieli prywatnych posesji w obszarze zdegradowanym.

Okres realizacji	2018-2020
Szacunkowa wartość projektu	500 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	150 000,00 zł – Wspólnoty Mieszkaniowe 150 000,00 zł budżet Gminy Zbąszynek 200 000,00 zł – środki UE w ramach PROW 2014-2020 (środki w dyspozycji LGD)

9. Charakterystyka (zbiorczy opis) pozostałych/uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Ponadto celem realizacji celów niniejszego Programu Rewitalizacji, w kontekście wymogu jego kompleksowości i komplementarności w ramach inwestycji rewitalizacyjnych będą realizowane następujące działania. Są to działania, które trudno zidentyfikować indywidualnie, natomiast są one oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Poniższe działania wykorzystują lokalne potencjały, w tym potencjały instytucjonalne znajdujące się w obszarze rewitalizacji. W ich realizację będą zaangażowane Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zbąszynku, Instytucje oświatowe Gminy Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku, Związki Wyznaniowe, Organizacje Pozarządowe. Ponadto na poziomie operacyjnym Program rewitalizacji zakłada wykorzystanie zdolności instytucjonalnych podmiotów zewnętrznych, takich jak m.in. Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Ponadto w realizacji działań zakłada się wykorzystanie narzędzi ekonomii społecznej, ponadto preferowany sposób podejścia do realizacji Przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zarówno podstawowych, jak i uzupełniających, wymienionych poniżej gwarantuje uzyskanie komplementarności w wymiarze przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, komplementarność międzyokresową oraz w zakresie źródeł finansowania.

Pozostałe planowane działania (uzupełniające), realizowane przez różne instytucje z obszaru rewitalizowanego:

Wykaz przedsięwzięć uzupełniających:

1. Rewitalizacja pozostałej tkanki urbanistycznej w obszarze zdegradowanym, w tym działania termomodernizacyjne – w szczególności zabytkowych kamienic, obiektów sakralnych oraz budynków mieszkalnych i usługowych.
2. Rewitalizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz w tkankę urbanistyczną gminy, przywracająca dawną świetność istniejącej zabudowie i porządkującą przyległy teren
3. Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzowanie procesu rewitalizacji
4. Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości.

Szczegóły przedstawiamy poniżej w kartach poszczególnych przedsięwzięć.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego uzupełniającego nr 1

Nazwa przedsięwzięcia

Rewitalizacja pozostałej tkanki urbanistycznej w obszarze zdegradowanym, w tym działania termomodernizacyjne – w szczególności zabytkowych kamienic, obiektów sakralnych oraz budynków mieszkalnych i usługowych

Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana-/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera społeczna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, jednostki organizacyjne JST, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne, związki wyznaniowe, osoby prywatne.
Zakres realizowanego zadania	<p>W wyniku realizacji projektu będą miały miejsce inwestycje, polegające na rewitalizacji, w tym termomodernizacji budynków i infrastruktury, stanowiących tkankę urbanistyczną obszaru rewitalizacji, w tym w szczególności obiektów zabytkowych, sakralnych oraz mieszkalnych i usługowych. Projekt dotyczy przywracania starych funkcji rewitalizowanych budynków, oraz uruchamianie nowych, w tym funkcji społecznych, administracyjnych, edukacyjnych, kulturalnych, gospodarczych, turystycznych i in.</p> <p>W ramach termomodernizacji realizowane będą działania dotyczące wzrostu efektywności energetycznej poszczególnych budynków, w tym docieplenie przegród poziomych i pionowych, wymiana źródła ciepła, wymiana stolarki okiennieo-drzwiowej, wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii, wymiana oświetlenia wewnętrznego (zależnie od wskazań zawartych w audycie energetycznym do każdego budynku).</p>
Miejsce przeprowadzenia projektu	Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rozwojowi usług administracyjnych, społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, turystycznych, edukacyjnych lub kulturowych, jakie zostaną uruchomione dzięki realizacji przedmiotowych inwestycji, mieszkańcy obszaru zdegradowanego, w tym osoby dotknięte sytuacją kryzysową zyskują dodatkowy silny impuls aktywizacyjny. W związku z powyższym projekt przyczyni się również do eliminacji problemów społecznych. - sferę przestrzenno-funkcjonalnej – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbane i zniszczone zabudowania. Przy czym projekt wpłynie na uporządkowanie przestrzeni w zakresie przyległego do nieruchomości terenu. Inwestycje wpłyną też na nadanie nowych funkcji rewitalizowanych nieruchomości, co związane będzie ze zwiększeniem dostępności i zakresu usług, oferowanych w poszczególnych budynkach. - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem bezpośrednio przylegających przestrzeni (m.in.. chodniki, parkingi, podwórka), w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura obszaru zdegradowanego. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu budynki objęte inwestycjami zwiększą swoją atrakcyjność, co wpłynie na znaczną poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego, jak również poprawę jakość infrastruktury usługowej i administracyjnej.</p>

	<p>-sfera środowiskowa – w wyniku działań termomodernizacyjnych, poprawi się efektywność energetyczna poszczególnych budynków, redukcji ulegnie emisja CO₂, co wpłynie na poprawę jakości powietrza w najbliższej okolicy.</p> <p>Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi poddanemu rewitalizacji. Tworzy przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w środowisku dotkniętym szeregiem zjawisk patologicznych.</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru</p>	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rewitalizacja obiektów, w tym budynków i ich otoczenia – co najmniej 5 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót). - termomodernizacja obiektów mieszkalnych i usługowych – co najmniej 5 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót). <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex-post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uruchomionych nowych funkcji w obiektach objętych działaniem – co najmniej 3 szt. (źródło informacji: sprawozdanie Biura rewitalizacji z osiągnięcia efektów projektu, raport z wizji lokalnej) - zmniejszy się zużycie energii w budynkach poddanych rewitalizacji, gdzie planowane są działania termomodernizacyjne – średnio o 20 % względem zużycia energii sprzed realizacji inwestycji (źródło informacji: dokumentacja techniczna, w tym audyty energetyczne dla danego budynku). - zmniejszy się emisja CO₂ w budynkach poddanych rewitalizacji, gdzie planowane są działania termomodernizacyjne – średnio o 20 % względem zinwentaryzowanej emisji sprzed realizacji inwestycji (źródło informacji: dokumentacja techniczna, w tym audyty energetyczne dla danego budynku).
<p>Okres realizacji</p>	<p>2017-2020</p>
<p>Szacunkowa wartość projektu</p>	<p>3 000 000,00 zł</p>
<p>Przewidywane źródła finansowania</p>	<p>1 000 000,00 zł – środki prywatne (właściciele obiektów, w tym zabytkowych kamienic) 750 000,00 zł – środki Ministerstwa Kultury przeznaczone na modernizację zabytków (w ramach środków krajowych) 500 000,00 – środki UE w ramach RPO – Lubuskie 2020 (EFRR) 150 000,00 zł – środki Związków Wyznaniowych;</p>

450 000,00 – budżet JST;
150 000,00 – budżet RP/premia termomodernizacyjna.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego UZUPEŁNIAJĄCEGO nr 2

Nazwa przedsięwzięcia	Rewitalizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz w tkankę urbanistyczną gminy, przywracająca dawną świetność istniejącej zabudowie i porządkującą przyległy teren
Charakter/rodzaj działania	Inwestycja budowlana-/ wysokonakładowa
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera społeczna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, jednostki organizacyjne JST, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe
Zakres realizowanego zadania	<p>W wyniku realizacji projektu będą miały miejsce inwestycje, polegające na rewitalizacji, w tym termomodernizacji budynków użyteczności publicznej. Projekt dotyczy przywracania starych funkcji rewitalizowanych budynków, oraz uruchamianie nowych, w tym w funkcji społecznych, administracyjnych, edukacyjnych, kulturalnych.</p> <p>W ramach termomodernizacji realizowane będą działania dotyczące wzrostu efektywności energetycznej poszczególnych budynków, w tym docieplenie przegród poziomych i pionowych, wymiana źródła ciepła, wymiana stolarki okienno-drzwiowej, wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii, wymiana oświetlenia wewnętrznego (zależnie od wskazań zawartych w audycie energetycznym do każdego budynku).</p>
Miejsce przeprowadzenia projektu	Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sferę przestrzenno-funkcjonalnej – Inwestycja jest elementem porządkującym dotychczas zaniedbane i zniszczone zabudowania. Przy czym projekt wpłynie na uporządkowanie przestrzeni w zakresie przyległego do nieruchomości terenu. Inwestycje wpłyną też na nadanie nowych funkcji rewitalizowanych nieruchomości, co związane będzie ze zwiększeniem dostępności i zakresu usług, oferowanych w poszczególnych budynkach. - sferę infrastrukturalno-gospodarczą – dzięki realizacji projektu zrealizowane zostaną zadania związane z zagospodarowaniem bezpośrednio przylegających przestrzeni (m.in.. chodniki, parkingi, podwórka), w tym zakresie zostanie poprawiona infrastruktura obszaru zdegradowanego. <p>Ponadto zaznaczyć należy, że w wyniku realizacji projektu budynki objęte inwestycjami zwiększą swoją atrakcyjność, co wpłynie na znaczną poprawę walorów estetycznych obszaru zdegradowanego, jak również poprawę infrastruktury usługowej i administracyjnej.</p>

	<p>- sfera społeczna – projekt wpływa pozytywnie na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, dzięki rozwojowi usług administracyjnych, społecznych, edukacyjnych lub kulturowych, jakie będą miały miejsce w budynkach objętych działaniami. W związku z powyższym projekt przyczyni się do również do eliminacji problemów społecznych.</p> <p>-sfera środowiskowa – w wyniku działań termomodernizacyjnych, poprawi się efektywność energetyczna poszczególnych budynków, redukcji ulegnie emisja CO2, co wpłynie na poprawę jakości powietrza w najbliższej okolicy.</p> <p>Ponadto co należy podkreślić projekt wydobywa potencjał i nadaje charakter obszarowi poddanemu rewitalizacji. Tworzy przestrzeń przyjazną dla lokalnej społeczności, poprawiającą procesy integracyjno-aktywizacyjne w patologicznym środowisku.</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru</p>	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rewitalizacja budynków użyteczności publicznej – co najmniej 3 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót). - termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – co najmniej 3 szt. (źródło informacji: dokumentacja budowlana powykonawcza, w tym protokół odbioru robót). <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - uruchomienie nowych usług w budynkach objętych działaniem, wpływających na nadanie nowych funkcji w danej lokalizacji – co najmniej w 3 budynkach (źródło informacji: sprawozdanie Biura rewitalizacji z osiągnięcia efektów projektu, raport z wizji lokalnej) - zmniejszy się zużycie energii w budynkach poddanych rewitalizacji, gdzie planowane są działania termomodernizacyjne – średnio o 20 % względem zużycia energii sprzed realizacji inwestycji (źródło informacji: dokumentacja techniczna, w tym audyty energetyczne dla danego budynku). - zmniejszy się emisja CO2 w budynkach poddanych rewitalizacji, gdzie planowane są działania termomodernizacyjne – średnio o 20 % względem zinventaryzowanej emisji sprzed realizacji inwestycji (źródło informacji: dokumentacja techniczna, w tym audyty energetyczne dla danego budynku).
<p>Okres realizacji</p>	<p>2017-2022</p>

Szacunkowa wartość projektu	3 000 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	2 550 000,00 zł - środki UE w ramach RPO – Lubuskie 2020 (EFRR) 450 000,00 – budżet JST, instytucji publicznych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego UZUPEŁNIAJĄCEGO nr 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzowanie procesu rewitalizacji
Charakter/rodzaj działania	Działanie administracyjne/ beznakładowe
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera społeczna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek
Zakres realizowanego zadania	Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzowanie procesu rewitalizacji polegają na uruchomieniu/ uaktualnieniu następujących procedur <ul style="list-style-type: none"> ○ Budżet obywatelski – Przygotowanie założeń wdrożenia zasad budżetu obywatelskiego do wdrożenia w ramach Budżetu Gminy. Przygotowanie Regulaminu zasad, jak również wdrożenie założeń w praktyce. W Budżecie obywatelskim przy ocenie złożonych propozycji do budżetu zostanie uwzględniona dodatkowa punktacja za działania wskazane w Programie Rewitalizacji. W budżecie obywatelskim przykładowo będą wyodrębnione takie działania jak np. „działania sąsiedzkie” - ustalenie dodatkowego kryterium punktowego + regularne zwiększanie kwoty. ○ Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – modyfikacja programu pod kątem Programu rewitalizacji, w tym uzupełnienie katalogu konkursów o działania ważne i planowane w ramach Programu rewitalizacji, w tym dołożenie m.in. do kryteriów oceny składanych w ramach otwartych konkursów ofert przez NGOs dodatkowych punktów propozycję działań wskazanych w Programie Rewitalizacji. W przypadku postawienia w ramach programu rewitalizacji infrastruktury rekreacyjno-turystycznej (np. siłowni na świeżym powietrzu, miejsca spotkań, placu zabaw, itd.) będzie wskazana dodatkowa punktacja w konkursach dla organizacji za wykorzystanie tej infrastruktury w proponowanych działaniach pożytku publicznego.
Miejsce przeprowadzenia projektu	Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na	<p>Investycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <p>- sfery przestrzenno-funkcjonalnej – działanie ułatwia wdrażanie rewitalizacji i oddziaływania na sferę przestrzenną jak również na nadawania nowych funkcji.</p>

poszczególne obszary)	<ul style="list-style-type: none"> - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – działanie ułatwia wdrażanie rewitalizacji i oddziaływania na sferę infrastrukturalno-gospodarczą, w zakresie premiowania działań, poprawiających sytuację w tej sferze - sfera społeczna – działanie ułatwia wdrażanie rewitalizacji i oddziaływania na sferę społeczną, w zakresie premiowania działań poprawiających sytuację w tej sferze - sfera środowiskowa – działanie ułatwia wdrażanie rewitalizacji i oddziaływania na sferę środowiskową, w zakresie premiowania działań, poprawiających sytuację w tej sferze
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożenie budżetu obywatelskiego – 1 szt. (źródło informacji: uchwał budżetowa). - wdrożenie Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi premiującymi działania w obszarze rewitalizacji – 1 szt. (źródło informacji: Uchwała Rady Gminy przyjmująca Program Współpracy z Organizacjami pozarządowymi) <p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Złożone oferty NGO w ramach ogłoszonych konkursów ofert na działania uwzględnione w Programie Rewitalizacji – na najmniej 1 szt./rok (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji, Raport z wizji lokalnej w zakresie działalności i/lub funkcjonowania obiektów) - Propozycje do budżetu obywatelskiego, dotyczące inwestycji obywatelskich w obszarze rewitalizowanym – na najmniej 1 szt./rok (źródło informacji: sprawozdanie z realizacji projektu Biura Rewitalizacji, Raport z wizji lokalnej w zakresie działalności i/lub funkcjonowania obiektów)
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	0,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	-

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego UZUPEŁNIAJĄCEGO nr 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości.
Charakter/rodzaj działania	Działanie miękkie/ średnionakładowe
Obszar problemowy, na który oddziałuje przedsięwzięcie	Sfera infrastrukturalno-gospodarcza, Sfera społeczna Sfera środowiskowa
Podmioty odpowiedzialne za realizację	Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury, Instytucje oświatowe Gminy Zbąszynek, Związki Wyznaniowe, Organizacje Pozarządowe
Zakres realizowanego zadania	Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości. <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie/utworzenie wystawy starych fotografii Gminy Zbąszynek – pokazanie przypomnienie czasów świetności – wystawa w Ośrodku Kultury. • Utworzenie nagrody społecznika roku – może nawet nagroda finansowa, albo mikro grant na działania. • Bank czasu – działania sąsiedzkie – wymiana umiejętności (drobne naprawy, korepetycje, pisanie pism, opieka nad dziećmi) – zadanie może być realizowane w ramach działalności centrum organizacji. • Letnie kino - może być drobno odpłatne – np. 2 zł. Do takiego działania można pozyskać partnera biznesowego – np. lokalny oddział banku. • Konkursy dla mieszkańców (np. z „galą” na zakończenie + jakaś nagroda) <ul style="list-style-type: none"> - na najbardziej ukwieconą ulicę, podwórko, skwer itp. - fotograficzny, malarski • Organizowanie plenerów dla artystów – współpraca z organizacjami.
Miejsce przeprowadzenia projektu	Zbąszynek (obszar 2 i 7), Dąbrówka (Obszar 10); Rogoziniec (Obszar 12); Kosieczyn (Obszar 14); Kręcko (Obszar 15).
Uzasadnienie realizacji (w odniesieniu do przewidywanego oddziaływania na poszczególne obszary)	<p>Inwestycja rozwiązuje następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfera infrastrukturalno-gospodarcza – działanie wpływa na poziom aktywności społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, jak również na poziom integracji społeczności lokalnej, co przyczynia się do poprawy kondycji psychofizycznej osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, w związku z powyższym działania zwiększa możliwość powrotu przez tych ludzi na rynek pracy i w efekcie poprawy sytuacji na rynku pracy, jak również zwiększenie gotowości osób zaangażowanych w działania do podjęcia działalności gospodarczej - sfera społeczna – działanie wpływa pozytywnie na poziom integracji i aktywizacji społecznej. Uczestnicy działań, zwiększają swoje kompetencje interpersonalne i w efekcie stają na drodze wyjścia z osobistej sytuacji kryzysowej. - sfera środowiskowa – działanie zwiększa świadomość uczestników w zakresie potrzeb dbania o środowisko, wpłynie zatem na poprawę sytuacji w tej sferze
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru	<p>Wskaźniki:</p> <p>Produkty</p> <p>Ocena osiągnięcia produktów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu: po zakończeniu inwestycji, przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji)</p> <p>- Liczba działań/ inicjatyw zrealizowanych w ramach zadania – 6 szt. (źródło informacji: Raport z realizacji zadania, dokumentacja fotograficzna).</p>

	<p>Rezultaty:</p> <p>Ocena osiągnięcia rezultatów będzie miała miejsce na podstawie monitoringu przez członków Biura Rewitalizacji na podstawie wskazanych źródeł informacji/weryfikacji. Najpierw na etapie realizacji zostanie wykonany pomiar ex-ante, a następnie odbędzie się pomiar ex – post po zakończeniu inwestycji, który będzie powtarzany co 12 miesięcy od czasu dokonania pierwszego pomiaru ex-post, przez cały okres trwałości. Z każdego badania monitoringowego powstanie stosowny raport.</p> <p>- liczba uczestników działań: co najmniej 150 os. / rok (źródło informacji: Raport z realizacji zadania, dokumentacja fotograficzna)</p> <p>- poprawa poziomu integracji i aktywności społecznej mieszkańców obszaru zdegradowanego – co najmniej 10 os. (źródło informacji: Raport z ankietyzacji, na podstawie przeprowadzonych ankiet z wybranymi uczestnikami działań ex ante i ex post)</p>
Okres realizacji	2017-2020
Szacunkowa wartość projektu	500 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	50 000 zł – budżet Gminy Zbąszynek 450 000 ,- zł – źródła zewnętrzne, w tym środki UE (PROW w ramach LGD, EFS w ramach RPO Lubuskie 2020), środki PO FIO, Mechanizm Szwajcarski, Mechanizm Norweski, dotacje Ministra Kultury, Ministra Sportu, fundacje korporacyjne (banki itp.), działania partnerskie z innymi gminami z nad Odry.

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Komplementarność poszczególnych działań rewitalizacyjnych inwestycyjnych i miękkich względem siebie jest pokazana w tabeli poniżej:

		Działanie inwestycyjne													
		Działania podstawowe												Działania uzupełniające	
		Dostosowa nie pałacu i przyległego parku w miejscowoś ci Dąbrówka Wielkopols ka do nowych funkcji społeczno- gospodarcz ych	Remont, przebudo wa i rozbudow a sali wiejskiej w Rogozińc u	Przebudo wa dawnego budynku internatu w Zespole Szkół Leśnych w Rogozińc u	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjn ego z domem ludowym w Kosieczynie	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjn ego w Kręcku	Przebudo wa sali wiejskiej w miejscowo ści Kręcko	Przebudo wa pomieszc zeń po byłej zakładow ej przychodn i zdrowia PKP w Zbąszynku	Przebudo wa Zespołu Szkół Techniczn ych w Zbąszynku ul. Kolejowa 4	Rewitaliza cja centrum miejscowo ści Zbąszynek	Rozbudo wa domu kultury w Zbąszynk u	Budowa pełnowymiar owej hali sportowej w Zbąszynku	Zagospodarow anie przestrzeni między blokami mieszkalnymi – utworzenie miejsc spotkań i integracji; poprawa infrastruktury technicznej	Rewitalizacja pozostałej tkanki urbanistycznej w obszarze zdegradowanym, w tym działania termomodernizac yjne	Rewitalizacja i termomoderniz acja budynków użyteczności publicznej – inwestycje w poprawę efektywności energetycznej
Działania Miękkie	Działania Podstawowe	Przygotowanie i wdrożenie programu Animacji Środowiskowej													
		Utworzenie Centrum Edukacji Osób dorosłych – aktywizacja zawodowa osób dorosłych													
		Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Zbąszynek													
	Działania uzupełniające	Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzow anie procesu rewitalizacji													
	Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości.														

a. Komplementarność przestrzenna

Projekty rewitalizacyjne, szczegółowo przedstawione powyżej dopełniają się wzajemnie przestrzennie i zachodzi między nimi efekt synergii. Łącznie oddziałują na ten sam problem, co wpływa na spotęgowanie efektu. Sama przestrzeń objęta działaniami (obszar rewitalizacji, który pokrywa się z granicami zidentyfikowanego obszaru zdegradowanego) obejmuje cały obszar, zarówno w zakresie działań inwestycyjnych – które uwzględniają uczestnictwo w działaniach interesariuszy z całego obszaru zdegradowanego, jak również w zakresie planowanych działań o charakterze miękkim, które są skierowane do wszystkich mieszkańców obszaru.

W kartach zadań szczegółowo opisano na jakie problemy każdy projekt wpływa. Wszystkie projekty są planowane do realizacji w obszarze zdegradowanym i w obszarze rewitalizowanym, których granice pokrywają się ze sobą. Tym samym zaproponowane projekty oddziałują na cały obszar dotknięty kryzysem i nie prowadzą do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Cała społeczność lokalna będzie korzystać z efektów lokalnych, nikt nie będzie wykluczony, a działania są tak zaplanowane, aby objąć wszystkie grupy społeczne. Ponadto co ważne z planowanych działań miękkich mogą korzystać również mieszkańcy innych obszarów Gminy, tak aby osoby zagrożone wykluczeniem i potrzebujące wsparcia nie były wykluczone z działań i aby zachować równowagę między poszczególnymi obszarami Gminy i nie doprowadzić do sytuacji, w której problemy mieszkańców obecnie zdefiniowanego obszaru nie przelały się na sąsiedni obszar.

b. Komplementarność problemowa

Planowane przedsięwzięcia dopełniają się tematycznie i w efekcie końcowym będą skutkowały kompleksowym rozwiązaniem problemów. Projekty oddziałują na każdą ze sfer, w której w wyniku diagnozy stwierdzono sytuację kryzysową i na tej podstawie wyznaczono obszar zdegradowany. Są to problemy w sferach: społecznej, infrastrukturalno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej). Co w efekcie doprowadzi do znaczącego zmniejszenia skali występujących problemów determinujących sytuację kryzysową.

Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na zdiagnozowane problemy w poszczególnych obszarach					
Lp.	Przedsięwzięcie	Sfera społeczna	Sfera infrastrukturalno-gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
DZIAŁANIA PODSTAWOWE					
1	Przygotowanie i wdrożenie programu Animacji Środowiskowej				
2	Utworzenie Centrum Edukacji Osób dorosłych – aktywizacja zawodowa osób dorosłych				

3	Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Zbąszynek				
4	Dostosowanie pałacu i przyległego parku w miejscowości Dąbrówka Wielkopolska do nowych funkcji społeczno-gospodarczych				
5	Remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w Rogoźniku				
6	Przebudowa dawnego budynku internatu w Zespole Szkół Leśnych w Rogoźniku				
7	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie				
8	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku				
9	Przebudowa sali wiejskiej w miejscowości Kręcko				
10	Przebudowa pomieszczeń po byłej zakładowej przychodni zdrowia PKP w Zbąszynku				
11	Przebudowa Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku ul. Kolejowa 4, budowa przyłącza wodociągowego wody uzdatnionej do internatu i obiektów dydaktycznych oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej.				
12	Rewitalizacja centrum miejscowości Zbąszynek				
13	Rozbudowa domu kultury w Zbąszynku				
14	Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku				
15	Zagospodarowanie przestrzeni między blokami mieszkalnymi – utworzenie miejsc spotkań i integracji; poprawa infrastruktury technicznej, co pozwoli na wydobycie potencjału przestrzeni wspólnej				
DZIAŁANIA UZUPEŁNIAJĄCE					
1	Rewitalizacja pozostałej tkanki urbanistycznej w obszarze zdegradowanym, w tym działania termomodernizacyjne – w szczególności zabytkowych kamienic, obiektów sakralnych oraz budynków mieszkalnych i usługowych.				
2	Rewitalizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz w tkankę urbanistyczną gminy, przywracająca dawną świetność istniejącej zabudowie i porządkującą przyległy teren				
3	Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzowanie procesu rewitalizacji				
4	Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości.				

c. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

W ramach niniejszego Programu Rewitalizacji w toku działań przygotowawczych, zaprojektowano odpowiedni system wdrażania i zarządzania programem rewitalizacji, który uwzględni strukturę zarządzania działaniami rewitalizacyjnymi w sposób kompleksowy,

pozwalający na zaangażowanie i efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz zapewnia wzajemne uzupełnianie się działań poszczególnych podmiotów zaangażowanych w realizację i spójność stosowanych procedur.

Komplementarność taką zapewni powołane specjalnie w tym celu w Urzędzie Miejskim w Zbąszynku Biuro Rewitalizacji, które czuwa nad wszystkimi elementami realizacji Programu Rewitalizacji. Biuro Rewitalizacji jest międzywydziałowym zespołem, działającym w Urzędzie Miejskim w Zbąszynku, składającym się z pracowników Urzędu Miejskiego i osób zewnętrznych, zależnie od potrzeb. Pracami Biura kieruje Koordynator, który nadzoruje całość prac Biura, przy wsparciu członków Biura. Bezpośredni nadzór nad Biurem Rewitalizacji sprawuje Burmistrz Zbąszynka.

Biuro Rewitalizacji konsultuje działania z Komitetem Rewitalizacyjnym. Biuro Rewitalizacji konsultuje również działania realizowane w ramach Programu Rewitalizacji z poszczególnymi podmiotami, zaangażowanymi w realizację poszczególnych przedsięwzięć. Biuro konsultuje działania zarówno na etapie wdrażania, jak i monitorowania poprzez organizację spotkań z interesariuszami lub wysyłając pisma do podmiotów z informacją o konsultacjach i wyznaczeniem terminu odpowiedzi. Biuro Spotyka się z Komitetem Rewitalizacji raz na kwartał celem przeprowadzenia konsultacji w zakresie podejmowanych działań. W razie potrzeby – z inicjatywy własnej lub interesariuszy organizuje spotkanie konsultacyjne.

Taki model realizacji zadań rewitalizacyjnych zapewnia komplementarność proceduralno-instytucjonalną zaplanowanych działań.

d. Komplementarność międzyokresowa

Działania rewitalizacyjne zostały tak zaplanowane, aby zapewnić zachowanie ciągłości programowej polegającej na kontynuacji wsparcia udzielonego gminie Zbąszynek w ramach polityki spójności w latach 2007-2013. W tym okresie zrealizowano działania miękkie, związane z aktywizacją mieszkańców zagrożonych wkluczeniem na obszarze Gminy, ale związane też były z rozwojem gospodarczym Regionu Kozła, którego Gmina Zbąszynek jest częścią, jak również z rozwojem infrastruktury drogowej (wybudowano północną obwodnicę Zbąszynka), edukacyjnej (wyposażono i zmodernizowano pracownie specjalistyczne Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku – celem poprawy elastyczności kształcenia dostosowanego do potrzeb rynku pracy) oraz rozwojem infrastruktury gospodarczej (zrealizowano kilka projektu infrastrukturalnych przez podmioty gospodarcze, dzięki czemu poprawie uległ dostęp do usług turystycznych, medycznych i ogólnobudowlanych. Poprawie też uległ aspekt środowiskowy – w części uporządkowano gospodarkę wodno-ściekową (min. wybudowano kanalizację sanitarną w Rogozińcu Dąbrówce Wlkp., Kręcku oraz sieć wodociągową w Kręcku i w Dąbrówce Wlkp.

Działania te związane były z realizacją strategii rozwoju gminy, mającej na celu ogólny rozwój Gminy, w tym również poprawę aspektów społecznych, infrastrukturalno-gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych. Przez cały też czas realizowana jest praca ze społecznością lokalną, co odbywa się m.in. za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji pozarządowych.

Gmina jest w trakcie tego procesu i władze gminy są zdeterminowane aby ten długofalowy proces zakończyć pełnym sukcesem. Rewitalizacja zdegradowanych obecnie zdegradowanych obszarów stanowi jedno z ważniejszych zadań Gminy. Niniejszy Program Rewitalizacji zapewnia ciągłość działań, konsolidując w swoich ramach działania rewitalizacyjne o charakterze społecznym i urbanistycznym, wpływając na koncentrację interwencji i dzięki temu zwiększając efekty planowanych działań strategicznych, co zawarte jest w strategii rozwoju Gminy.

e. Komplementarność źródeł finansowania

W ramach planowanych działań uwzględniono różne źródła finansowania dla projektów rewitalizacyjnych, ujętych w programie rewitalizacji. Wsparcie przewidziano, zgodnie z charakterem planowanych zadań i podmiotów je realizujących, uzupełniając i łącząc wsparcie, m.in. ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, ponadto planuje się udział środków prywatnych oraz środków ze źródeł krajowych (m.in. Programy Ministra Kultury) oraz w ramach Mechanizmu Norweskiego, Mechanizmu Szwajcarskiego, Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, które to środki planuje łączyć się z wkładem własnym Gminy lub podmiotów zewnętrznych zaangażowanych w realizację, zgodnie z możliwościami prawnymi.

Jednocześnie wykluczono jednocześnie ryzyko podwójnego dofinansowania, co będzie miało miejsce w wyniku monitoringu poszczególnych działań realizowanego w ramach Biura Rewitalizacji.

11. Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć (podstawowych i uzupełniających)

Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych w Gminie Zbąszynek z sytuacji kryzysowej jest procesem długotrwałym i wymagającym znacznych nakładów finansowych na realizację poszczególnych projektów. Gmina planuje wykonanie wyszczególnionych w dokumencie inwestycji w oparciu m.in. o zewnętrzne środki finansowe (stawiając nacisk na bezzwrotne dotacje), jak również o środki własne i innych podmiotów funkcjonujących w Gminie, w tym prywatnych.

Duży potencjał niesie ze sobą perspektywiczne zaangażowanie w rewitalizację innych partnerów, angażując tym samym dodatkowy kapitał i rozkładając ciężar finansowy rewitalizacji na różne podmioty, **tym samym realizując zasadę dodatkowości środków UE**. Do głównych źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych należą przede wszystkim:

- środki Unii Europejskiej – m. in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jako niezależne źródło finansowania, Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe, Mechanizm Norweski i Mechanizm Finansowy EOG,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

W regionie lubuskim istotnym z punktu widzenia planowanych działań źródłem realizacji zadań rewitalizacyjnych jest Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020. W tym programie działania rewitalizacyjne przyporządkowane są do działania 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych, poddziałania 9.2.1 Rozwój obszarów zmarginalizowanych – projekty realizowane poza formułą ZIT.

Poniżej przedstawiono zagadnienia finansowe dotyczące planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych i uzupełniających, bez których wizja rewitalizacji obszaru zdegradowanego nie ma szans na realizację.

Tabela 34 Indykatywne ramy finansowe realizacji zadań podstawowych Programu Rewitalizacji.

Lp	Nazwa projektu	Beneficjent	Szacowany koszt całkowity	EFRR	EFS	PROW	FS	budżet gminy	budżet państwa	środki prywatne i inne	Program/Źródło
1	Przygotowanie i wdrożenie Programu Animacji Środowiskowej	Organizacje Pozarządowe (podmiot wyłoniony w konkursie na realizację zadania – który otrzyma dofinansowanie), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zbąszyński Ośrodek Kultury, Gmina Zbąszynek (partnerzy do realizacji projektu)	60 000,00			45 000,00		15 000,00			PROW w ramach LGD – środki UE lub PO FIO lub Mechanizm Norweski lub Mechanizm Szwajcarski
2	Utworzenie Centrum Edukacji Osób Dorosłych – aktywizacja zawodowa osób dorosłych	ZST w Zbąszynku, OPS, Gmina Zbąszynek (partnerzy do realizacji projektu)	300 000,00	285 000,00						15 000,00	Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
3	Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Zbąszynek	Organizacje Pozarządowe, OPS, OWES, Gmina Zbąszynek, Powiat Świebodziński	200 000,00		95 000,00			5 000,00	100 000,00		Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, środki UE w ramach EFS (działanie RPO-Lubuskie 7.5.1), środki własne NGO, budżet

											Gminy Zbąszynek.
4	Dostosowanie pałacu i przyległego parku w miejscowości Dąbrówka Wielkopolska do nowych funkcji społeczno-gospodarczych	Prywatny inwestor, Gmina Zbąszynek (formuła partnerstwa publiczno-privatnego)	9 500 000,00				5 225 000,00			4 275 000,00	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (Fundusz Spójności)
5	Remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w Rogozińcu	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Rogoziniec (w zakresie doradczym)	2 000 000,00			250 000,00		1 000 000,00	500 000,00	250 000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Fundacja KGHM, Ministerstwo Kultury, Gmina Zbąszynek
6	Przebudowa dawnego budynku internatu w Zespole Szkół Leśnych w Rogozińcu	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Rogoziniec (w zakresie doradczym), inwestorzy prywatni	10 000 000,00	5 500 000,00						4 500 000,00	Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020

7	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kosieczyn (w zakresie doradczym)	4 100 000,00			250 000,00		2 620 000,00	1 230 000,00		Budżet RP, w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
8	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kręcko (w zakresie doradczym)	1 300 000,00			250 000,00		660 000,00	390 000,00		Budżet RP, w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
9	Przebudowa sali wiejskiej w miejscowości Kręcko	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kręcko (w zakresie doradczym)	1 300 000,00			250 000,00		600 000,00	300 000,00	150 000,00	Fundacja KGHM, Ministerstwo Kultury, Gmina Zbąszynek, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
10	Przebudowa pomieszczeń po byłej zakładowej przychodni zdrowia PKP w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej	2 000 000,00	1 700 000,00				300 000,00			Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020

11	Przebudowa Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku ul. Kolejowa 4, budowa przyłącza wodociągowego wody uzdatnionej do internatu i obiektów dydaktycznych oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej	Gmina Zbąszynek, Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku	2 000 000,00	1 700 000,00				300 000,00			Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
12	Rewitalizacja centrum miasta Zbąszynek	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej	5 000 000,00	4 250 000,00				750 000,00			Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
13	Rozbudowa domu kultury w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury	10 000 000,00			8 500 000,00	1 500 000,00				Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
14	Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zbąszynku	10 000 000,00				7 200 000,00	3 300 000,00			Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
15	Zagospodarowanie przestrzeni między blokami mieszkalnymi – utworzenie miejsc spotkań i integracji; poprawa infrastruktury technicznej, co pozwoli na	Gmina Zbąszynek, Wspólnota Mieszkańców, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe	500 000,00			200 000,00	150 000,00			150 000,00	Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020

wydobycie potencjału przestrzeni wspólnej											
	SUMA	58 260 000,00	13 435 000,00	95 000,00	1 245 000,00	13 725 000,00	15 100 000,00	5 820 000,00	9 340 000,00		

Lp	Nazwa projektu	Beneficjent	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
1	Przygotowanie i wdrożenie Programu Animacji Środowiskowej	Organizacje Pozarządowe (podmiot wyłoniony w konkursie na realizację zadania – który otrzyma dofinansowanie), Ośrodek Pomocy Społecznej, Zbąszyński Ośrodek Kultury, Gmina Zbąszynek (partnerzy do realizacji projektu)		15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	60 000,00
2	Utworzenie Centrum Edukacji Osób Dorosłych – aktywizacja zawodowa osób dorosłych	ZST w Zbąszynku, OPS, Gmina Zbąszynek (partnerzy do realizacji projektu)		150 000,00	150 000,00			300 000,00
3	Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Zbąszynek	Organizacje Pozarządowe, OPS, OWES, Gmina Zbąszynek, Powiat Świebodziński			100 000,00	100 000,00		200 000,00
4	Dostosowanie pałacu i przyległego parku w miejscowości Dąbrówka Wielkopolska do nowych funkcji społeczno-gospodarczych	Prywatny inwestor, Gmina Zbąszynek (formuła partnerstwa publiczno-privatnego)			500 000,00	2 000 000,00	7 000 000,00	9 500 000,00
5	Remont, przebudowa i rozbudowa sali wiejskiej w Rogozińcu	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Rogoziniec (w zakresie doradczym)		25 000,00	500 000,00	1 475 000,00		2 000 000,00
6	Przebudowa dawnego budynku internatu w Zespole Szkół Leśnych w Rogozińcu	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Rogoziniec (w zakresie doradczym), inwestorzy prywatni			4 500 000,00	5 500 000,00		10 000 000,00
7	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego z domem ludowym w Kosieczynie	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kosieczyn (w zakresie doradczym)			2 000 000,00	2 100 000,00		4 100 000,00

8	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Kręcku	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kręcko (w zakresie doradczym)					1 300 000,00	1 300 000,00	
9	Przebudowa sali wiejskiej w miejscowości Kręcko	Gmina Zbąszynek, Rada sołecka wsi Kręcko (w zakresie doradczym)			1 300 000,00			1 300 000,00	
10	Przebudowa pomieszczeń po byłej zakładowej przychodni zdrowia PKP w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej		500 000,00	1 500 000,00			2 000 000,00	
11	Przebudowa Zespołu Szkół Technicznych w Zbąszynku ul. Kolejowa 4, budowa przyłącza wodociągowego wody uzdatnionej do internatu i obiektów dydaktycznych oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej	Gmina Zbąszynek, Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku		400 000,00	1 600 000,00			2 000 000,00	
12	Rewitalizacja centrum miasta Zbąszynek	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Pomocy Społecznej			1 500 000,00	3 500 000,00		5 000 000,00	
13	Rozbudowa domu kultury w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury			3 500 000,00	6 500 000,00		10 000 000,00	
14	Budowa pełnowymiarowej hali sportowej w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zbąszynku				4 000 000,00	6 000 000,00	10 000 000,00	
15	Zagospodarowanie przestrzeni między blokami mieszkalnymi – utworzenie miejsc spotkań i integracji; poprawa infrastruktury technicznej, co pozwoli na wydobycie potencjału przestrzeni wspólnej	Gmina Zbąszynek, Wspólnoty Mieszkaniowe, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe					500 000,00	500 000,00	
		SUMA		0,00	1 090 000,00	17 165 000,00	25 190 000,00	14 815 000,00	58 260 000,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 35 Indykatywne ramy finansowe realizacji zadań uzupełniających Programu Rewitalizacji

Lp	Nazwa projektu	Beneficjent	Szacowany koszt całkowity	EFRR	EFS	PROW	FS	budżet gminy	budżet państwa	środki prywatne i inne	Program/Źródło
1	Rewitalizacja pozostałej tkanki urbanistycznej w obszarze zdegradowanym, w tym działania termomodernizacyjne – w szczególności zabytkowych kamienic, obiektów sakralnych oraz budynków mieszkalnych i usługowych	Gmina Zbąszynek, jednostki organizacyjne JST, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne, związki wyznaniowe, osoby prywatne	3 000 000,00	500 000,00				450 000,00	900 000,00	1 150 000,00	1 000 000,00 zł – środki prywatne (właściciele obiektów, w tym zabytkowych kamienic) 750 000,00 zł – środki Ministerstwa Kultury przeznaczone na modernizację zabytków (w ramach środków krajowych) 500 000,00 – środki UE w ramach RPO – Lubuskie 2020 (EFRR) 150 000,00 zł – środki Związków Wyznaniowych; 450 000,00 – budżet JST; 150 000,00 – budżet RP/premia termomodernizacyjna
2	Rewitalizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Zbąszynek, jednostki organizacyjne JST, instytucje	3 000 000,00	2 550 000,00				450 000,00			Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020

	– inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz w tkankę urbanistyczną gminy, przywracająca dawną świetność istniejącej zabudowie i porządkującą przyległy teren	publiczne, organizacje pozarządowe									
3	Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzowanie procesu rewitalizacji	Gmina Zbąszynek	0,00								nie dotyczy
4	Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości	Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury, Instytucje oświatowe Gminy Zbąszynek, Związki Wyznaniowe, Organizacje Pozarządowe	500 000,00			200 000,00		50 000,00		250 000,00	źródła zewnętrzne, w tym środki UE (PROW w ramach LGD, EFS w ramach RPO Lubuskie 2020), środki PO FIO, Mechanizm Szwajcarski, Mechanizm Norweski, dotacje Ministra Kultury, Ministra Sportu, fundacje korporacyjne (banki itp.), działania partnerskie z innymi gminami znad Odr
		SUMA	6 500 000,00	3 050 000,00	0,00	200 000,00	0,00	950 000,00	900 000,00	1 400 000,00	

Lp	Nazwa projektu	Beneficjent	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
1	Rewitalizacja pozostałej tkanki urbanistycznej w obszarze zdegradowanym, w tym działania termomodernizacyjne – w szczególności zabytkowych kamienic, obiektów sakralnych oraz budynków mieszkalnych i usługowych	Gmina Zbąszynek, jednostki organizacyjne JST, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne, związki wyznaniowe, osoby prywatne		700 000,00	700 000,00	700 000,00	900 000,00	3 000 000,00
2	Rewitalizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz w tkankę urbanistyczną gminy, przywracająca dawną świetność istniejącej zabudowie i porządkującą przyległy teren	Gmina Zbąszynek, jednostki organizacyjne JST, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe			1 500 000,00	1 500 000,00		3 000 000,00
3	Działania organizacyjne Gminy, mające na celu zautomatyzowanie procesu rewitalizacji	Gmina Zbąszynek						0,00
4	Działania zwiększające poziom Integracji i Poczucia lokalnej tożsamości	Gmina Zbąszynek, Zbąszynecki Ośrodek Kultury, Instytucje oświatowe Gminy Zbąszynek, Związki Wyznaniowe, Organizacje Pozarządowe			200 000,00	200 000,00	100 000,00	500 000,00
		SUMA	0,00	700 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	1 000 000,00	6 500 000,00

Źródło: opracowanie własne

12. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

a) Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja społeczna – partycypacyjny model diagnozy.

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji w Gminie Zbąszynek na każdym jego etapie (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). W proces rewitalizacji zostały włączone wszystkie grupy interesariuszy (w szczególności społeczność obszarów rewitalizacji, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, ponadto grupy osób zagrożonych wykluczeniem wspólnoty, seniorzy i młodzież). Władze lokalne w toku działań partycypacyjnych umożliwiły interesariuszom współdecydowanie w zakresie prowadzonych działań rewitalizacyjnych. Partycypacja społeczna realizowana jest także dzięki powołaniu Komitetu Rewitalizacji, którego członkami są przedstawiciele poszczególnych interesariuszy, co zapewni kontrolę obywatelską na etapie wdrażania i ewaluacji Programu Rewitalizacji.

W toku działań partycypacyjnych mieszkańcy i poszczególne grupy interesariuszy (m.in. niepełnosprawni, wspólnoty, przedsiębiorcy, NGO, seniorzy, młodzież, zagrożeni wykluczeniem) uczestniczyć będą we wszystkich etapach działań rewitalizacyjnych, od diagnozy, programowania, wdrażania po monitoring i ewaluację.

Poszczególne elementy zrealizowanych działań partycypacyjnych:

- Warsztaty środowiskowe
- Animacja społeczna, w tym:
  - Wywiady, czyli opinie mieszkańców
  - Spacery badawcze
  - Spotkania z mieszkańcami
  - Badania ankietowe
- Komitet Rewitalizacyjny

Warsztaty środowiskowe

Partycypacja – warsztaty

W ramach realizowanego projektu „**Nowe oblicze Gminy Zbąszynek – rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych**” w gminie Zbąszynek, w miesiącach: wrzesień, październik, listopad 2016 r. przeprowadzono 7 warsztatów środowiskowych dla mieszkańców i interesariuszy (łącznie 42h). Warsztaty były jednym z elementów działań partycypacyjnych niezbędnych do przygotowania i opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Warsztaty to jedno z działań partycypacyjnych przeprowadzanych w ramach animacji społecznej.

Mieszkańcy i kluczowi interesariusze o warsztatach zostali poinformowani za pośrednictwem gminnej strony (Zbąszynek i sołectwa) i plakatów rozmieszczonych na terenie gminy.

W spotkaniach wzięli udział:

- przedstawiciele organizacji pozarządowych – stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich,
- przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych
- mieszkańcy zaangażowani w sprawy gminy,
- przedsiębiorcy – przedstawiciele przedsiębiorstw, osoby prowadzące własną działalność gospodarczą
- przedstawiciele urzędu gminy – burmistrz, radni, sołtysi, pracownicy administracyjni
- liderzy społeczni – angażujący mieszkańców do wspólnych inicjatyw, organizujących cykliczne spotkania i wydarzenia na terenach wiejskich
- przedstawiciele instytucji publicznych – ośrodek kultury, ośrodek dla seniorów, pedagodzy z gimnazjum, pracownicy opieki społecznej
- osoby niepełnosprawne,
- osoby pracujące, osoby bezrobotne
- seniorzy,
- młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna.

Podczas warsztatów aktywnie pracowali przedstawiciele Gminy Zbąszynek oraz przedstawiciele Sołectw: Dąbrówka Wlkp., Kręcko, Kosieczyn, Rogoziniec.

Wyłoniono obszary i określono potrzeby w odniesieniu do miejsc, w których uczestnicy mieszkają i pracują. Współpracując w podgrupach wyznaczono główne kierunki rozwoju dla gminy Zbąszynek. Zasoby gminy, zauważone problemy oraz pomysły na ich rozwiązanie uczestnicy rozpatrywali w obrębie czterech sfer: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, społecznej i środowiskowej.

Wszystkie warsztaty odbyły się na terenie gminy: 3 w Zbąszynku, 4 w sołectwach – Dąbrówka Wlkp., Kręcko, Kosieczyn, Rogoziniec. Miejsca spotkań:

- Zbąszynecki Dom Kultury w Zbąszynku
- Dom Senior-Wigor w Zbąszynku
- Sala Wiejska – Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Wlkp.
- Świetlica Wiejska w Kosieczynie
- Świetlica Wiejska w Rogozińcu
- Świetlica Ochotniczej Straży Pożarnej w Kręcku
- Sala Urzędu Miejskiego w Zbąszynku

Każdy uczestnik warsztatów otrzymał skrypt z najważniejszymi informacjami dotyczącymi rewitalizacji w gminie Zbąszynek.

ZBĄSZYNEK

W Zbąszynku odbyły się 3 warsztaty środowiskowe dla różnych grup interesariuszy. Pierwszy warsztat odbył się **28 września br. w Zbąszyneckim Ośrodku Kultury**, w którym zgromadziło się 30 osób: emeryci, członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Związku Emerytów i Rencistów, młodzież gimnazjalna, lokalni liderzy, pracownicy Urzędu Miejskiego i przedstawiciele Wspólnoty Mieszkaniowej.

Podczas drugiego spotkania **29 września br.**, które odbyło się w Domu Senior-Wigor, zgromadziło się 17 mieszkańców zamieszkujących m.in. obszary zdegradowane (ul. PCK, Plac Wolności), osoby niepełnosprawne oraz przedsiębiorcy i młodzież z Zespołu Szkół Technicznych. Trzeci warsztat zorganizowany **03 listopada br. odbył się w sali Urzędu Miejskiego** i został przeprowadzony z pracownikami administracyjnymi a jednocześnie mieszkańcami Zbąszynka i Sołectw.

Uczestnicy, za pomocą aktywnych metod warsztatowych pracowali nad wyłonieniem zasobów miasta, czyli tego co wartościowe w Zbąszynku, potrzeb jakie należy spełnić aby podnieść jakość życia mieszkańców i atrakcyjność miejscowości oraz dzielili się pomysłami na rozwiązania występujących zjawisk kryzysowych. Oczekiwania i potencjał uczestnicy wypracowali w odniesieniu do 4 sfer: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, społecznej i środowiskowej.

Rysunek 9 Warsztat środowiskowy – 28.09.2016r. - Zbąszyński Ośrodek Kultury w Zbąszynku

Źródło: Opracowanie własne, w oparciu o raport z realizacji warsztatów

Sołectwo – DĄBRÓWKA WLKP.

duża wieś, położona 3 km na północ od Zbąszynka

Warsztat środowiskowy w Dąbrówce Wlkp. odbył się **17 października br. Spotkanie zorganizowano w Szkole Podstawowej** – sali wiejskiej, w której zgromadzili się mieszkańcy, Sołtys, Radni, przedstawiciele Stowarzyszenia Miłośników Kultury Dąbrowieckiej, Rady Sołectkiej, Rady Parafialnej, Koła Gospodyń Wiejskich, Szkoły Podstawowej, Ochotniczej Straży Pożarnej, Burmistrz.

Uczestnicy podzielili się opiniami na temat: potencjału jakim dysponuje wieś, dostrzeganych zagrożeń oraz możliwości wyjścia z trudnych sytuacji. Pracując w podgrupach zebrano oczekiwania i wizję rozwoju wsi. Zasoby, potrzeby i rozwiązania uczestnicy ujmowali w obrębie 4 sfer: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, społecznej i środowiskowej.

Rysunek 10 Warsztat środowiskowy – 17.10.2016r. - Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Wlkp

Źródło: Opracowanie własne, w oparciu o raport z realizacji warsztatów

Sołectwo – KOSIECZYN

duża wieś przy drodze wojewódzkiej 302, 2 km na południe od Zbąszynka

Warsztat środowiskowy w Kosieczynie odbył się **25 października br. Interesariusze spotkali się w Świetlicy wiejskiej**. Wśród zgromadzonych uczestników nie zabrakło: radnych, seniorów, przedstawicielek Koła Gospodyń Wiejskich, przedstawicielki Urzędu Miejskiego.

Podczas warsztatu uczestnicy pracowali nad koncepcją rozwoju swojej wsi. Oceniali jej

walory, dostrzegali problemy, spisywali potrzeby i oczekiwania. Potencjał wsi i pomysły na rozwiązania ujęto w 4 sferach: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, społecznej i środowiskowej. **Rysunek 11** Warsztat środowiskowy – 25.10.2016r. - Świetlica wiejska w Kosieczynie

Źródło: Opracowanie własne, w oparciu o raport z realizacji warsztatów

Sołectwo – ROGOZINIEC

wieś położona 11 km na północny zachód od Zbąszynia

Warsztat środowiskowy w Rogozińcu odbył się 26 października br. w Świetlicy wiejskiej. W spotkaniu wzięli udział mieszkańcy, Sołtys, przedstawiciele Rady Sołectkiej, Ochotniczej Straży Pożarnej, przedstawicielka Urzędu Miejskiego, Burmistrz.

Warsztat pozwolił uczestnikom skupić się na zasobach wsi, przyjrzeć się sytuacjom problemowym i podzielić się pomysłami na ich rozwiązanie. Wyżej wymienione kwestie rozpatrywano w odniesieniu do 4 sfer: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, społecznej i środowiskowej.

Rysunek 12 Warsztat środowiskowy – 26.10.2016r. - Świetlica wiejska w Rogozińcu

Źródło: Opracowanie własne, w oparciu o raport z realizacji warsztatów

Sołectwo – KRĘCKO

wieś położona w Dolinie Leniwej Obry, 6 km na północ od Babimostu

Warsztat środowiskowy w Kręcku **odbył się w Świetlicy Ochotniczej Straży Pożarnej – 02 listopada br.** W spotkaniu wzięli udział mieszkańcy, Sołtys, przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej, przedstawicielka Urzędu Miejskiego.

Uczestnicy zastanawiali się nad zasobami jakimi dysponuje wieś, problemami i możliwościami ich rozwiązania. Wyżej wymienione kwestie rozpatrywano w odniesieniu do 4 sfer: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, społecznej i środowiskowej.

Rysunek 13 Warsztat środowiskowy – 02.11.2016r. - Ochotnicza Straż Pożarna w Kręcku

Źródło: Opracowanie własne, w oparciu o raport z realizacji warsztatów

PODSUMOWANIE WARSZTATÓW

Warsztaty środowiskowe umożliwiły spojrzenie na Gminę Zbąszynek przez pryzmat zmian. Aktywna praca mieszkańców i interesariuszy pozwoliła na wyłonienie najważniejszych potrzeb rozwojowych w 4 sferach: gospodarczej, przestrzennej, społecznej i środowiskowej. Najczęściej wymieniane i zauważane kwestie, które wymagają zdaniem uczestników priorytetowego działania to:

W sferze gospodarczej

- edukowanie w zakresie pozyskiwania środków na własną działalność gospodarczą, możliwościach dofinansowania biznesu
- wspieranie podatkowe dla przedsiębiorców

- tworzenie gospodarstw agroturystycznych i oraz baz rekreacyjnych i wypoczynkowych na terenie gminy Zbąszynek
- promowanie lokalnych produktów, zdrowej, ekologicznej żywności uprawianych w gospodarstwach rolniczych w gminie Zbąszynek
- opracowanie i wydanie folderów informacyjnych zawierających największe atrakcje turystyczne znajdujące się na terenie gminy Zbąszynek
- renowacja zespołu pałacowo-parkowego w Dąbrówce Wlkp. i nadanie pałacowi nowych funkcji społecznych i gospodarczych

W sferze przestrzennej

- modernizacja Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury
- utworzenie izby pamięci promującej historię kolejową Zbąszynka od roku 1923
- modernizacja pomnika „lokomotywy” i fontanny w centrum Zbąszynka
- zagospodarowanie terenu po starym targowisku i stworzenie szerszej bazy rekreacyjno-wypoczynkowej dla mieszkańców w Zbąszynku
- budowa hali sportowej z nowoczesną infrastrukturą w Zbąszynku
- renowacja, kapitalny remont i poprawa stanu technicznego dzwonnicy w barokowym Kościele w Dąbrówce Wlkp.
- renowacja pałacu neorenesansowego pałacu hrabiów Schwarzenau i zespołu parkowego w Dąbrówce Wlkp. - stanowiące dziedzictwo kulturowe regionu
- umieszczenie tablic informacyjnych (w Zbąszynku i sołectwach) opisujących walory historyczne, środowiskowe i zabytkowe
- renowacja Izby Pamiątek Regionalnych w Dąbrówce Wlkp.
- budowa tzw. Domu Ludowego wraz z kompleksem sportowym i rekreacyjnym – budynek z placem użyteczności publicznej dla mieszkańców w Kosieczynie
- gruntowny remont świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem i adaptacją pomieszczeń w Rogozińcu
- remont moło i ogrodzenia przy Centrum Rekreacyjno–Sportowym w Rogozińcu
- rozbudowa i remont świetlicy wiejskiej w Kręcku
- doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Rogozińcu
- doposażenie i remont Ochotniczej Straży Pożarnej w Kręcku
- zagospodarowanie boiska w Kręcku - zaadaptowanie na teren sportowy i rekreacyjno-wypoczynkowy

W sferze społecznej

- stworzenie nowej multimedialnej Biblioteki w centrum Zbąszynka
- dostosowanie i doposażenie pomieszczeń Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury
- podtrzymywanie tradycji i kultury, rozwijanie patriotyzmu lokalnego na obszarze gminy Zbąszynek
- aktywizowanie mieszkańców, zachęcanie do włączania się w życie wsi, wyłanianie liderów społecznych – głównie na terenie Rogozińca i Dąbrówki Wlkp.
- utworzenie „siłowni pod chmurką” dla mieszkańców Rogozińca

W sferze środowiskowej

- zagospodarowanie terenu wokół Jeziora Koźlarskiego w Zbąszynku
- budowa kolejnych ścieżek rowerowych na terenie gminy Zbąszynek
- tworzenie ścieżek edukacyjnych eksponujących walory przyrodnicze gminy Zbąszynek

- zmiana stanu prawnego i urządzeń świniarni w Kosieczynie
- odzyskanie zasobów parkowych przy Stacji Ochrony Roślin w Kosieczynie
- zmodernizowanie terenu pałacowo-parkowego w Dąbrówce Wlkp.
- oczyszczenie i zagospodarowanie terenu wokół stawów we wsiach na terenie gminy Zbąszynek

Gmina Zbąszynek, w oczach mieszkańców ma ogromny potencjał do rozwijania agroturystyki, eksponowania walorów przyrodniczych, zabytkowych terenów parkowych i pałacowych. To skłania mieszkańców do działań w dziedzinie ochrony środowiska, zagospodarowywania przestrzeni zielonych, tworzenia miejsc rekreacji, sportu, wypoczynku.

Efekty wszystkich warsztatów wykorzystano w niniejszym Programie Rewitalizacji, w którym uwzględniono część proponowanych działań, jako działania rewitalizacyjne, odnoszące się do rewitalizacji zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego.

Animacja społeczna,

1. Wywiady, czyli opinie mieszkańców

Wywiady czyli metoda pozyskiwania danych na podstawie swobodnej rozmowy z mieszkańcami gminy Zbąszynek na temat procesu rewitalizacji, **odbyły się na przełomie września i października.**

Udział w wywiadach wzięli mieszkańcy z obszaru zdegradowanego (ul. Wojska Polskiego, Kosieczyńska, Sportowa, Klubowa). **W mieście Zbąszynek przeprowadzono 15 wywiadów a na terenie sołectw 15: Dąbrówce Wlkp. (3 wywiady), Kręcku (4 wywiady), Kosieczynie (4 wywiady), Rogozińcu (4 wywiady).**

Specjalnie przygotowany kwestionariusz wywiadu pozwolił zbadać opinie, poznać perspektywę mieszkańców i ich wizję rozwoju gminy. Zastosowane wywiady pozwoliły na poszukiwanie odpowiedzi na pytanie *dlaczego?* i umożliwiły głębsze wyjaśnienie diagnozowanych zjawisk.

Wywiady dostarczyły informacji na temat odczuć mieszkańców, ich przemyśleń oraz pozwoliły poznać postawy respondentów wobec zjawisk społecznych i infrastrukturalnych.

Zagadnienia w wywiadach poddane diagnozie obejmowały zakres:

1. jakości życia mieszkańców
2. poczucia tożsamości z miejscem zamieszkania
3. stopnia aktywności społecznej
4. stopnia zaangażowania w rozwój gminy
5. analizy zasobów i walorów gminy
6. oceny poziomu więzi społecznych
7. wyrażenia oczekiwań rewitalizacyjnych

8. określenia kierunku zmian

Uzyskane odpowiedzi umożliwiły realizację kilku zaplanowanych **celów szczegółowych**:

1. Określenie stopnia identyfikacji z miejscem zamieszkania.
2. Określenie stopnia aktywności i zaangażowania mieszkańców w działania społeczne.
3. Analizę potencjału, jaki widzą mieszkańcy na terenie badanego obszaru.
4. Zdiagnozowanie potrzeb rewitalizacyjnych mieszkańców.

Przeprowadzone działania składały się z następujących **etapów**:

1. Opracowania założeń teoretycznych dot. badanego obszaru.
2. Opracowania narzędzia.
3. Przeprowadzenia wywiadów z mieszkańcami.
4. Opracowania wyników w postaci sprawozdania z wywiadów.

ZBĄSZYNEK

- ilość przeprowadzonych wywiadów: 15
- wiek respondentów: 18-58 lat
- płeć respondentów: 8 kobiet i 7 mężczyzn
- miejsca prowadzenia wywiadów: ul. Wojska Polskiego, Kosieczńska, Sportowa, Klubowa, Kolejowa, Długa.

ROGOZINIEC

- ilość przeprowadzonych wywiadów: 4
- wiek respondentów: 20-55
- płeć respondentów: 2 kobiety i 2 mężczyzn
- miejsca prowadzenia wywiadów: Rogoziniec

KRĘCKO

- ilość przeprowadzonych wywiadów: 4
- wiek respondentów: 28-47 lat
- płeć respondentów: 2 kobiety i 2 mężczyzn
- miejsce przeprowadzenia wywiadów: Kręcko

KOSIECZYN

- ilość przeprowadzonych wywiadów: 4
- wiek respondentów: 25-58
- płeć respondentów: 2 kobiety i 2 mężczyzn
- miejsce prowadzenia wywiadów: ul. Mała

DĄBRÓWKA WLKP.

- realizacja: Anna Andrysiak
- ilość przeprowadzonych wywiadów: 3
- wiek respondentów: 30-65
- płeć respondentów: 2 kobiety i 1 mężczyzna
- miejsce prowadzenia wywiadów: ul. Główna, ul. Mała

2. SPACERY BADAWCZE czyli BADANIE PRZESTRZENI

Kolejną metodą zastosowaną w działaniach animacyjnych i partycypacyjnych były **spacery badawcze**. **Na przełomie października i listopada 2016 r. przeprowadzono łącznie 4 spacery: 2 w Zbąszynku, 1 w Kosieczynie, 1 w Kręcku.**

Ta interaktywna metoda terenowa pozwoliła na identyfikację problematycznych miejsc i spojrzenie przez pryzmat jej rozwoju. Zaproszenie przewodników (mieszkańców gminy) do tzw. „krytycznego audytu”, dokonania oceny i zebranie pomysłów na zagospodarowanie przestrzeni pozwoliło na wyłonienie kilku rozwiązań.

Spacery przebiegały wg następujących **etapów**:

1. Ustalenie celów.
2. Wybór obszaru spaceru i ustalenie trasy.
3. Opracowanie formularza obserwacji z wstępną listą wątków – zasoby, deficyty, ważne aspekty badanej przestrzeni.
4. Przeprowadzenie próbnego spaceru.
5. Dobór uczestników/przewodników.
6. Realizacja spaceru – prowadzenie wywiadu, obserwacji, notowanie i fotorelacja.
7. Opracowanie wyników – sprawozdanie ze spacerów.

Celem przeprowadzonych spacerów badawczych było:

- zbadanie odczuć i potrzeb użytkowników przestrzeni,
- poszerzenie wiedzy nt. sytuacji diagnozowanego obszaru,
- wypracowanie rekomendacji dla wybranego obszaru.

Spacery przeprowadzono na **obszarach**:

1. Spacer ulicami: Kosieczynską, Klubową i Wojska Polskiego – Centrum Zbąszynka.
2. Spacer wokół Jeziora Koźlarskiego – obrzeża Zbąszynka.
3. Spacer wokół murowanego dworu z XVIII w. i pałacu z XIX w. oraz Kościoła: ul. Mała– Sołectwo Kosieczyn.
4. Spacer przy Ochotniczej Straży Pożarnej – teren boiska, teren wokół remizy - Sołectwo Kręcisko.

Przewodnikami podczas spacerów byli:

- p. Danuta Kłós – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku
- p. Joanna Kwaśna – pracownik Urzędu Miejskiego w Zbąszynku
- p. Teresa Wachowska – Koło Gospodyń Wiejskich w Kosieczynie
- p. Błażej Dzik- Ochotnicza Straż pożarna w Kręcuku

Zagadnienia podejmowane podczas spacerów badawczych:

- Na czym polega atrakcyjność badanego miejsca?
- Jakie są widoczne na tym obszarze zjawiska kryzysowe?
- Jakiej zmiany, poprawy, działań rewitalizacyjnych wymaga miejsce?

Cztery spacery badawcze, które odbyły się z osobami zaangażowanymi w życie gminy, pozwoliły sformułować wnioski w odniesieniu do badanego obszaru. Na podstawie rozmów z przewodnikami i wspólnej wizji lokalnej można wyłonić potrzeby rewitalizacyjne.

Potrzeby rewitalizacyjne:

- Rozbudowa i remont Zbąszyneckiego Ośrodka Kultury – wyposażenie w nowoczesny sprzęt multimedialny, audiowizualny, adaptacja pomieszczeń na pracownie artystyczne, utworzenie nowoczesnej biblioteki, poprawa estetyki budynku i nazwy Ośrodka.
- Modernizacja pomnika „lokomotywa” umieszczonego w centrum miasta Zbąszynek oraz zagospodarowanie skweru i remont fontanny występujących w otoczeniu pomnika.
- Zagospodarowanie terenu po byłym targowisku miejskim na skwer wypoczynkowy i rekreacyjny dla mieszkańców.
- Zagospodarowanie obszaru wokół Jeziorka Koźlarskiego – zwiększenie ilości ławek, rozmieszczenie dystrybutorów z wodą, nowe nasadzenia.
- Zagospodarowanie przestrzeni wokół obiektów zabytkowych: pałacu, dworu i kościoła w Kosieczynie – uporządkowanie spraw z umiejscowioną w centrum wsi świnia, która psuje estetykę historycznego miejsca, a silny, nieprzyjemny zapach wydobywający się z obiektu znacznie utrudnia funkcjonowanie mieszkańcom.
- Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Kręcuku – zagospodarowanie przestrzeni starego boiska, zaadaptowanie, zmiana nawierzchni w celu umożliwienia gry w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę. Budowa placu zabaw dla dzieci, miejsc parkingowych przy obiekcie sportowym.

3. SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI

Spotkania z mieszkańcami **odbywały się na przełomie września i października br. w mieście Zbąszynek**. Celem spotkań było informowanie mieszkańców o procesie rewitalizacji, zachęcanie ich do włączania się w działania rewitalizacyjne na terenie gminy i zapraszanie do tzw. mapowania przestrzeni. Mieszkańcy mogli zaznaczyć swoją potrzebę zmian w odniesieniu do miejsc, obiektów wśród których funkcjonują. Spotkania pozwoliły wyłonić kierunki „ożywienia” przestrzeni Zbąszynka. W ramach tej części działań animacyjny były realizowane następujące elementy:

Mapowanie przestrzeni – uczestnicy wskazywali obszar na mapie Zbąszynka, który ich zdaniem wymaga największych zmian rewitalizacyjnych:

Grupowe spotkania informacyjne – spotkania dla mieszkańców Zbąszynka odbyły się 16 września br. w sali Ośrodka Pomocy Społecznej i miały na celu przygotowanie i wprowadzenie ich do planowanego procesu partycypacyjnego. Omówienie etapów działań, przedstawienie form pracy animatora: spaceru badawcze, wywiady, warsztaty środowiskowe, pozwoliło na wprowadzenie mieszkańców w temat rewitalizacji.

Dopełnieniem spotkań były rozmowy z przedstawicielami ważniejszych instytucji w mieście (a jednocześnie mieszkańcami gminy) takich jak Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej czy Dzienny Dom Opieki Senior Wigor. Spotkanie grupowe odbyło się 16 września br. w sali Urzędu Miejskiego w Zbąszynku. Dało to możliwość nawiązania współpracy i przygotowania odpowiedniego planu działania animatora

4. BADANIA ANKIETOWE czyli ANONIMOWO O POTRZEBACH

Kolejnym działaniem w ramach animacji społecznej, było przeprowadzenie badań ankietowych, czyli poznanie zdania mieszkańców w sposób bardziej anonimowy.

Badanie ankietowe (wersja papierowa) było przeprowadzone wśród mieszkańców Zbąszynka, którzy zgłosili się do udziału w warsztatach środowiskowych. Ankieta była anonimowa co pozwoliło w krótkim czasie przebadać **50 osób**. Badanie opinii publicznej dotyczyło obszarów rewitalizacyjnych w mieście Zbąszynek. Ankieta zawierała 3 pytania, z czego dwa skłaniały do wyboru sugerowanych odpowiedzi (nazwy ulic z obszaru zdegradowanego, sfery i obszary rewitalizacyjne). Jedno pytanie było otwarte i skłaniało do swobodnego wypowiedzenia się. Dzięki tej technice gromadzenia informacji, była możliwa ilościowa weryfikacja zagadnień.

Badani wskazali potrzebę rozwoju sfery rekreacyjnej i sportowej. Pojawiły się oczekiwania w zakresie budowy hali sportowej lub centrum rekreacyjno-sportowego, budowy basenu oraz stworzenia miejsc spotkań (zwłaszcza ludzi młodych) w postaci kawiarni.

PODSUMOWANIE ANIMACJI SPOŁECZNEJ

Animacja w gminie Zbąszynek, składająca się z kilku etapów: wywiady, spacerzy badawcze, spotkania z mieszkańcami, badania ankietowe i współtowarzyszące działania informacyjne, pozwoliła na sformułowanie wniosków i kierunków rewitalizacji.

Mieszkańcy Zbąszynka dali się poznać jako ludzie aktywni, zaangażowani w życie miasta i gminy, chętni do współpracy z władzami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi, innymi mieszkańcami. Chętnie brali udział w działaniach partycypacyjnych, dzieli swoimi opiniami, wypowiedzi na temat zmian, które ich zdaniem są konieczne aby warunki życia oraz więzi społeczne i kulturowe były jeszcze mocniejsze. To pozwoliło na przedstawienie rekomendacji. Które zostały częściowo uwzględnione przy tworzeniu niniejszego Programu rewitalizacji jako działania rewitalizacyjne.

- **Komitet Rewitalizacyjny**

Kolejnym z działań partycypacyjnych, związanych z umożliwieniem udziału interesariuszom w kontroli i zarządzaniu działaniami rewitalizacyjnymi, było powołanie Komitetu Rewitalizacji, składającego się z przedstawicieli interesariuszy z obszaru Gminy Zbąszynek. Komitet powołano Zarządzeniem nr 78/2016 Burmistrza Zbąszynka z dnia 10 października 2016r.

Celem Komitetu Rewitalizacji jest współpraca z Biurem Rewitalizacji, szczególnie: opiniowanie działań partycypacyjnych i rewitalizacyjnych, zgłaszanie propozycji rozwiązań, monitoring i udział w ewaluacji oraz informowanie mieszkańców. Komitet Rewitalizacji powołano jako narzędzie partycypacji społecznej w zakresie opracowania i wdrażania „Programu Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku”.

W ramach współpracy pomiędzy Biurem Rewitalizacji i Komitetem Rewitalizacji skonsultowano i ustalono ostateczny zakres działań rewitalizacyjnych, jakie po przeprowadzeniu poszczególnych powyżej wskazanych narzędzi partycypacyjnych wybrano do zamieszczenia w ramach przedmiotowego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Te same narzędzia będą stosowane podczas włączania społeczności lokalnej we wdrażanie oraz w monitoring i ewaluację podejmowanych działań rewitalizacyjnych.

- a. Mechanizmy włączenia mieszkańców i innych interesariuszy w proces rewitalizacji – konsultacje społeczne

Gmina po przygotowaniu koncepcji rewitalizacji w procesie konsultacji lokalnej społeczności poddała pod szczegółowe rozważenie proponowanych rozwiązań, pod kątem zdiagnozowanych deficytów i potencjału w wyznaczonym obszarze zdegradowanym, który pokrywa się z granicami obszaru rewitalizowanego.

Miało to miejsce podczas spotkań z mieszkańcami i lokalnymi liderami oraz podczas warsztatów w listopadzie 2016r. (2 spotkania konsultacyjne – w Zbąszynku w Sali Urzędu Miejskiego, w dniu

16.11.2016r. oraz w Dąbrówce Wlkp. w dniu 21.11.2016r., w których uczestniczyli Radni Gminy Zbąszynek, przedsiębiorcy, działacze społeczni i inne osoby, będące przedstawicielami lokalnej społeczności).

Konsultacje społeczne miały miejsce z zastosowaniem przejrzystych metod przeprowadzania konsultacji.

O konsultacjach (spotkaniach i możliwości zapoznania się z planami rewitalizacji za pośrednictwem strony www i w Urzędzie Miejskim, jak również o możliwości zgłaszania uwag drogą mailową i w formie papierowej) poinformowano na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicy ogłoszeń z odpowiednim wyprzedzeniem. **Gmina poinformowała zatem wszystkich interesariuszy rewitalizacji o konsultacjach, w sposób zapewniający możliwie szerokiemu gronu udział w przeprowadzonych formach konsultacji społecznych.**

13. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

Zarządzanie procesem rewitalizacji ma na celu takie sterowanie działaniami, by możliwe było wyprowadzenie obszaru ze stanu degradacji, a tym samym poprawa jakości życia jego mieszkańców, przy zaangażowaniu różnych podmiotów i środków finansowych czy rzeczowych.

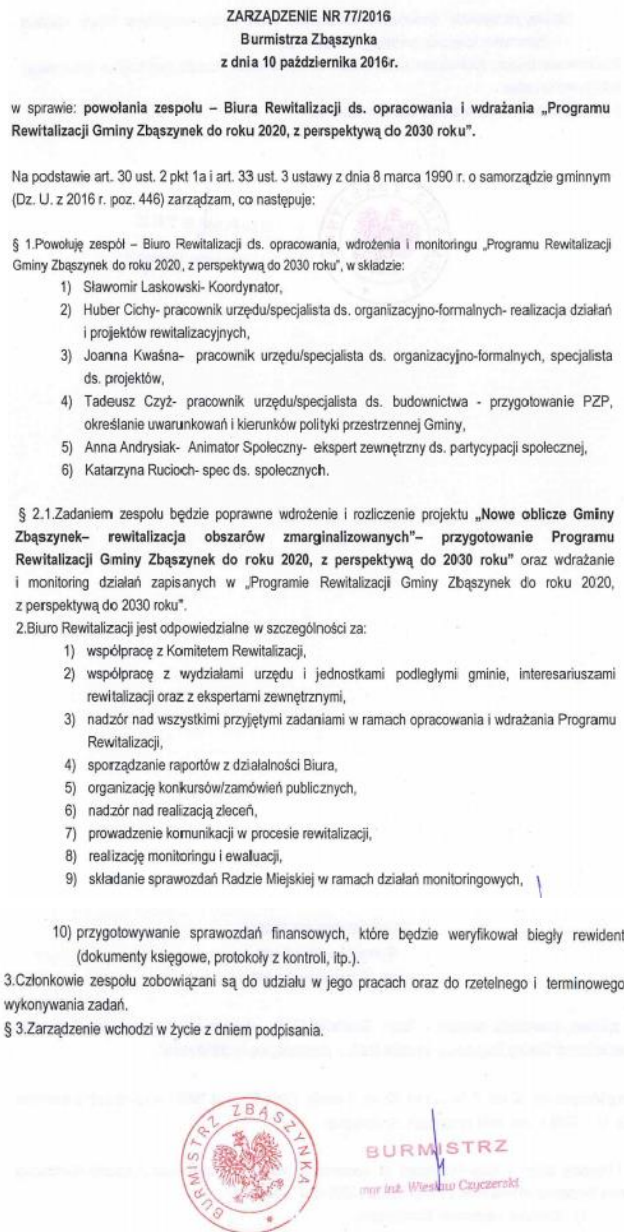
W Gminie Zbąszynek zaprojektowano odpowiedni system wdrażania i zarządzania Programem Rewitalizacji, który pozwala na zaangażowanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

W Gminie Zbąszynek proces wdrażania Programu realizują pracownicy Gminy Zbąszynek. W celu realizacji projektu zostało powołane Biuro Rewitalizacji odpowiedzialne za poprawne wdrożenie i monitoring działań zapisanych w Programie Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku.

Koordinator zewnętrzny odpowiada za inicjowanie i koordynację działań związanych z procesem opracowania i wdrażania Programu Rewitalizacji – jest zatem włączony również w nadzorowanie prac Biura Rewitalizacji na etapie wdrażania. Koordinator określa i inicjuje zadania do realizacji w ramach Biura, przekazuje za zgodą Kierownika Biura (Naczelnik Wydziału Promocji i Rozwoju Gospodarczego) pracę członkom zespołu oraz koordynuje realizację poszczególnych zadań. Kierownik Biura akceptuje propozycje i inicjatywy koordynatora zewnętrznego i nadzoruje realizację tych działań. Kierownik jest odpowiedzialny za formułowanie na wniosek Koordinatorowi stanowisk Biura Rewitalizacji i propozycji działań w sprawach związanych z opracowaniem i wdrożeniem LPR i przedkładanie ich do opiniowania Komitetowi Rewitalizacji oraz Burmistrzowi. Koordinator odpowiada przed kierownikiem Biura.

Biuro Rewitalizacji nie jest odrębną jednostką organizacyjną, jest Międzywydziałowym Zespołem, działającym w Urzędzie Miejskim w Zbąszynku, składającym się z pracowników Urzędu Miejskiego i osób zewnętrznych, zależnie od potrzeb.

Rysunek 14 Zarządzenie Burmistrza Zbąszynka w sprawie powołania Biura Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Biuro Rewitalizacji jest odpowiedzialne w szczególności za:

- współpracę z Komitetem Rewitalizacji,
- współpracę z wydziałami urzędu i jednostkami podległymi w gminie, interesariuszami rewitalizacji oraz z ekspertami zewnętrznymi,
- nadzór nad wszystkimi przyjętymi zadaniami w ramach opracowania i wdrażania Programu Rewitalizacji,
- sporządzanie raportów z działalności Biura,
- organizację konkursów/ zamówień publicznych,
- nadzór nad realizacją zleceń,
- prowadzenie komunikacji w procesie rewitalizacji,

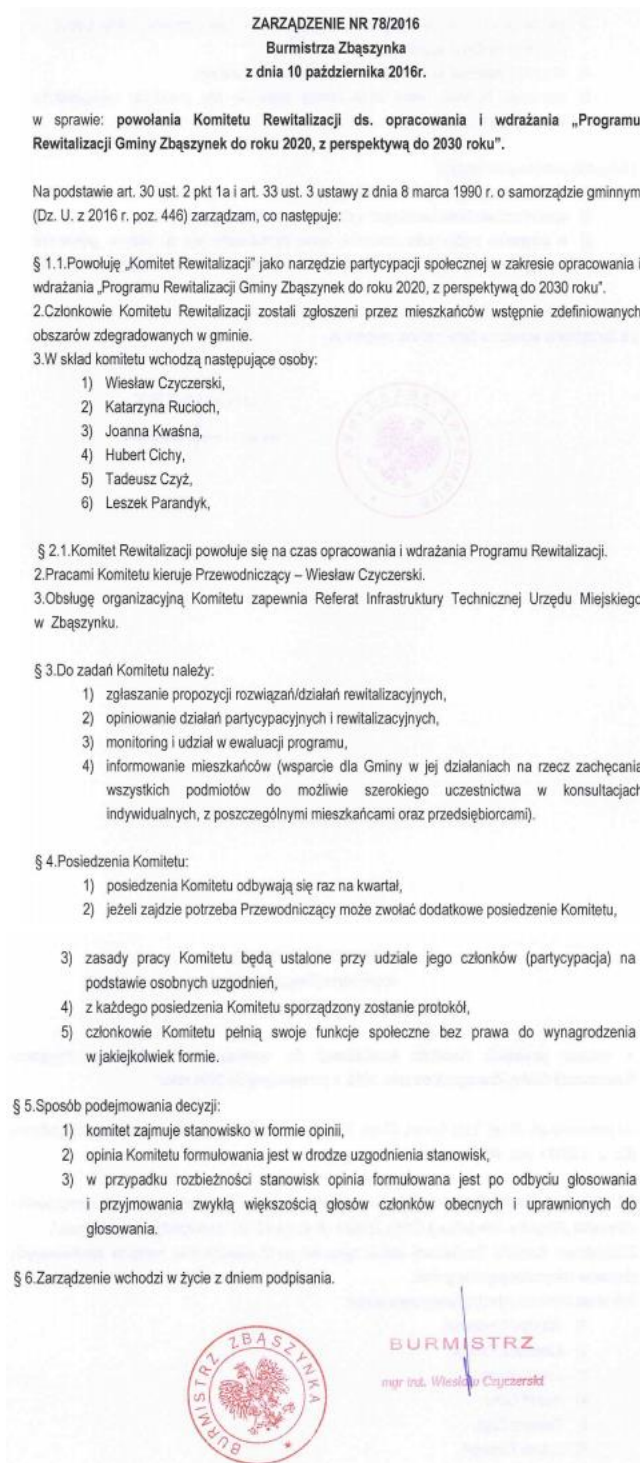

- realizację monitoringu i ewaluacji,
- składanie sprawozdań Radzie Miejskiej w ramach działań monitoringowych,
- przygotowywanie sprawozdań finansowych, które będzie weryfikował biegły rewident (dokumenty księgowe, protokoły z kontroli, itp.)

Udział optymalnej reprezentacji społecznej w procesie rewitalizacji, w tym w Komitecie Rewitalizacji ułatwi poznanie oczekiwań mieszkańców obszaru rewitalizacji i całej gminy oraz osiągnięcie generalnej akceptacji dla planowanych zmian zarówno ze strony mieszkańców, jak i innych podmiotów objętych procesem rewitalizacji. Na każdym etapie planowania działań rewitalizacyjnych Biuro będzie także dbać o zapewnienie równowagi pomiędzy działaniami służącymi społeczności obszaru rewitalizacji, a interesem ogółu mieszkańców gminy. Biuro będzie konsultować poszczególne etapy prac ze społeczeństwem, zapewniając partycypację społeczną na etapie opracowywania Programu Rewitalizacji, jak i wdrażania. Proces włączenia mieszkańców i interesariuszy odbywać się będzie poprzez organizowane warsztaty środowiskowe, spotkania informacyjno-konsultacyjne w zakresie podejmowanych działań oraz poprzez możliwość śledzenia postępujących prac w trakcie opracowywania i wdrażania PR, do czego będą mieli dostęp poprzez informacje ukazujące się na stronie internetowej Urzędu oraz w ogłoszeniach i doniesieniach medialnych. Odpowiedzialne za ten proces ze strony Urzędu będzie Biuro Rewitalizacji. Mieszkańcy i interesariusze ponadto włączą się w prace i będą mieli dostęp do szczegółów prac nad opracowywaniem i wdrażaniem PR poprzez swoich przedstawicieli w Komitecie Rewitalizacji.

Biuro będzie spotykało się cyklicznie i planowało prace nad realizacją projektu i przygotowaniem programu rewitalizacji, a potem nadzorowało jego wdrażanie i dokonywało cyklicznej oceny.

Rysunek 15 Zarządzenie Burmistrza Zbąszynka w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

W celu wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Zbąszynek do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku powołano „Komitet Rewitalizacji”. Członkowie Komitetu Rewitalizacji zostali zgłoszeni przez mieszkańców wstępnie zdefiniowanych obszarów zdegradowanych w gminie.

Do zadań Komitetu należy:

- zgłaszanie propozycji rozwiązań/ działań rewitalizacyjnych,

- opiniowanie działań partycypacyjnych i rewitalizacyjnych,
- monitoring i udział w ewaluacji programu,
- informowanie mieszkańców (wsparcie dla Gminy w jej działaniach na rzecz zachęcania wszystkich podmiotów do możliwie szerokiego uczestnictwa w konsultacjach indywidualnych, z poszczególnymi mieszkańcami oraz przedsiębiorcami).

Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie Programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Mieszkańcy i interesariusze podczas spotkań Komitetu mogą zgłaszać swoje propozycje i uwagi do podejmowanych działań rewitalizacyjnych dzięki temu będą mieli okazję uczestniczyć w procesie bezpośrednio.

14. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

W celu zapewnienia należytej prawidłowości w realizacji Programu Rewitalizacji konieczne jest zastosowanie systemu monitorowania postępów. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Analiza danych ilościowych i jakościowych umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie niezgodności, a także umożliwi prewencję możliwych do przewidzenia komplikacji. Wyróżnić można dwie formy monitoringu, które znajdą zastosowanie w ocenie realizacji założeń niniejszego dokumentu. Monitoring rzeczowy polegać będzie na bieżącej inspekcji przeprowadzanych w danym czasie inwestycji, pozyskiwaniu informacji o postępach w ich realizacji, w tym osiągniętych wskaźnikach produktu i rezultatu oraz zapewnieniu zgodności z założeniami Programu Rewitalizacji. Monitoring finansowy z kolei umożliwi kontrolę finansowych aspektów inwestycji w oparciu o plan finansowy programu. Poszczególne inwestycje będą objęte jednakowym systemem ewaluacji. Dokonywana będzie ewaluacja poszczególnych projektów, a także coroczna ewaluacja realizacji założeń Programu Rewitalizacji w postaci sprawozdań końcowo-rocznych. Co roczna ocena realizacji programu będzie podlegać zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacyjny oraz ogłoszeniu na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że gminny program wymaga zmiany burmistrz wystąpi do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę dołączając opinię Komitetu Rewitalizacji.

Na etapie ewaluacji zasada partnerstwa i partycypacji zostanie osiągnięta poprzez aktywność Komitetu Rewitalizacji Gminy Zbąszynek oraz działania związane z informowaniem mieszkańców o przebiegu realizacji programu i jego wynikach (np. strona internetowa Urzędu Miejskiego, prasa, spotkania informacyjne, debaty).

Istotną kwestią jest, aby proces monitoringu pozwalał zidentyfikować bariery realizacji programu natury formalnej, ekonomicznej, gospodarczej, tożsamościowej, mentalnej, czy też wynikające z przekonań społeczności lokalnej. Za monitoring, udział w ewaluacji oraz informowanie

mieszkańców odpowiedzialny będzie m. in. Komitet Rewitalizacyjny (KR) składający się z różnych środowisk, w tym: mieszkańców, przedstawicieli instytucji publicznych, NGO, wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, lokalnych ekspertów, radnych i in. Proces wdrażania i zarządzania projektem będą realizować pracownicy Gminy Zbąszynek. W celu realizacji projektu powołane zostanie Biuro Rewitalizacji (BR), które będzie odpowiedzialne za wdrażanie i monitoring działań zapisanych w Programie Rewitalizacji w okresie referencyjnym. Pracownicy Biura Rewitalizacji będą spotykać się co najmniej raz w miesiącu. W spotkaniach mogą brać udział inni eksperci zewnętrzni. Członkowie Biura Rewitalizacji będą współpracować z członkami Komitetu Rewitalizacji (KR), który będzie się spotykał raz na kwartał i pełnił funkcję opiniodawczo – doradczą. Biuro Rewitalizacji będzie miało nadzór nad wszystkimi przyjętymi zadaniami. Koordynator Biura Rewitalizacji będzie sporządzał raporty (1 raz/miesiąc) oraz prowadził monitoring i ewaluację. Raz na pół roku będzie składał sprawozdanie Radzie Miejskiej w ramach działań monitoringowych.

ZGODNOŚĆ Z KRYTERIUM FORMALNYM NR 16

Podsumowując zapisy rozdziału 14 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu, należy jednoznacznie stwierdzić, iż w programie rewitalizacji opisano metody oraz narzędzia badania i analizowania zmian zachodzących na obszarze zdegradowanym będących wynikiem procesu rewitalizacji oraz system oceny wpływu i skuteczności działań na zdiagnozowane problemy. Określono instytucje/podmioty ich zadania w systemie monitorowania. Przewidziano możliwość wprowadzenia w planie działań modyfikacji na podstawie rekomendacji wynikających z ewaluacji programu rewitalizacji.